

**VSZ** Aktiekomitee  
Vlaamse Sociale Zekerheid

# Transfers in de sociale sector 2003-2007



Februari 2010





Wettelijk Depot: D/2010/9041/1  
ISBN 978 90 80 61860 2  
NUR 754

**Werken mee aan dit dossier:**

Gui Celen, Herman Deweerdt, Eric Ponette en Erik Stoffelen

Wie meer informatie wenst, kan ons als volgt bereiken:  
Aktiekomitee Vlaamse Sociale Zekerheid (AK-VSZ)  
Hoogstratenplein 1 • 2800 Mechelen  
Tel 015 - 28 90 94 • Fax 015-20 96 66 • [akvsz@vnz.be](mailto:akvsz@vnz.be)

v.u.: Vlaams Dienstencentrum vzw • Passendalestraat 1A 2600 Berchem

# Voorwoord

*We beleven in dit land merkwaardige momenten. In vele kranten en tijdschriften lezen wij: 'de Belgische staat is virtueel failliet'; 'onze sociale zekerheid wordt onhoudbaar'; 'zelfs als de begroting in evenwicht is zullen de problemen niet van de baan zijn. 'enz...*

*Wij, als AK-VSZ, gaan ervan uit dat al deze vooropgestelde meningen waar zijn. Als pleiters voor een communautarisering van de ganse sociale zekerheid voegen we er nog een voor Vlaanderen belangrijke opmerking bij: als Vlaanderen niet snel zelf zijn sociale zekerheid in handen neemt en de eigen noden oplost door het leggen van eigen klemtonen en door de opbouw van een efficiëntere sociale zekerheid, zal de Vlaamse deelstaat voor zijn gemeenschap niet meer in staat zijn alle pijlers van die sociale zekerheid behoorlijk in te vullen...*

*De arbeidsmarkt heeft dringend nood aan uitzonderlijke maatregelen, die verschillend zijn voor de Vlaamse en Franse gemeenschap.*

*Het pensioensbeleid heeft dringend nood aan een eigen Vlaamse visie, aangezien de vergrijzing sneller toeslaat in Vlaanderen.*

*De financiering van de gezondheidszorg moet in Vlaanderen en in Wallonië gevoerd worden op basis van de verschillende klemtonen. Het AK-VSZ heeft al jaren aangetoond dat de visie over het gezondheidsbeleid tussen Vlaanderen en Wallonië erg verschilt.*

*Vlaanderen heeft ten opzichte van Wallonië een achterstand in de vruchtbaarheidsgraad: een eigen kinderbijslagenbeleid kan daaraan verhelpen.*

*Het is algemeen gekend dat de jaarlijkse transfers van Vlaanderen naar Brussel en Wallonië meer dan 11 miljard Euro bedragen. Dit behelst de overdrachten via de sociale zekerheid, de federale begrotingsverrichtingen, de financiering van de gemeenschappen en gewesten, en de aflossing van de staatsschuld.*

*Onze werkgroep, die in 1995 in het leven geroepen werd in de schoot van het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen (OVV), neemt een belangrijk stuk van deze transfers onder de loep: de transfers via de sociale sector.*

*Het standpunt van het OVV is duidelijk: 'sociale zekerheid: een bevoegdheid van de Vlaamse en Franse Gemeenschap'. Het Aktiekomitee Vlaamse Sociale Zekerheid zal dit standpunt meer dan ooit actiegericht op de politieke agenda zetten en in het maatschappelijk debat brengen.*

*Als we dit alles in overweging nemen, is de vaststelling van onze huidige studie dat de transfers via de sociale sector in 2007 4.7 miljard € bedragen - vergeleken met de 3.7 miljard € van de ABAFIM-studie over 2003 - onthutsend en een duidelijke waarschuwing naar onze beleidsdragers...*

*In deze studie wordt glashelder bewezen dat er in alle takken van de sociale sector geld wegstroomt uit Vlaanderen. Ook, en zelfs veel, in de geneeskundige verzorging. Het wordt tijd dat onze Vlaamse politici inzien dat er zeer snel moet gehandeld worden...*

*Mijn hartelijke welgemeende dank gaat uit naar de studaxen van onze werkgroep: Herman Deweerdt, Eric Ponette, Robrecht Vermeulen en zoveel andere trouwe vrienden van ons Aktiekomitee...*

*Dr. Gui Celen  
Voorzitter AK-VSZ*

# Inhoudstafel

|  |           |
|--|-----------|
| <b>Voorwoord</b>   | <b>1</b>  |
| <b>Inhoud</b>  | <b>3</b>  |
| <b>Inleiding</b>   | <b>6</b>  |
| <b>DEEL I: BEREKENING VAN DE TRANSFERS</b>   | <b>8</b>  |
| <b>1. Definitie</b>  | <b>8</b>  |
| <b>2. Afbakening van het onderzoeksgebied</b>  | <b>11</b> |
| 2.1. De sociale zekerheid: de takken van de sociale zekerheid die vallen onder het globaal financieel beheer van respectievelijk werknemers en zelfstandigen |           |
| 2.2. De sociale bijstand   |           |
| 2.3. De takken van de sociale zekerheid die niet in het onderzoek werden meegenomen  |           |
| <b>3. Bronnenmateriaal</b>   | <b>13</b> |
| <b>4. Sociale uitkeringen per Gewest</b>   | <b>14</b> |
| 4.1. Werkwijze   |           |
| 4.2. Sociale zekerheid binnen het globaal financieel beheer  |           |
| 4.3. Sociale bijstand  |           |
| 4.4. Totaal van de sociale uitkeringen   |           |
| <b>5. Bijdragen per Gewest</b>   | <b>16</b> |
| 5.1. Werkwijze   |           |
| 5.2. RSZ- bijdragen in het stelsel voor werknemers   |           |
| 5.3. RSZ-bijdragen in het stelsel voor zelfstandigen   |           |
| 5.4. Bijdragen van de federale overheid  |           |
| 5.5. Totaal van de bijdragen per Gewest  |           |
| <b>6. Transfers in de Sociale Zekerheid en de Sociale Bijstand</b>   | <b>20</b> |
| 6.1. Werkwijze   |           |
| 6.2. Transfer per tak  |           |
| 6.3. Totale transfers  |           |

## **DEEL II: BETEKENIS VAN DE TRANSFERS** **22**

### **7. Betekenis van de transfers in de sociale sector** **22**

- 7.1. Een financieel begrip.
- 7.2. Transfers in de sociale sector t.o.v. andere transfers
- 7.3. De transfers in absolute bedragen
- 7.4. De transfers in verhouding tot de sociale uitkeringen
- 7.5. Transfers van 2007 omgezet in mogelijke sociale maatregelen
- 7.6. Betekenis van de transfers in de Sociale Sector t.o.v. de kosten van de vergrijzing op korte termijn
- 7.7. Transfers als argument voor de splitsing van de sociale zekerheid

## **DEEL III: SAMENVATTING** **33**

### **BIJLAGE** **37**

Transfers volgens de benadering van de Nationale Bank

### **BRONNEN EN LITERATUUR** **41**

### **TABELLEN** **43**

TABEL 1 Centraal referentiekader in de Sociale Zekerheid (Werknemers + Zelfstandigen) Lopende ontvangsten en lopende uitgaven

TABEL 2.1 Uitgaven in de Sociale Zekerheid en in de Sociale Bijstand 2003

TABEL 2.2 Uitgaven in de Sociale Zekerheid en in de Sociale Bijstand 2004

TABEL 2.3 Uitgaven in de Sociale Zekerheid en in de Sociale Bijstand 2005

TABEL 2.4 Uitgaven in de Sociale Zekerheid en in de Sociale Bijstand 2006

TABEL 2.5 Uitgaven in de Sociale Zekerheid en in de Sociale Bijstand 2007

TABEL 3.1 Overzicht van de financieringsbronnen en de onderlinge verhoudingen

TABEL 3.2 RSZ-bijdragen in het stelsel werknemers - procentuele verdeling

TABEL 3.3 RSZ-bijdragen in het stelsel zelfstandigen op basis van het aantal verzekeringsplichtigen - procentuele verdeling

TABEL 3.4 Personenbelasting - procentuele verdeling

TABEL 3.5 Financiering van de uitgaven - procentuele verdeling

- TABEL 4.1 Transfers in de Sociale Zekerheid en in de Sociale Bijstand - voorbeeld 2005
- TABEL 4.2 Transfers in de Sociale Zekerheid 2003-2007: per Tak, per Categorie en in procent van de uitkeringen
- TABEL 4.3 Uitkeringen en Transfers in de Sociale Zekerheid 2003-2007: samenvatting per Tak
- TABEL 4.4 Transfers in de Sociale Bijstand 2003-2007: per Tak, per Categorie en in procent van de uitkeringen
- TABEL 4.5 Uitkeringen en Transfers in de Sociale Bijstand 2003-2007: samenvatting per Tak
- TABEL 4.6 Sociale Sector 2003-2007: samenvattend overzicht van de Uitkeringen, de Transfers en de transfers in procent van de uitkeringen
- TABEL 5 Transfers en Vergrijzing 2008-2014 bij unitaire en gesplitste Sociale Zekerheid

# Inleiding

Rond de transferonderzoeken in het verleden waren er naast de personen die neutraal kennis namen van de feiten, altijd goedwilligen die in deze feiten argumenten zagen voor andere politieke doeleinden. En kwaadwilligen die vreesden voor de politieke gevolgen.

Hoe dikwijls hebben we niet gelezen:

- dat de transfers op niets steunden
- dat ze wel op iets steunden, maar objectief verklaarbaar waren
- dat ze niet helemaal objectief verklaarbaar waren, maar toch aan het afnemen
- dat ze aan het toenemen waren, maar in het verleden bestonden in omgekeerde richting
- dat ze misschien wel groot zijn, maar in andere landen nog groter zijn
- dat er tussen Limburg en West-Vlaanderen ook transfers bestaan
- dat transfers in een federaal land normaal zijn
- dat het probleem nooit belangrijk was omdat er op dat moment altijd veel dringender prioriteiten bestonden (altijd van sociaal-economische aard)
- dat het er allemaal niet toe doet als de solidariteit maar gered wordt.

Het is inderdaad waar dat de auteurs van de transferberekeningen zelf aangaven dat de berekeningen benaderingen waren. Omdat het statistisch materiaal ontbrak moesten de onderzoekers steunen op aannames, op omslagsleutels, op bevragingen, op onvolledige gegevens.

Onderhavig onderzoek is beperkt tot de transfers in de Sociale Sector. Dit is zeker veel makkelijker dan een onderzoek naar de transfers in de domeinen van de financiering van Gewesten en Gemeenschappen en van de Federale begroting. Naarmate ons onderzoek vorderde waren we steeds meer verrast door de grote hoeveelheid officieel statistisch materiaal dat beschikbaar is. Waar niet, hebben we de gegevens op aanvraag gekregen, op enkele uitzonderingen na. We willen hier graag alle betrokken officiële instellingen (op enkele uitzonderingen na) gelukwensen met de ter beschikking gestelde informatie (ook massaal op internet toegankelijk; soms met prachtige en krachtige interactieve opvraagmogelijkheden). We willen ook graag de ambtenaren bedanken voor de correcte ambtelijke manier waarmee ze op bijkomende vragen geantwoord hebben.

Het bewijs van het bestaan en de omvang van de transfers is één zaak. We willen dit echter niet doen met een tabelletje waarin drie kolommen en wat cijfers en daaronder: Bron: eigen berekeningen.



*We willen de transfers blootleggen. Met alle bepalende gegevens op tafel:*

- enkel officiële gegevens
- concreet
- in zeer grote mate nauwkeurig
- met zo weinig mogelijk omslagsleutels (en indien toch nodig, dan enkel voor minder belangrijke bedragen)
- transparant
- met gedetailleerde bronvermelding
- verifieerbaar

Wie de resultaten betwist wordt uitgenodigd om ons te wijzen op de fouten: daar, in die tabel, in dat jaar, is dat gegeven fout. We zeggen dit niet uit arrogantie maar wel omdat we niemand willen bedriegen, onszelf niet en ook niet de zes miljoen Vlamingen.

We willen het debat voeren op objectieve gronden. Het bestaan van de transfers, gedurende al meer dan dertig jaar en naar alle waarschijnlijkheid nog gedurende tientallen jaren, is één van onze argumenten voor de splitsing van de sociale Zekerheid. Misschien niet het belangrijkste wel het meest concreet objectieveerbare.

Wat in deze inleiding zeker niet onvermeld mag blijven is de steun en de kritische opmerkingen van Prof. dr. em. Eric Ponette en mijn andere vrienden van het Aktiekomitee. Waarvoor hartelijk dank.

Herman Deweerdt

# DEEL I

## BEREKENING VAN DE TRANSFERS

### 1. Transfer: definitie

*Een transfer in het algemeen, ook inkomensoverdracht of financiële transfer genoemd, definiëren we als: het verschil tussen wat men bijdraagt en wat men ontvangt gedurende een bepaalde periode.*

Bij de concrete toepassing dient men nader te bepalen:

a) *Wie is "men" : dit kunnen individuen zijn of groepen van individuen: de inwoners van landen, gewesten, gemeenschappen, provincies, arrondissementen, gemeenten, wijken, straten, gezinnen; het kunnen ook socio-economische groepen zijn: arbeiders, bedienden, kaderleden, zelfstandigen, ambtenaren, enz.; of onderschrijvers van een autoverzekering, een levensverzekering of deelnemers aan een loterij.*

b) *Wat houden de ontvangsten en de bijdragen in? De ontvangsten kunnen in geld zijn: kinderbijslagen, premie voor zonnepanelen, enz. Ze kunnen ook in natura zijn: wegen, musea, enz. Dit houdt in dat de ontvangsten een voorwerp moeten hebben dat door rechten en reglementen wordt bepaald.*

De bijdragen kunnen in de vorm zijn van allerlei belastingen of sociale bijdragen. Dit houdt in dat de bijdragen een bestemming moeten hebben die algemeen of specifiek kan zijn en die door plichten en reglementen wordt bepaald.

c) *Hoe lang is de periode? Meestal neemt men de ontvangsten en bijdragen per jaar. Dit kan tot zeer grote distorsies leiden. Bijvoorbeeld studenten krijgen gedurende een aantal jaren bijna gratis onderwijs terwijl ze bijna niets bijdragen. De economisch-actieven betalen gedurende 45 jaar voor de pensioenen van anderen en krijgen vanaf hun 65<sup>ste</sup> een pensioen dat door de op dat ogenblik economisch-actieven wordt betaald.*

Met betrekking tot de *sociale zekerheid*, definiëren we een transfer als volgt:

**Een transfer in de sociale zekerheid is het verschil tussen:**  
*de bijdragen van een groep aan de S.Z. in een bepaalde periode*  
*en*  
*de uitkeringen van de S.Z. aan die groep in dezelfde periode*

- groep: de inwoners van een Gewest
- periode: een jaar

Een positief verschil is voor dat Gewest een uitgaand bedrag of uitgaande geldstroom.

Een negatief verschil is voor dat Gewest een inkomend bedrag of inkomende geldstroom.

**Voor de sociale bijstand** geldt dezelfde definitie met dit verschil dat de uitkeringen van de betreffende Uitkeringsinstellingen volledig gefinancierd worden door de federale overheid.

Deze definitie, ook genoemd het principe van de "**juste retour**", is dezelfde als deze gebruikt door de studiedienst van de KBC <sup>1</sup> en de dienst "Administratie budgettering accounting en financieel management" van de Vlaamse Administratie, afgekort ABAFIM. "Een gewest dat meer (minder) bijdraagt tot de belastingen, moet in principe evenredig meer (minder) profijt halen uit de overheidsuitgaven". (ABAFIM)<sup>2</sup>

Dit principe wordt ook het "**profijtbeginsel**" genoemd. Hoewel we niet goed inzien wat het profijt is als iemand evenveel betaalt als wat hij krijgt, of als hij meer betaalt dan wat hij krijgt. We begrijpen het wel als iemand meer krijgt dan wat hij betaalt, maar waar is hier het beginsel?

Deze definitie werd ook overgenomen door de Denkgroep "In de Warande" <sup>3</sup> :  
*"Een transfer is dus het bedrag dat een gewest meer of minder krijgt dan het zou krijgen wanneer zijn aandeel in de uitgaven van de overheid gelijk zou zijn aan zijn bijdrage tot de inkomsten van die overheid. Nog korter gezegd: als één deelgebied meer krijgt dan het zelf bijdraagt, dan spreekt men van een transfer".*

Dezelfde definitie vinden we bij Prof. K. Algoed: "Wanneer de overheidsuitgaven voor een bepaalde regio relatief afwijken van de overheidsinkomsten uit die regio spreekt men van een uitgaande dan wel inkomende fiscale stroom." <sup>4</sup>

In onze definitie, en ook in de andere hier genoemde, wordt dus uitgegaan van de woonplaats van de personen die de uitkeringen ontvangen en tevens de bijdragen betalen. Dit standpunt wordt ook door de Nationale Bank van België ingenomen <sup>5</sup>. Anderzijds verwerpt de NBB het werkplaatscriterium zowel om conceptuele als om praktische redenen.

Een transfer is dus een financieel begrip. Het drukt het verschil uit tussen twee geldstromen. Er is niets normatief aan. Transfers op zich zijn dus niet groot of klein. Ook niet overdreven of gematigd. Het verschil tussen twee getallen is een objectieve vaststelling. Dit heeft niets te maken "juste", noch in de betekenis van juist noch in de betekenis van rechtvaardig. Zowel bijdragen als uitkeringen worden ieder afzonderlijk beïnvloed door een veelheid van factoren. De berekening van de transfers is één zaak. De analyse ervan is een andere zaak. In dit document beperken wij ons tot de berekening van de transfers.

### **Per inwoner, per varken of per km<sup>2</sup>? Het doet er niet toe.**

Tenslotte wijzen wij erop dat het begrip "transfer" niets te maken heeft met bijdragen of uitkeringen per hoofd. Hiermee introduceert men een normatieve gedachte. Men beschouwt een uitkering die gelijk is aan het nationaal gemiddelde als normaal. Lager dan gemiddeld wordt dan gezien als een soort recht op hogere uitkeringen en wordt geassocieerd met een uitgaande transfer; hoger dan gemiddeld wordt dan gezien als overconsumptie en wordt geassocieerd met een inkomende transfer. Dit zijn geen transfers want tegenover de uitkering staat er geen bijdrage. Als men echter zowel de bijdragen als de uitkeringen op dezelfde manier benadert is de som van beide benaderingen wel gelijk aan de transfer.

Het maakt ook geen verschil of men de transfers berekent per inwoner, per varken of per km<sup>2</sup>. Het wordt zelfs grappig als men de bijdragen en de uitkeringen zou berekenen per km<sup>2</sup> steengroeve. Brussel heeft geen steengroeven en toch zouden de transfers dezelfde zijn als volgens de berekening per inwoner. Dit zijn nutteloze omwegen t.o.v. de directe methode die wij volgen: transfers zijn het verschil tussen bijdragen en uitkeringen. Zo eenvoudig is het.

Hiermee is niet gezegd dat er geen zinvolle criteria zijn om bijdragen en uitkeringen te beoordelen. Bijvoorbeeld de werkloosheidsuitkeringen per actieve, of per werkende werknemer, of per werkende werknemer in de private sector, of per werkende loontrekkende in de private sector, of per potentieel-werkloze loontrekkende in de private sector. De analyse van de transfers naar oorzaken is echter niet het onderwerp van deze studie.

### **Transfers volgens de benadering van de Nationale Bank**

In het Economisch Tijdschrift van september 2008 heeft de Nationale Bank een studie gepubliceerd over "Intergewestelijke overdrachten en solidariteitsmechanismen via de overheidsbegroting" (in 2005). Tussen deze studie en ons onderzoek zijn er enkele gelijkenissen maar vooral belangrijke verschillen. Zelfs in die mate dat de resultaten op geen enkel punt vergelijkbaar zijn. Om misverstanden en foutieve interpretaties over ons onderzoek en de studie van de Nationale Bank te voorkomen verwijzen we naar de bijlage: transfers volgens de benadering van de Nationale Bank.

## 2. Afbakening van het onderzoeksgebied

Ter verduidelijking van het onderzoeksgebied geven we hierna in grote lijnen de betreffende doelgroepen en de aard van de sociale uitkeringen.

**2.1. De sociale zekerheid:** de takken van de sociale zekerheid die vallen onder het Globaal Financieel Beheer (GFB) van respectievelijk werknemers en zelfstandigen:

### 2.1.1. Kinderbijslagen

Het betreft de volgende stelsels:

- werknemers
- zelfstandigen
- gewaarborgde gezinsbijslag: voor personen die bij gebrek aan beroepsstatuut geen recht op kinderbijslag kunnen openen. Ze vallen ten laste van het stelsel voor werknemers. De uitgaven bedragen minder dan 1 % van de totale uitgaven  
Het stelsel voor het overheidspersoneel is niet opgenomen (omdat de financiering niet gebeurt via de sociale zekerheid maar via de budgetten van de betreffende overheidsinstelling).

### 2.1.2. Werkloosheid

Het betreft:

- volledige en tijdelijke werkloosheid
- activering van de werkloosheid (in het kader van allerlei banenplannen)
- brugpensioen
- loopbaanonderbreking en tijdskrediet

### 2.1.3. Pensioenen

Het betreft:

- het rust- en overlevingspensioen in het stelsel voor werknemers, plus het vakantiegeld
- het rust en overlevingspensioen in het stelsel voor zelfstandigen

### 2.1.4. Ziekteverzekering: geneeskundige verzorging

Het betreft:

- De uitkeringen via de mutualiteiten
  - o aan de verstrekkers van geneeskundige zorgen (geneesheren, tandartsen, verpleegkundigen in de thuiszorg, kinesitherapeuten),
  - o aan verpleeginrichtingen (ziekenhuizen, rust- en verzorgingstehuizen, rustoorden, dagverzorgingscentra, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschermt wonen),
  - o voor farmaceutische verstrekkingen en andere (orthopedische, revalidatie e.a.).
- Het stelsel van werknemers, zelfstandigen en het personeel van de openbare sector

### 2.1.5. Ziekteverzekering: uitkeringen

Het betreft uitkeringen aan werknemers en zelfstandigen voor de volgende prestaties:

- primaire arbeidsongeschiktheid (eerste jaar)

- invaliditeit (vanaf het tweede jaar arbeidsongeschiktheid)
  - moederschapsbescherming
- 2.1.6. Arbeidsongevallen  
Het betreft:
- Uitkeringen, in de vorm van renten en vergoedingen, aan slachtoffers van arbeidsongevallen met een blijvende arbeidsongeschiktheid van minder dan 19 % (dus deze vallend onder het repartitiestelsel)
- 2.1.7. Beroepsziekten  
Het betreft:
- Uitkeringen aan werknemers die door het Fonds voor Beroepsziekten erkend zijn als het slachtoffer van een beroepsziekte
  - De belangrijkste uitgaven gaan naar werknemers met blijvende arbeidsongeschiktheid (of rechthebbenden na overlijden) en werkverwijdering

Mijnwerkers, Invaliditeitspensioenen, Stelsel der zeelieden, Pool der zeelieden en de Faillissementsverzekering voor zelfstandigen, samen minder dan 0,05 % van het totaal der uitkeringen, werden buiten beschouwing gelaten.

## 2.2. De sociale bijstand

### 2.2.1. Dienstverlening van de OCMW's (onder beheer van de POD-Maatschappelijke Integratie)

Het betreft:

- Leefloon
- Financiële hulp (equivalent leefloon)
- Tewerkstelling

### 2.2.2. Inkomensgarantie voor ouderen (IGO)

### 2.2.3. Tegemoetkomingen aan personen met een handicap

- Inkomensvervangende en Integratietegemoetkoming
- Tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden

We hebben ons beperkt tot de uitkeringen waarvoor de uitkeringsinstellingen de gewestelijke verdeling geven. Om die reden werd het Gewaarborgd inkomen voor bejaarden buiten beschouwing gelaten.

## 2.3. De volgende takken van de sociale zekerheid die niet onder het globaal financieel beheer vallen werden **niet in het onderzoek meegenomen**:

### 2.3.1. Jaarlijkse vakantie voor werknemers

### 2.3.2. Fondsen voor Bestaanszekerheid

### 2.3.3. Fondsen voor Sluiting van de ondernemingen

### 3. Bronnenmateriaal

3.1. We hebben er naar gestreefd en zijn er ook in geslaagd om enkel officiële gegevens te gebruiken. We hebben er ook naar gestreefd om zoveel mogelijk directe gegevens te gebruiken en zo weinig mogelijk indirecte (bijvoorbeeld via allerlei sleutels en afgeleiden). Ook dit is in zeer grote mate gelukt.

3.2. De gebruikte bronnen kunnen in drie groepen ingedeeld worden:

3.2.1. Het centraal referentiekader. Hiervoor gebruiken we het "Vade Mecum van de financiële en statistische gegevens over de sociale bescherming in België, uitgegeven door de FOD Sociale Zekerheid"<sup>6</sup>. Dit zeer degelijk opgesteld document biedt het grote voordeel voor de periode 2003-2007 een geconsolideerd, samenhangend, overzichtelijk en inzichtgevend geheel van cijfers te bieden. Voor de periode 2008-2009 gaat het nog om begrotingscijfers en zijn de uitgaven per gewest nog niet gekend. Om die reden hebben we deze twee jaren buiten beschouwing gelaten.

In het Vade Mecum wordt het stelsel voor werknemers en het stelsel voor zelfstandigen afzonderlijk behandeld, maar volgens dezelfde structuur en beide voor de takken van de sociale zekerheid die vallen onder het Globaal Financieel Beheer (GFB).

De Sociale Bijstand, die niet behoort tot de sociale zekerheid, wordt in een afzonderlijk deel behandeld. Tenslotte zijn er een aantal bijlagen, o.a. over de opbouw van de alternatieve financiering.

In TABEL 1 hebben we met de gegevens van het Vade Mecum een synthese gemaakt van de lopende ontvangsten en de lopende uitgaven in de stelsels van werknemers en zelfstandigen.

Het Vade Mecum bevat geen enkel gewestelijk cijfer maar verwijst wel naar de bronnen van de gegevens.

3.2.2. De uitkeringen per gewest. Om de sociale uitkeringen per gewest te bepalen hebben we ons steeds gewend tot de betreffende uitkeringsinstelling. Zeer dikwijls zijn de uitgaven per gewest te vinden op hun webstek. Zo niet in jaarverslagen of statistieken. Van het RIZIV hebben wij de cijfers gekregen na aanvraag.

Zie <sup>7 8 9 10 11 12 13 14</sup>

3.2.3. De financiële bijdrage per gewest. Om de financiële bijdrage per gewest te bepalen konden we steunen op de gegevens van de RSZ en van de FOD Economie, Algemene directie statistiek, Fiscale statistiek.

## 4. De Sociale uitkeringen per Gewest

### 4.1. Werkwijze

- 4.1.1. Per uitkeringsinstelling hebben wij de uitgaven per jaar ingedeeld in drie categorieën: (ze komen niet altijd alle drie voor)
- Categorie A: de uitgaven waarvan de instelling zelf de gewestelijke verdeling geeft
  - Categorie B: de uitgaven waarvan de instelling de gewestelijke verdeling niet geeft, maar waarvoor een betrouwbare omslagsleutel kan gebruikt worden
  - Categorie C: de uitgaven waarvan de instelling de gewestelijke verdeling niet geeft en waarvoor wij geen betrouwbare omslagsleutel kunnen bedenken of waarover de nodige informatie ontbreekt.
  - Het totaal van de categorieën A, B en C, is dus de totale jaarlijkse uitgave volgens de uitkeringsinstelling. Het verschil met het bedrag in het Vade Mecum brengen we onder in categorie D. Deze verschillen zijn meestal klein of zelfs nul. Alleen voor pensioenen en geneeskundige verzorging zijn deze verschillen beduidend maar toch nog relatief beperkt: respectievelijk maximaal 2.61 % en 2.46 % van het betreffende bedrag in het Vade Mecum.
  - Voor de verschillende bronnen: zie Bronnen en Literatuur

### 4.2. Sociale zekerheid binnen het globaal financieel beheer

4.2.1. In de tabellen TAB 2.1 t.e.m. TAB 2.5 zijn per jaar de uitkeringen in de sociale zekerheid opgenomen. De uitkeringen zijn ingedeeld per uitkeringsinstelling, gesplitst in de hiervoor genoemde categorieën A, B, C, en verdeeld per gewest. Categorie D is samengebracht in één rubriek.

4.2.2. Van het totaal van de prestaties, dit zijn de uitkeringen aan de gerechtigde personen, kon een zeer groot deel gewestelijk verdeeld worden:

- categorie A: gemiddeld 95,84 %
- categorie B: gemiddeld 3,61 %
- categorie C: gemiddeld 0,55 %

Dit betekent dat de gewestelijke verdeling van de prestaties in de sociale zekerheid als zeer betrouwbaar mag beschouwd worden.

### 4.3. Sociale bijstand

4.3.1. In dezelfde tabellen TAB 2.1 t.e.m. TAB 2.5 zijn per jaar ook de uitkeringen in de sociale bijstand opgenomen. Zoals in de sociale zekerheid zijn de uitkeringen ingedeeld per uitkeringsinstelling, gesplitst in de hiervoor genoemde categorieën en verdeeld per gewest.

4.3.2. Alle prestaties, dit zijn de uitkeringen aan de gerechtigde personen, konden gewestelijk verdeeld worden:

- categorie A: 100 %



#### 4.4. Totaal van de sociale uitkeringen

4.4.1. Voor het geheel van de prestaties in de sociale zekerheid en in de sociale bijstand verhouden de uitgaven in de verschillende categorieën zich als volgt:

- |                |           |         |
|----------------|-----------|---------|
| • Categorie A: | gemiddeld | 96,01 % |
| • Categorie B: | gemiddeld | 3,46 %  |
| • Categorie C: | gemiddeld | 0,53 %  |

Samengevat kan dus gesteld worden dat:

- De hoogtes van de uitkeringen die door de uitkeringsinstellingen zelf gewestelijk verdeeld worden een vrij hoog percentage bereiken (96 %)
- De hoogtes van de uitkeringen waarvoor wij zelf een omslagsleutel gebruikt hebben eerder beperkt zijn (3,46 %). Als we kijken naar de aard van deze uitkeringen en de betrouwbaarheid van de omslagsleutel dan zijn er bedragen die als zeer nauwkeurig kunnen beschouwd worden (vb. de verdeling van het vakantiegeld aan de gepensioneerden in dezelfde verhouding als de maandelijkse uitkeringen). Voor de andere uitkeringen van deze categorie zijn foutenmarges van meer dan 5 % onwaarschijnlijk. Bovendien is het statistisch zeer waarschijnlijk dat de onnauwkeurigheden in de verschillende takken elkaar gedeeltelijk compenseren.
- De uitkeringen die niet per gewest konden verdeeld worden (C) zeer gering zijn (0,53 %) en dus praktisch geen invloed hebben op de berekening van de transfers.
- Om de betrouwbaarheid van de transferberekeningen niet te laten ondergraven door opmerkingen (of verdachtmakingen) in de stijl van: steunt alleen op sleutels en veronderstellingen, hebben we de uitkeringen opgesplitst in de categorieën A, B, C. Aan het eind hebben we kunnen vaststellen, ook tot onze verrassing, dat een zeer groot deel van de uitkeringen door de uitkeringsinstellingen zelf gewestelijk verdeeld worden.

Alles samen genomen mogen we dus spreken van een zeer hoge nauwkeurigheidsgraad.

## 5. Bijdragen per Gewest

### 5.1. Werkwijze

5.1.1. In grote lijnen worden de uitgaven in de sociale sector gefinancierd uit drie bronnen:

- de RSZ-bijdragen van de werknemers,
- de RSVZ-bijdragen van de zelfstandigen
- en de bijdragen van de federale overheid, deze laatste gesplitst in staatstoelagen en de zogenaamde alternatieve financiering. TABEL 3.1 geeft een globaal overzicht.

5.1.2. Voor sommige van deze bijdragen is de gewestelijke verdeling nauwkeurig bekend, voor andere niet. We beschrijven hierna hoe we de gewestelijke verdeling bepaald hebben en hoe we de verschillende bijdragen gewogen hebben in het geheel van de financiering.

### 5.2. RSZ- bijdragen in het stelsel voor werknemers

5.2.1. De RSZ publiceert zeer gedetailleerde statistieken over de bijdragen die door de werkgevers gestort worden (aandeel werknemers plus aandeel werkgevers).

5.2.2. Eén van deze statistieken geeft de indeling van de aangegeven bijdragen naar hoofdverblijfplaats van de werknemer (per arrondissement, provincie en gewest)<sup>15</sup> De percentages in TABEL 3.2 zijn gebaseerd op deze gewestelijke verdeling van de bijdragen.

### 5.3. RSZ-bijdragen in het stelsel voor zelfstandigen

5.3.1. De RSVZ publiceert geen statistieken over de geografische spreiding van de betaalde bijdragen. Bij navraag konden we die ook niet krijgen.

5.3.2. Bij gebrek hieraan hebben we het aantal verzekeringsplichtigen<sup>16</sup> als basis genomen. De percentages in TABEL 3.3 zijn gebaseerd op deze gewestelijke verdeling van het aantal verzekeringsplichtigen.

### 5.4. Bijdragen van de federale overheid

5.4.1. Er bestaat geen officiële statistiek over de bijdragen van ieder Gewest in de financiële middelen van de federale overheid. Dit hoeft ook niet te verwonderen. Om slechts enkele problemen te noemen:

- Vennootschappen met vestigingsplaatsen in meer dan één gewest doen hun belastingaangifte in de maatschappelijke zetel; die zelfs niet noodzakelijk de plaats is van de grootste vestigingsplaats.
- In de toeristische centra (kust en Ardennen) doen inwoners van andere gewesten en ook buitenlanders hun aankopen met dus een weerslag op de BTW-aangiften in die toeristische centra.
- In Antwerpen wordt 80 % van de accijnzen geïnd. In Brussel wordt een zeer groot deel van de taksbandjes op sigaretten geïnd.

5.4.2. Iedere poging om tot een betrouwbare gewestelijke verdeling te komen moet teruggrijpen naar tal van aannames, omslagsleutels,

gedeeltelijke gegevens, enquêtes en dergelijke. Het volstaat om de, op zich zeer degelijke, "Toelichting van conceptuele en methodologische aard" m.b.t. de Regionale Rekeningen te lezen om te beseffen hoe deze met haken en ogen gekoppeld zijn aan de Nationale Rekeningen (die op zich ook al steunen op omslagsleutels en dergelijke).<sup>17</sup>

5.4.3. In het kader van de financiering van de sociale zekerheid worden twee soorten bijdragen genoemd: de Staatstoelagen en de Alternatieve financiering. Deze laatste bestaat vooral uit een deel van de BTW, van de accijnzen en van de roerende voorheffing (samen 98,4 % van de alternatieve financiering) en daarnaast nog delen en deeltjes van vijf andere belastingen: roerende voorheffing, stock options, belasting op werknemersparticipatie, taks op verzekeringen, personenbelasting en vennootschapsbelasting. De gewestelijke verdeling van deze federale tussenkomsten stuit dus op dezelfde problemen als deze hiervoor genoemd.

5.4.4. Maar het probleem is fundamenteeler. Men kan niet volhouden dat wat men BTW noemt ook BTW is. Hetzelfde voor accijnzen en alle andere soorten belastingen. De federale overheid heft tientallen soorten belastingen op tientallen grondslagen, stopt het geld in één pot en geeft het uit aan de in de begroting voorziene uitgaven. De aard van de belasting en de inwoners van het Gewest die deze belasting betaald hebben zijn niet naspeurbaar. En er is nog meer.

- Volgens welke logica blijft de Staatstoelage, op zich al een mengeling van allerlei belastingen, ongeveer constant en stijgt de Alternatieve financiering aanzienlijk?
- Waarom bedraagt de Alternatieve financiering in het stelsel voor werknemers bijna het dubbele van de Staatstoelage en in het stelsel voor zelfstandigen slechts 60 % van de staatstoelage? Betalen de zelfstandigen naar verhouding meer belastingen of minder BTW ?
- Waarom is van 2003 tot 2007 de Alternatieve financiering in het stelsel voor werknemers toegenomen met een factor 2,4 en in het stelsel voor zelfstandigen met een factor 4,8? Is dit de weerspiegeling van het toegenomen verbruik, en dus van de BTW, over vijf jaar? Is dit ook de weerspiegeling van het feit dat de toename van het verbruik bij zelfstandigen het dubbele is van de werknemers?
- Het is duidelijk dat er in de Alternatieve financiering geen logica zit, ook geen oorzakelijk verband tussen de voorgewende belastbare grondslagen en de sociale zekerheid, m.a.w. geen visie. Het is gewoon de financiering van de tekorten t.o.v. de RSZ-bijdragen van werknemers en zelfstandigen. Met geld, zogezegd komende van verschillende belastingen omdat er verschillende etiketten op gekleefd worden. Hoe kan men dan nagaan hoeveel ieder gewest betaald heeft?
- Omdat een deel van de uitgaven in de sociale zekerheid niet arbeidsgebonden is, verwerpen wij zeker niet het idee van een

alternatieve financiering. Of dit moet op basis van het verbruik of een andere basis zijn vragen van een andere orde.

5.4.5. Gegeven al het voorgaande hebben wij voor het geheel van de federale tussenkomsten de Personenbelasting gekozen als verdelingsbasis tussen de Gewesten.

Hiervoor zijn er praktische redenen, o.a.:

1. De personenbelasting is zeker een goede indicator voor het inkomen en dus ook voor het verbruik. Er is dus een goede reden om aan te nemen dat de bijdragen tot de BTW, accijnzen en roerende voorheffing hiermee in zeer grote mate evenredig zijn.
2. De gewestelijke verdeling van de personenbelasting is terug te vinden in officiële statistieken<sup>18</sup> en vermijdt dus het gebruik van subjectieve en eventueel betwistbare omslagsleutels en eigen berekeningen.
3. De eenvoud en de nauwkeurigheid van de gewestelijke verdeling van de personenbelasting versterken de transparantie en de overtuigingskracht van de transferberekening.

De percentages in TABEL 3.4 zijn gebaseerd op de gewestelijke verdeling van de staatsbelasting (personenbelasting zonder gemeente en agglomeratiebelasting) in de jaarlijkse statistiek Fiscale inkomens.

Naast praktische argumenten zijn er ook argumenten van meer principiële aard:

1. Sociale zekerheid en Sociale bijstand zijn persoonsgebonden materies bij uitstek.
2. De personenbelasting is progressief.
3. Kinderbijslagen en ziekteverzekering gelden voor alle leden van een gemeenschap. In dit ruimer solidair verband zijn de personenbelastingen hiervoor dan veel beter aangewezen. Werkloosheid en pensioenen zijn arbeidsgebonden. De RSZ-bijdragen zijn hiervoor het meest aangewezen.
4. Werkloosheid en pensioenen: sociale lasten of inkomen? Beide worden als inkomensvervangende uitkeringen gezien. Terecht. Maar het solidariteitsmechanisme is verschillend. Werkloosheidsvergoedingen dekken een risico dat iedereen tijdens de loopbaan kan overkomen. Pensioenen zijn een uitgesteld inkomen met een risico op overlijden (of lang leven) en een grotere solidariteit tussen veel- en weinig-verdieners. Werkloosheidsvergoedingen, pensioenen en bruto loon vormen samen het totaal inkomen van de werknemer. Dit totaal is voor de werkgever de arbeidskost en het maakt voor hem niets uit hoe men de samenstellende delen noemt of wat de onderlinge grootte is. De totale arbeidskost is maatgevend voor de concurrentiekracht van de onderneming op korte en lange termijn.

Het is vooral aan de werknemers om te bepalen welk deel van het totaal inkomen zij direct voor zichzelf willen houden, welk deel zij willen bestemmen als inkomen voor later (op pensioenleeftijd en

voor de perioden van werkloosheid) en welk deel zij willen bestemmen voor inkomensherverdeling. Het is de taak en verantwoordelijkheid van de sociale partners om dit geheel van inkomensbepaling en -verdeling te beheren. Voor dezelfde gedachtegang zie Danny Pieters.<sup>19</sup>

## 5.5. Totaal van de bijdragen

5.5.1. TABEL 3.1 geeft een globaal overzicht van de financieringsbronnen en de onderlinge verhoudingen.

5.5.2. Voor het geheel van werknemers en zelfstandigen zijn de lopende uitgaven, en dus de financieringsbehoeften, gestegen met 13 % op vier jaar (inbegrepen de inflatie van 7,5 %). Tijdens deze korte periode zijn de drie verschillende bronnen nogal verschillend geëvolueerd:

- De bijdragen aan de sociale zekerheid van werknemers en zelfstandigen zijn ongewijzigd gebleven. (na een daling in 2004 en 2005)
- De staatstoelage van de federale overheid is lichtjes onder de inflatie gebleven.
- De alternatieve financiering is ruim verdubbeld (x 2,4).

Dit heeft meegebracht dat het aandeel in de vorm van sociale bijdragen is gedaald van 80 % naar 70 % en dat het tekort, gefinancierd door bijdragen van de federale overheid, is gestegen van 20 % naar 30 % van de totale uitgaven. Bij dergelijke tekorten is het dus zeer misleidend om te spreken over overschotten in de sociale zekerheid.

5.5.3. Binnen de stelsels voor werknemers en zelfstandigen zijn de evoluties in grote lijnen gelijkaardig maar toch met enkele opvallende verschillen:

- In het stelsel voor werknemers:
  - zijn de uitgaven gestegen met 12 %
  - zijn de RSZ-bijdragen gedaald met 0,7 % en bedragen in 2007 nog 71 % van de totale behoeften. D.w.z. dat de federale overheid boven de RSZ-bijdragen van de werknemers nog 40 % moet bijdragen om de sociale uitkeringen betaalbaar te maken.
  - is de alternatieve financiering gestegen met een factor 2,4
- In het stelsel voor zelfstandigen:
  - zijn de uitgaven gestegen met 23 %
  - zijn de RSZ-bijdragen gestegen met 9 % en bedragen in 2007 nog 60 % van de totale behoeften. D.w.z. dat de federale overheid boven de RSVZ-bijdragen van de zelfstandigen nog 66 % moet bijdragen om de sociale uitkeringen betaalbaar te maken.
  - is de alternatieve financiering gestegen met een factor 4,8

5.5.4. De weging van de diverse financieringsbronnen gebeurt zoals in het voorbeeld voor het jaar 2005. Zie TABEL 3.5/2005.

5.5.5. De resultaten van deze wegingen voor de verschillende jaren zijn opgenomen in TABEL 3.5.

## 6. Transfers in de Sociale Zekerheid en de Sociale Bijstand

### 6.1. Werkwijze

6.1.1. Voor iedere tak in de sociale zekerheid worden de uitgaven per Gewest, zoals opgenomen in TABEL 2.1a e.v. vergeleken met de bijdragen per Gewest. Deze laatste worden berekend volgens de gewestelijke bijdragen zoals opgenomen in TABEL 3.5

#### Basisschema voor 2005

|                           | Totaal | VL            | Wa             | Brsl         |
|---------------------------|--------|---------------|----------------|--------------|
| Uitgaven                  | 400    | 230           | 130            | 40           |
| Bijdragen                 | 400    | 63,3 %<br>253 | 28,26 %<br>113 | 8,44 %<br>34 |
| Transfer                  | 0      | 23            | (17)           | (6)          |
| Transfer in % vd uitgaven | 0      | 10 %          | (13,1 %)       | (15 %)       |

6.1.2. Voor iedere tak in de sociale bijstand worden de uitgaven per Gewest, zoals opgenomen in TABEL 2.1b e.v. vergeleken met de bijdragen per Gewest. Deze laatste worden berekend volgens de gewestelijke bijdragen zoals opgenomen in TABEL 3.4 (Omdat de uitgaven in de sociale bijstand niet gefinancierd worden via de sociale zekerheid maar rechtstreeks uit de begrotingen van de federale overheid.)

6.1.3. Het verschil tussen bijdragen en uitgaven is de transfer. Een positief teken wijst op een uitgaande transfer in dat Gewest; een negatief teken of (...) in de statistische bijlagen, wijst op een inkomende transfer in dat Gewest.

### 6.2. Transfers per Tak, per Categorie en in % van de Uitkeringen

6.2.1. In de TABELLEN 4.1a / 2005 en 4.1b / 2005 geven we, als voorbeeld, de resultaten van de transferberekeningen voor het jaar 2005. De transfers worden berekend per categorie en ook uitgedrukt als een percentage van de betreffende uitkeringen in het betreffende Gewest.

6.2.2. In tabel TAB 4.2 TR 03-07 (voor de Sociale zekerheid) en TAB 4.4 TR 03-07 (voor de Sociale Bijstand) worden per Tak en per Categorie de transfers gegeven over de periode 2003-2007. Deze transfers worden ook uitgedrukt als een percentage van de betreffende uitkeringen in het betreffende Gewest.

6.2.3. Om de resultaten van deze berekeningen vergelijkbaar te maken met andere berekeningen van de transfers in de sociale zekerheid hebben we hier, naast de categorieën A en B, ook de transfers op de categorieën C en D toegevoegd. Zoals gezegd hebben we voor deze uitgaven geen nauwkeurige verdeling of geen basis die we redelijkerwijze nauwkeurig achten. Dan hebben we gekozen voor de regel: bijzaak volgt hoofdzaak. Deze transfers moeten dus als een

ruwe benadering gezien worden. Naar onze mening evenwel aan de veilige kant. Bovendien is de foutenmarge die hierdoor ontstaat beperkt omdat het slechts gaat over een beperkt deel van de uitkeringen.

De grootste uitgaven in Categorie C en D zijn de volgende:

- Diverse uitkeringen in de tak Pensioenen: verwarmingstoelage, diverse aan zelfstandigen en tussenkomst in het repartitiestelsel. Het bedrag schommelt tussen de 180 en de 210 miljoen per jaar.
- Verschillen tussen de prestaties in de tak pensioenen volgens het Vade Mecum en Uitkeringen waarvoor we bij het RVP geen verdeling konden vinden. Het zijn in hoofdzaak pensioenen van Belgen uitbetaald in het buitenland. Het bedrag schommelt tussen 300 en 465 miljoen per jaar.

Beide bedragen in de tak pensioenen hebben we verdeeld volgens de nauwkeurig verdeelde pensioenen (Categorie A) die in België betaald worden (14,3 à 16,3 miljard per jaar).

- Verschillen in 2006 en 2007 tussen de prestaties in de tak Geneeskundige verzorging volgens het Vade Mecum en de Uitkeringen via de verzekeringsinstellingen (mutualiteiten). Deze bedragen, ruim 400 miljoen, zijn kosten ten laste van het RIZIV. We hebben deze bedragen verdeeld volgens de nauwkeurig verdeelde kosten van de geneeskundige verzorging, 17,5 en 18,4 miljard in 2006 en 2007 (Categorie A).

6.2.4. Er werden ook transfers berekend op "andere uitgaven". Het betreft:

- De jaarlijkse betaling, vanaf 2004, aan de ziekenhuizen als tegemoetkoming in het infrastructuurkostengedeelte van de verpleegdagprijzen.

Het bedrag, 1,3 à 1,4 miljard, werd op dezelfde wijze gewestelijk verdeeld als de betalingen voor de verpleegdagprijzen via de mutualiteiten. Voor 2006 en 2007 hebben we een extrapolatie gemaakt van de verdeling.

- De betalings- en beheerskosten.

Deze bedragen werden omgeslagen als een percentage van de uitgavencategorieën (A+B).

### 6.3. Totaal van de uitgaven en de transfers per TAK

6.3.1. In TAB 4.3 Uitkeringen en Transfers per TAK 2003- 2007 (voor de Sociale Zekerheid) en TAB 4.5 Uitkeringen en Transfers per TAK 2003-2007 (voor de Sociale bijstand) wordt een samenvatting gegeven van alle hierboven behandelde sociale uitkeringen en de erop betrekking hebbende transfers.

### 6.4. Samenvattend overzicht

Voor het geheel van de Sociale Sector (Sociale Zekerheid + Sociale bijstand) wordt in TAB 4.6 een samenvattend overzicht gegeven van:

- Het totaal van de sociale uitkeringen
- Het totaal van de transfers
- De transfers in % van de sociale uitkeringen

# DEEL II

## DE BETEKENIS VAN DE TRANSFERS

### 7. Betekenis van de transfers in de sociale sector

#### 7.1. Een transfer is een financieel begrip.

In zijn eenvoudigste vorm is een transfer het verschil tussen inkomsten en uitgaven. Toegepast in de sociale sector: het verschil tussen bijdragen en uitkeringen.

Concreet ontstaan de transfers in de eerste plaats in hoofde van een persoon of een gezin. Zowel uitkeringen als bijdragen worden bepaald door tientallen factoren in functie van het statuut van de persoon. Het gebied waar transfers gebeuren, de betalers en de ontvangers, de omvang, de duur en de voorwaarden worden vastgelegd in een onoverzienbare, complexe en ondoorzichtige sociale en fiscale wetgeving waarvoor een democratisch draagvlak moet bestaan. Als we de wetgeving veranderen, veranderen ook de transfers.

Het is theoretisch denkbaar om de transfers per persoon te bepalen maar in de praktijk zou dit toch uiterst moeilijk zijn. Bovendien zou het resultaat per jaar gezien, weinig betekenis hebben. Niet iedereen heeft ieder jaar kinderen, is ieder jaar ziek, is ieder jaar werkloos; een deel van de bijdragen op twintigjarige leeftijd leidt pas vanaf vijftenzestig tot pensioenuitkeringen, mogelijks tot vijfennegentig of zelfs helemaal niet. Op individueel vlak hebben de transfers slechts betekenis als ze over een gans leven zouden bepaald worden. Gesteld dat o.a. de btw-bijdrage per persoon dan iet of wat nauwkeurig zou kunnen bepaald worden.

Het is dan ook veel zinvoller om de transfers te zien als het verschil tussen twee geldstromen met betrekking tot grote groepen van personen. En zelfs dan nog over een langere periode.

De bepaling van de transfers is een feitelijk, rekenkundig, objectief en neutraal gebeuren. Transfers zijn op zich geen synoniem van overconsumptie of ondermaatse tewerkstelling; ook niet van armoede of rijkdom. Transfers zijn echter ook geen natuurverschijnselen die ons onvermijdelijk overkomen. Het zijn in wezen geschenken die personen en groepen verplicht geven of afdwingbaar krijgen als gevolg van diverse feiten en wettelijke reglementeringen. Het is dus niet verwonderlijk dat transfers emoties oproepen, vooral als deze geldstromen tientallen jaren in dezelfde richting blijven vloeien. In België zijn ze zeker het onderwerp van hevige



betwistingen, gaande van totale ontkenning tot onbetwistbaar zeker; gaande van normaal en goed tot abnormaal en onmiddellijk af te schaffen.

We zullen hierna proberen om aan de betekenis van de transfers een zo objectief mogelijke duiding te geven, aansluitend bij de feitelijke gegevens.

### **7.2. Er zijn nog andere transfers dan deze in de sociale sector.**

De transfers zijn niet één ondeelbaar geheel. Er zijn evenveel transfers als er uitgaven kunnen bedacht worden. Deze studie slaat enkel op de transfers in de sociale sector: de sociale zekerheid en de sociale bijstand, zoals bepaald in het Vade Mecum van de FOD Sociale Zekerheid. Daarnaast zijn er nog de transfers via de financiering van Gemeenschappen en Gewesten, via de Federale begroting en via de staatsschuld. Als deze transfers op het niveau van 2003 zouden gebleven zijn dan zou er in 2007 in Vlaanderen een totale uitgaande geldstroom zijn van **11,40 miljard €** (sociale zekerheid 4,71 + overige 6,69).

### **7.3. De transfers in absolute bedragen**

In Vlaanderen zijn de uitgaande transfers na een forse stijging in 2004 stabiel gebleven rond de 4,7 miljard €.

In Wallonië zijn de inkomende transfers na een forse stijging in 2004 stabiel gebleven op ruim 4 miljard €.

In Brussel zijn de inkomende transfers na een heel forse stijging in 2004 nog lichtjes gestegen en in 2007 beduidend gedaald.

#### **De transfers in absolute bedragen: sector Sociale Zekerheid**

Na de trendmatige groei in de periode 1990 - 2003 (zie ABAFIM) is er nog een forse stijging in 2004. Nadien blijven de transfers nagenoeg stabiel. In de periode 2003 - 2007 zijn er wel, vanuit Vlaams standpunt, twee trendbewegingen zichtbaar: de transfers in de werkloosheid stegen en deze in de pensioenen daalden. Wat de pensioenen betreft is de daling al (heel lichtjes) ingezet sedert 1995; de laatste jaren is deze in een kleine versnelling gekomen. Achter dit fenomeen steekt veel meer dan de ingetreden vergrijzing. O.a. ook de weerslag, gedurende de laatste twintig jaar, van de toegenomen tewerkstelling en de hogere inkomens in Vlaanderen op de pensioenen die nu en in de komende jaren uitbetaald worden.

#### **De transfers in absolute bedragen: sector Sociale Bijstand**

Dit is wellicht de meest zorgafhankelijke en de meest hulpbehoevende groep in de sociale sector. De totale uitkeringen zijn van 2003 tot 2007 met 17,8 % gestegen. Zonder de indexaanpassingen is dit slechts 9,6 % terwijl het aantal rechthebbenden in de belangrijkste groep, personen met een handicap, in dezelfde periode met 16 % gestegen is.

De transfers uit Vlaanderen zijn ieder jaar gestegen en bedragen al 356 miljoen € in 2007. Dit is een stijging van 30 % t.o.v. 2003. In Wallonië zijn de inkomende transfers stabiel gebleven en in Brussel zijn deze gestegen naar 150 miljoen €. Dit is een stijging van 77 % t.o.v. 2003.

#### 7.4. De transfers in verhouding tot de sociale uitkeringen

De transfers als percentage van de uitkeringen geven een concreet beeld van de hoogte van de transfers. Voor het ontvangende gewest geeft dit aan welk deel van hun sociale uitkeringen betaald wordt door het (of de) andere gewest(en). Voor het betalende gewest geeft dit aan met hoeveel procent het zijn eigen sociale uitkeringen zou kunnen verhogen bij splitsing van de sociale zekerheid. Deze percentages geven ook een ruwe aanduiding van het overschot of tekort aan capaciteit dat ieder gewest heeft om zijn eigen sociale voorzieningen te kunnen betalen.

##### 7.4.1. De transfers in verhouding tot de sociale uitkeringen in de Sociale zekerheid.

###### ▪ Globaal

Vanuit Vlaams standpunt daalt het percentage. In Wallonië en in Brussel is er een duidelijk verbeterende trend zichtbaar. Het past hier ook erop te wijzen dat de inkomende transfers in Brussel bijlange niet zo groot zijn als tot hiertoe werd aangenomen. (\*) Omgekeerd, in Wallonië zijn ze aanzienlijk hoger; in 2007 nog meer dan 20 %. Of anders gezegd, dit gewest zou zijn bijdragen met meer dan 25 % moeten verhogen om in evenwicht te komen. Eigenlijk is deze laatste redenering niet helemaal correct want er zit normalerwijze een hefboomeffect tussen meer tewerkstelling en minder werkloosheid.

(\*) In het jaar 2003 bedroegen volgens de ABAFIM-studie de transfers in de Sociale Sector respectievelijk: 3,7 / - 2,1 / - 1,6 / miljard € of 13,4 % / -12,6 % / -33,6 % van de uitkeringen. De oorzaak van dit groot tekort in Brussel ligt in het feit dat in de periode 1990 - 2003 (de periode waarover ABAFIM de transfers berekend heeft) de statistische informatie niet beschikbaar was zoals die vandaag beschikbaar is. Voor de bepaling van de ontvangsten in de sociale zekerheid werd de industriële tewerkstelling als omslagsleutel gebruikt met als gevolg dat de ontvangsten in Brussel onderschat werden en in Wallonië overschat.

###### ▪ Per TAK

Als we vanuit Vlaams standpunt kijken naar de verschillende takken is de neerwaartse trend in de pensioenen nu nog duidelijker. Ook bij de ziekteverzekering, zowel geneeskundige verzorging als uitkeringen, is de trend neerwaarts; dit is ook het geval voor arbeidsongevallen en beroepsziekten. Bij de kinderbijslagen is er stabilisatie. In de werkloosheid echter is er een duidelijk stijgende trend.

Alle hier genoemde trends in de periode 2003 - 2007 waren al zichtbaar vanaf 1995, sommige zelfs vanaf 1990. De transfer in de werkloosheid, uit Vlaanderen, bedroeg in 1990 slechts 8,4 % van de totale transfers in de sociale zekerheid. In 2007 is dit gestegen naar 32 % ! Hierin zijn dan nog niet begrepen de verhogingen in de kinderbijslag, in het jaarlijks vakantiegeld en in de pensioenen voor de gelijkgestelde dagen wegens werkloosheid; ook niet de verhoogde tegemoetkomingen bij ziekteverzekering voor oudere werklozen.

Het is duidelijk dat de kern van de transferdiscussie en van de sociale zekerheid zich steeds meer toespitst op tewerkstelling en werkloosheid. In die volgorde.

#### 7.4.2. De transfers in verhouding tot de sociale uitkeringen in de Sociale Bijstand

In Vlaanderen bedragen de transfer 31 % en blijven stabiel. In Wallonië (- 24 %) met een lichte dalende trend. In Brussel (-43 %) met een duidelijk stijgende trend .

In de tak Personen met een handicap zijn de transfers in Brussel bijna onbestaande. In de andere takken zijn de transfers in procenten van de uitkeringen in Brussel zeer groot. Voor het geheel van de maatschappelijke integratie via de OCMW's wordt 60 à 70 % van de uitkeringen in Brussel door de Vlamingen betaald.

### 7.5. Transfers van 2007 omgezet in mogelijke sociale maatregelen

Het is niet aan ons om te bepalen waaraan het geld van de transfers in geval van splitsing van de sociale zekerheid moet besteed worden. Dat is de taak van de politici, de sociale partners en andere belangengroepen. Het volgende is dus slechts één van de vele voorbeelden om de betekenis van de transfers uit te drukken in mogelijke concrete sociale verbeteringen voor de Vlamingen.

#### 7.5.1. De transfer van 2007 (4,7 miljard €) stemt overeen met:

- 110 % van alle Vlaamse Gewestbelastingen.
- 175 % van heel het budget voor Welzijn en Gezondheid van de Vlaamse gemeenschap. Het wegwerken van de wachtlijsten wordt dan een lachwekkend probleem dat binnen de afrondingen valt.
- De budgetten voor Welzijn en Gezondheid, Wetenschap, Huisvesting, Cultuur en Jeugd, Sport en Economie samen.

#### 7.5.2. Met de transfer in de Kinderbijslagen (412 miljoen €) kunnen we makkelijk aan alle kinderen meer dan twee maanden kinderbijslag extra geven. Of iets minder en daarentegen meer voorzien voor de nodige kinderopvangplaatsen. Te vergelijken met de 50 miljoen die in het Vlaams regeerakkoord voorzien is voor extra kindergeld.

#### 7.5.3. Met de transfer in de Pensioenen (700 miljoen €) kunnen we aan alle gepensioneerden met een pensioen van 500 tot 1500 € per maand één maand extra geven. Of aan alle gepensioneerden van deze groep 950 € per jaar. Dit zou een jaarlijkse stijging zijn van 15 % voor de laagste pensioentrekkers en 5 % voor de hoogste in deze groep. Of een concrete maatregel om de armoede in deze groep van de bevolking daadwerkelijk te bestrijden.

#### 7.5.4. Met de transfer in de Ziekteverzekering, tak Geneeskundige verzorging, (1.247 miljoen €) kunnen we het volgende pakket aanbieden:

- Afschaffen van het remgeld bij dokters, apothekers en kinesisten + persoonlijk aandeel in de verpleegdagprijs

- De financiering van 50 nieuwe rust- en verzorgingstehuizen van 100 bedden
- De premies voor de Vlaamse Zorgverzekering afschaffen of de uitkeringen met de helft verhogen.

In dit pakket kan de afschaffing van het remgeld vervangen worden door een gratis hospitalisatieverzekering.

Te vergelijken met de 25 miljoen die in het Vlaams regeerakkoord voorzien is voor een Vlaamse hospitalisatieverzekering.

**7.5.5. Met de transfer in de Ziekteverzekering, tak Uitkeringen (349 miljoen €)** zouden we de uitkeringen (primaire arbeidsongeschiktheid, invaliditeit, moederschap, borstvoeding) kunnen verhogen met 15 %

**7.5.6. Met de transfers in de werkloosheid (1.373 miljoen € in 2007)** hadden we in de voorbije 20 jaar een Vlaams Goudfonds kunnen oprichten. Vandaag zou hierin al meer dan 20 miljard € zitten. Echt beschikbaar geld. Te vergelijken met het Zilverfonds, 14,7 miljard € voor heel België, maar in hoofdzaak bestaande uit gebakken lucht. Of een deel van de bedragen had kunnen besteed worden aan opleiding van werklozen, in het bijzonder in knelpuntberoepen; of aan vermindering van de arbeidskosten.

**7.5.7. Met de transfer in de sociale bijstand (356 miljoen € of 31 % van de uitkeringen)** is het duidelijk dat we met een doelgericht beleid in Vlaanderen veel hogere uitkeringen zouden kunnen geven en op die manier aan veel mensen in deze sector hun waardigheid teruggeven.

## **7.6. Betekenis van de transfers in de Sociale Sector en de kosten van de vergrijzing op korte termijn**

**7.6.1.** Bepaalde kenmerken van de vergrijzing, zoals de toename van het aantal 65-plussers en de afname van het aantal jongeren, zijn al twintig jaar trendmatig zichtbaar. Samengaand met de terugloop van de bevolking op actieve leeftijd is ook al lang voorspeld dat vanaf 2010 (65 jaar na 1945) **de vergrijzing in versnelling** komt. Is dit nu inderdaad het geval?

En wat met die andere voorspelling, zeer geliefd bij een aantal Vlaamse politici en sociale partners, die zegt dat de Vlamingen zullen mogen blij zijn dat de sociale zekerheid niet gesplitst is, want wegens de vergrijzing zullen de transfers omkeren en zullen de Walen werken voor de Vlamingen? Een houding die dan niet ingegeven is door egoïsme maar door verheven staatsmanschap.

**7.6.2. De Studiecommissie voor de Vergrijzing (SCvV)**<sup>20</sup> maakt ieder jaar een verslag over de kosten van de vergrijzing. Deze verslagen ogen zeer degelijk, bevatten interessante lectuur maar het pijnpunt is dat de Commissie na haar eerste verslag al zeven jaar na elkaar verplicht is om de kosten van de vergrijzing hoger in te schatten, vooral op korte termijn maar ook op lange termijn. Wat is dan de waarde van haar prognose over een periode van dertig of vijftig jaar? In juni 2009 was

het weer raak, nu met het extra excuus van de financiële en economische crisis.

De SCvV drukt de kostprijs van de vergrijzing uit als de som van de sociale uitgaven in % van het bbp (bruto binnenlands product) vergeleken met dezelfde berekening op een vroeger tijdstip. Een nogal glibberig prijsbegrip, dat op lange termijn niet in euro's te vatten is. De Commissie zegt ook niet hoe deze kostprijs kan betaald worden, laat staan door wie. In 2030 zal de kostprijs van de vergrijzing 7,3 % van het bbp hoger zijn dan in het jaar 2000. Zeven procent klinkt niet dramatisch hoog. Het betekent wel **een stijging van de kosten met 1/3**, in euro's van het jaar 2030, exclusief inflatie, inclusief productiviteitsstijging. En inclusief nog veel andere veronderstellingen.

Toch vinden we het werk van de SCvV zeer nuttig omdat het ten minste één keer per jaar verplicht om na te denken over een lange termijnprobleem dat iedere dag onder onze ogen heel langzaam groter wordt. De maatschappelijke impact is van een nog nooit geziene breedte en diepte. Het besef hiervan is nauwelijks aanwezig en er is vooral niemand die probeert om er iets aan te doen. In de ons omringende landen zijn er al maatregelen genomen die van toepassing zullen zijn vanaf 2025.

- 7.6.3. In TABEL 5 leggen we voor de eerstvolgende jaren (tot 2014) het verband tussen de transfers in de Sociale Sector en de kosten van de vergrijzing. De kosten van de vergrijzing volgens de SCvV bevatten ook de overheidspensioenen. Na weglating van deze laatste valt het begrip kosten van de vergrijzing in grote lijnen samen met de uitgaven in het toepassingsgebied van ons onderzoek. Omdat wij ons beperkt hebben tot het kader van het Globaal Financieel Beheer zijn een aantal sociale prestaties echter niet meegenomen. (zie hierboven Deel I, 2.3)
- Het bbp van 2007 is overgenomen van het Instituut voor de Nationale Rekeningen en de groei in de erop volgende jaren is overgenomen van het Planbureau <sup>(21)</sup>.
  - De kosten van de vergrijzing werden gereduceerd tot 92 % om ze vergelijkbaar te maken met de sociale uitgaven in het toepassingsgebied van ons onderzoek.
  - De gewestelijke verdeling van de sociale uitgaven in 2007 werd constant gehouden tot 2014. Het Vlaams aandeel in de uitgaven is van 2003 tot 2007 slechts gestegen met 0.36 %. Tot 2014 zal de stijging vermoedelijk hoger zijn. Maar zelfs als de stijging 1 % zou bedragen is dit niet relevant voor het betoog.

7.6.4. Uit deze gegevens blijkt het volgende:

- Het bbp zal in 2014 slechts met 6,7 % gestegen zijn t.o.v. 2007
- De sociale uitgaven in dezelfde periode stijgen met 25 % of bijna 15 miljard €. (Bijna) iedereen is het erover eens dat de sociale lasten en de belastingen in België nu al te hoog zijn. Hoe kunnen ze dan nog aanzienlijk verhoogd worden? **De afbraak van de sociale voorzieningen is dus onafwendbaar.**

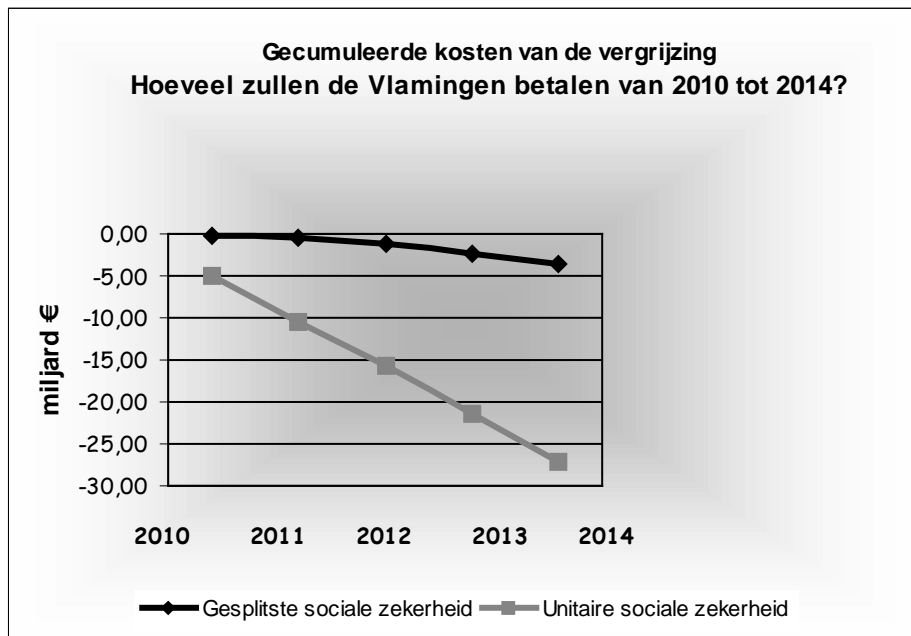
- In Tabel 5 is verondersteld dat de sociale uitgaven in de drie gewesten in dezelfde mate stijgen als de prognose van de SCvV voor de totale uitgaven. Een mogelijk grotere stijging in Vlaanderen en een kleinere stijging in Wallonië en Brussel is waarschijnlijk, maar beperkt en zeker niet van beslissende invloed.
- In Tabel 5 is ook verondersteld dat de capaciteit om bij te dragen tot de financiering van de uitgaven in de drie gewesten dezelfde is als de prognose van het Planbureau m.b.t. de groei van het bbp. Ook deze veronderstelling zou langs Vlaamse kant optimistisch kunnen zijn, maar dit is bijlange niet zeker. Het is in ieder geval onmogelijk dat Wallonië en Brussel in de komende jaren hun tewerkstellingsgraad voldoende zouden kunnen optrekken om niet meer afhankelijk te zijn van de transfers uit Vlaanderen. (voor Wallonië zou dat 200.000 nieuwe arbeidsplaatsen vragen). Wie denkt dat Wallonië en Brussel zelfs nóg beter zouden kunnen en een deel van de vergrijzingskosten van Vlaanderen zouden betalen weet niet waarover hij spreekt.
- **Bij een unitair blijvende sociale sector** blijven de uitgaande transfers uit Vlaanderen en de inkomende transfers in Wallonië en Brussel verder toenemen (dus tenminste tot in 2014 !). Van 2010 tot 2014 zal **27 miljard € uit Vlaanderen wegstromen**.
- **Bij een onmiddellijke en volledige splitsing van de sociale zekerheid** zou de uitgaande transfer van Vlaanderen (4,7 miljard € in 2007) al niet meer voldoende zijn om in 2011 de **toegenomen kosten van de vergrijzing in Vlaanderen te betalen**. Nadien loopt het tekort verder op en bereikt in 2014 het bedrag van 1,1 miljard € of bijna 3 % van de sociale uitgaven in Vlaanderen. Wallonië zou in 2014 een tekort hebben van 8 miljard € of 32 % van zijn uitgaven. Ook in Brussel zou het tekort oplopen tot 1.7 miljard € of 24 % van zijn uitgaven.

Van 2010 tot 2014 betekent dit:

- Voor Vlaanderen een tekort van 3,5 miljard €
- Voor Wallonië een tekort van 37 miljard €
- Voor Brussel een tekort van 7,7 miljard €

Dit is dus een zeer slechte aanloop voor wie denkt dat de vergrijzing een omkering van de transfers zal meebrengen.

- **De Vlamingen mogen (?) kiezen (?)**:
  - 27 miljard € betalen (en er eerst nóg meer voor werken of dit bedrag op andere uitgaven besparen) om de sociale uitgaven ook in Wallonië en Brussel betaalbaar te maken  
ofwel
  - 3,5 miljard € vinden om de eigen sociale uitgaven in Vlaanderen betaalbaar te houden.



- De Titanic is aan het zinken. Al enige jaren. We hebben niet meer de tijd om over te stappen in zeevaardige reddingsboten. We kunnen nog belangenconflicten inroepen over de deuntjes die het orkest mag spelen. Met dank aan de Vlaamse politici, werkgevers, vakbonden, wetenschappers en media die de Vlamingen dom houden.

### 7.7. De betekenis van de transfers als argument voor de splitsing van de sociale zekerheid

7.7.1. Wij zijn al jaren voorstander van een splitsing van de sociale zekerheid. Onze argumenten zijn samen te vatten onder de noemers: eigen klemtonen, homogene bevoegdheden en efficiëntie, verantwoordelijkheid en meer financiële mogelijkheden. **Het bestaan van de transfers is dus één van de argumenten.** De studies van de Leuvense economen hebben het bestaan van de transfers reeds bewezen in de jaren zeventig. De studiedienst van KBC legde de basis voor de ABAFIM-studie waarmee de transfers in de periode 1990 - 2003 werden bewezen. In de sociale sector hebben wij het bewijs nu doorgetrokken tot 2007. De vergrijzing zal een aanzienlijke kostenstijging veroorzaken maar zal in de komende tientallen jaren de transfers niet doen omkeren. Aan ten minste één van de uitgangspunten van de resoluties van het Vlaams parlement: "de solidariteit dient behouden te blijven op basis van ... omkeerbaarheid" is dus niet voldaan.

### 7.7.2. Is het bestaan van transfers een absoluut argument om te splitsen?

Uiteraard niet. Het gaat om de inrichting van de maatschappij. Veel keuzes zijn mogelijk. Geen enkel argument is absoluut doorslaggevend. Dat geldt voor ieder maatschappelijk debat. We stellen vast dat iedereen het normaal vindt dat er op gemeentelijk vlak belastingen geheven worden waardoor er tussen de inwoners transfers ontstaan. Men zou dan ook transfers kunnen onderscheiden tussen rijke en arme

wijken en tussen allerlei andere bevolkingsgroepen binnen de gemeente. Hetzelfde gebeurt op provinciaal vlak, op Gewestelijk vlak, op Belgisch vlak, op Europees vlak en een heel klein beetje op wereldvlak.

We stellen vast dat iedereen dat allemaal normaal vindt. Soms heet dat de politiek dichterbij de mensen brengen of een beleid voeren op maat van de burger of de verantwoordelijkheid van politici kunnen afrekenen op hun daden.

We stellen ook vast dat er in de loop der jaren bewegingen ontstaan waardoor de gebieden waarbinnen deze transfers zich afspeelen zowel groter worden als kleiner. Deze bewegingen botsen steeds op hardnekkige tegenstand. Zowel wegens gevestigde belangen als wegens de inertie en de traagheid waarmee maatschappelijke veranderingen tot stand komen. Zo is er bijvoorbeeld geen bereidheid om de 19 gemeenten in Brussel samen te voegen.

Het is merkwaardig dat het vanzelfsprekend is dat er binnen en buiten België wettelijke regelingen bestaan die transfers veroorzaken binnen verschillende geografische eenheden maar dat het onmogelijk is om dergelijke regelingen te installeren binnen de Vlaamse en de Waalse deelstaat. Onmogelijk? Ondenkbare, een aanslag op de solidariteit, een uiting van afschuwelijk egoïsme, een misdaad tegen de menselijkheid. Er is nochtans geen enkel religieus of moreel principe dat zegt dat de solidariteit in de sociale zekerheid zich moet uitstrekken tot aan de Belgische grens, geen meter verder en geen meter dichterbij.

#### **7.7.3. Zullen er dan geen transfers meer zijn binnen Vlaanderen?**

Natuurlijk wel, en veel en misschien zelfs grote. Hoe kleiner de geografische gebieden, hoe groter de kans op grote onderlinge verschillen tussen deze gebieden. Er zullen zeker verschillen zijn tussen de Vlaamse provincies, nog grotere tussen de arrondissementen, nog grotere tussen de gemeenten, nog grotere tussen de wijken en ook in dezelfde straat. Zoals ook in Wallonië, waar Waals Brabant, de rijkste provincie van België gelegen is. Misschien zullen de grote inkomensverschillen daar dan verminderen. Waar het op aankomt, is politieke en sociale beslissingsniveaus te creëren waar optimale beslissingen kunnen genomen worden en waar de verantwoordelijken kunnen ter verantwoording geroepen worden.

Het Belgisch niveau is voor de Vlamingen een ramp. De provincies zijn te klein en Europa te groot. Voor de Vlamingen is het Vlaams niveau het best geschikt.

#### **7.7.4. Zal een splitsing van de sociale zekerheid alles nog veel ingewikkelder en duurder maken?**

Ja, als we zo dom zijn om al het bestaande te kopiëren. Reorganisaties, ook in de vorm van fusies of splitsingen, bieden uitstekende kansen om alles te herzien. De sociale zekerheid zou op tal van terreinen drastisch kunnen vereenvoudigd worden. De gevestigde belangengroepen zullen moeten geholpen worden om zich hiertegen niet te verzetten. Maar het kan ook veel positiever. De sociale partners zijn met hun kennis en ervaring de meest geschikte architecten voor deze hervormingen.



**7.7.5. Is een volledig gesplitste sociale zekerheid een aantasting van de solidariteit?** <sup>21</sup> Laten we elkaar geen Mietje noemen. De solidariteit waar we het hier over hebben is een wettelijk verplichte solidariteit. Is dus geen echte solidariteit zoals bijvoorbeeld bij de jaarlijkse inzameling voor 11.11.11. Dan scharrelen 20.000 edelmoedige medewerkers in heel Vlaanderen 6 miljoen € bij elkaar. Voor mensen die leven in de grootste ellende en omkomen van de honger. De Vlamingen sturen het jaarlijks bedrag van 11.11.11. tweemaal per dag naar Wallonië en Brussel. Niet uit solidariteit maar wegens wettelijk verplicht op straf van boete en gevangenis. Wie heeft nog de illusie dat we op basis van vrijwillige solidariteit een bedrag van 33 miljard € zouden kunnen bijeenbrengen? (bedrag dat in 2007 nodig was voor de sociale uitkeringen in Vlaanderen) We kunnen ook niet even solidair zijn met heel de wereld. Er zijn grenzen aan de solidariteit. De solidariteit is het grootst binnen de grenzen van een gezin waar één man/vrouw met zijn/haar inkomen solidair zijn met elkaar en hun kinderen. Eenmaal buiten het gezin neemt de solidariteit drastisch af en is snel bij de grenzen van de edelmoedige vrijgevigheid.

Bij een eigen Vlaamse sociale zekerheid pleiten wij er niet voor om de bestaande sociale voorzieningen af te bouwen; ook niet om het bedrag van de transfers te besteden aan belastingverminderingen. Integendeel wij pleiten er voor om de transfers te besteden aan het verhogen van de sociale voorzieningen en wat ons betreft op een meer sociale manier. Wij willen de solidariteit in Vlaanderen versterken. Met de komende vergrijzing is dit een absolute noodzaak. Als men dit egoïsme wil noemen dan toeteren ze maar. Wij zeggen red de solidariteit, maar wend U tot de mensen die ze in gevaar brengen:

- De ondernemingsleiders die uitdagend hoge lonen en tergende ontslagvergoedingen krijgen. Leg dan maar eens uit dat de postbode en andere werknemers moeten inleveren. Het zijn dergelijke onverantwoordelijke schavuiten die het maatschappelijk draagvlak dat nodig is om de wettelijke solidariteit in stand te houden, doen breken.
- De sociale partners, werkgevers en werknemers, bepalen in onderling akkoord, de primaire inkomensverdeling van de werknemers. Als de laagste inkomens te laag zijn, en dus de andere te hoog, wordt daar de basis gelegd van de behoefte aan solidariteit. Waarna een ingewikkeld, ondoorzichtig en duur mechanisme op gang gebracht en gehouden wordt om de inkomensverschillen enigszins te milderen. Als het lukt. Prof. H. Deleeck heeft ooit aangetoond dat het effect omgekeerd is.
- De tewerkstellingsgraad in Vlaanderen (66,63 %) is veel hoger dan in Wallonië (56,98 %) en Brussel (54,66 %). (cijfers van 2008; de verschillen tussen de gewesten zijn in het tweede kwartaal van 2009 nauwelijks gewijzigd) De grootste oorzaak van de transfers ligt niet in het feit dat de Vlamingen rijker zijn maar dat ze naar

verhouding met meer mensen werken en bijdragen betalen. M.a.w. Wallonië en Brussel blijven al tientallen jaren schromelijk in gebreke om een solidaire bijdrage te leveren opdat de sociale zekerheid betaalbaar zou blijven. Solidariteit begint bij het nemen van de eigen verantwoordelijkheid.

Zie in dit verband het hoogstaand artikel van prof. dr. em. Eric Ponette <sup>22</sup>

#### **7.7.6. Zal de splitsing van de sociale zekerheid ook de splitsing van België meebrengen?**

Als het land niet goed aaneenhangt zou het kunnen. Er zijn er in ieder geval die het hopen en anderen die het vrezen. Deze twee problemen hebben met elkaar niets te zien. De splitsing van het onderwijs heeft niet geleid tot de splitsing van het land. De niet-splitsing van de sociale zekerheid zal de druk op het uiteenvallen van het land verhogen. Zoals nu beginnen met een Europese sociale zekerheid de weerstand tegen de Europese eenmaking zou verhogen. Nu, en met de vergrijzing voor ons, is de toestand in de sociale zekerheid voor de Vlamingen onhoudbaar geworden.

Ter herinnering: met een eigen Vlaamse Sociale Zekerheid wordt zes miljard transfers in andere sectoren ongemoeid gelaten. Misschien wegens bekrompenheid of gebrek aan egoïsme.

# DEEL III

## SAMENVATTING

### De transfers in de sociale sector 2003 - 2007

Deze studie van het AK-VSZ over de transfers in de Sociale Sector (Sociale Zekerheid plus Sociale Bijstand) over de periode 2003 - 2007 toont aan dat de totale transfer uit Vlaanderen **4,7 miljard bedraagt in het jaar 2007**. Hierbij moet opgemerkt worden dat een deel van de sociale uitgaven en dus nagenoeg zeker een deel van de transfers in de sociale sector buiten beschouwing gelaten werd.

Globaal genomen:

- Is het uit Vlaanderen wegvloeiende geldbedrag gestegen met 450 miljoen of 10,5 % t.o.v. 2003.
- De groei is echter niet trendmatig. De stijging gebeurt praktisch volledig in 2004. Nadien blijven de transfers in absolute bedragen ongeveer constant.
- In procent van de uitkeringen is er sedert 2004 in Vlaanderen (en ook in de andere Gewesten) een lichte maar duidelijke daling.
- In de Sociale Zekerheid en in de Sociale Bijstand zijn de beelden lichtjes verschillend.

Achter deze zachte globale trends zitten enkele scherpere trendbewegingen:

In de Sociale Zekerheid (vanuit Vlaams standpunt bekeken, t.o.v. 2003):

In absolute bedragen:

- Dalen de transfers met 23 % in de tak Pensioenen.
- Stijgen de transfers met respectievelijk 15, 26, 13 en 14 % in de takken Kinderbijslagen, Werkloosheid, Geneeskundige verzorging en Riziv-Uitkeringen.
- In totaal is er een stijging van 366 miljoen € of 9,2 %
- (Na 2004 is er een lichte daling van 29 miljoen € of 0,7 % t.o.v. 2004)

In procent van de uitkeringen zijn de transfers

- Aanzienlijk gestegen in de Werkloosheid
- Constant gebleven in de Kinderbijslagen
- Gevoelig gedaald in alle andere Takken

De inkomende transfers in Brussel (ongeveer 11 % van de uitkeringen) zijn veel geringer dan wat tot hiertoe algemeen werd aangenomen. Ze tonen bovendien een dalende trend.

In Wallonië daarentegen zijn de inkomende transfers (ruim 21 % van de uitkeringen) veel groter dan wat tot hiertoe werd aangenomen. Ze tonen ook een dalende trend.

In de Sociale Bijstand (vanuit Vlaams standpunt bekeken, t.o.v. 2003):

In absolute bedragen:

- Stijgen de transfers met 46 % in de tak Maatschappelijke Integratie via de OCMW's.
- Blijven de transfers constant in de tak Tegemoetkoming aan Personen met een Handicap.
- In totaal is er een stijging van 82 miljoen € of 30 %
- (Na 2004 is er nog een stijging van 50 miljoen € of 16 % t.o.v. 2004)

Op het gebied van sociale bijstand zijn de verschillen tussen de gewesten zeer groot.

In de tak Tegemoetkoming aan personen met een Handicap zijn er in Brussel geen transfers.

In de tak Maatschappelijke Integratie bedroeg in 2007 de inkomende transfer in Brussel (127 miljoen) bijna het dubbele van Wallonië (66 miljoen). In deze tak wordt al meer dan 70 % van de uitkeringen in Brussel betaald door de Vlaanderen.

De beweringen die bepaalde, zogenaamde kwaliteitskranten de laatste jaren hebben uitgebazuind over bijna verdwenen transfers, o.a. in de ziekteverzekering, waren dus vals.

Het moet nu ook eens gedaan zijn om het woonplaatsprincipe in twijfel trekken of het werkplaatsprincipe ernaast te plaatsen en te beweren dat de waarheid ergens in het midden ligt.

Wat is nu de betekenis van de transfers in 2007? (vanuit Vlaams standpunt bekeken) (zie ook Deel II, punt 7.5)

- De transfer van 2007 (4,7 miljard) bedraagt
  - 10 % meer dan alle Vlaamse Gewestbelastingen.
  - of 75 % meer dan heel het budget voor welzijn en gezondheid van de Vlaamse gemeenschap. Het wegwerken van alle wachtlijsten wordt dan een lachertje.
- Met de transfer in de Kinderbijslagen (412 miljoen) kunnen we aan alle kinderen meer dan twee maanden kinderbijslag extra geven. Of iets minder en daarentegen meer voorzien voor de nodige kinderopvangplaatsen. Te vergelijken met de 50 miljoen die in het Vlaams regeerakkoord voorzien is voor extra kindergeld.
- Met de transfer in de Pensioenen (700 miljoen) kunnen we aan alle gepensioneerden met een pensioen van 500 tot 1500 € per maand één maand extra geven. Of aan alle gepensioneerden van deze groep 950 € per jaar. Dit zou een jaarlijkse stijging zijn van 15 % voor de laagste pensioentrekkers en 5 % voor de hoogste van deze groep. Een maatregel waarmee we de armoede echt zouden bestrijden.

- Met de transfer in de Ziekteverzekering, tak Geneeskundige verzorging, (1.247 miljoen) kunnen we het volgende pakket aanbieden:
  - afschaffen van het remgeld bij dokters, apothekers en kinesisten + persoonlijk aandeel in de verpleegdagprijs
  - financiering van 50 nieuwe rust- en verzorgingstehuizen van 100 bedden
  - de premies voor de Vlaamse Zorgverzekering afschaffen of de uitkeringen met de helft verhogen.
 In dit pakket kan de afschaffing van het remgeld vervangen worden door een gratis hospitalisatieverzekering.  
 Te vergelijken met de 25 miljoen die in het Vlaams regeerakkoord voorzien is voor een Vlaamse hospitalisatieverzekering.
  
- Met de transfer in de Ziekteverzekering, tak Uitkeringen (349 miljoen), zouden we de uitkeringen (primaire arbeidsongeschiktheid, invaliditeit, moederschap, borstvoeding) kunnen verhogen met 15 %.
  
- Met de transfers in de werkloosheid (1.373 miljoen in 2007) hadden we in de voorbije 20 jaar een Vlaams Goudfonds kunnen oprichten. Vandaag zou hierin al meer dan 20 miljard zitten. Te vergelijken met het Zilverfonds, 14,7 miljard voor heel België, maar in hoofdzaak bestaande uit gebakken lucht. Of een deel van de bedragen had kunnen besteed worden aan de opleiding van werklozen, in het bijzonder in knelpuntberoepen; of aan vermindering van de arbeidskosten.

De transfer in de werkloosheid uit Vlaanderen, bedroeg in 1990 slechts 8,4 % van de totale transfers in de sociale sector. In 2007: 32 % ! Hierin zijn dan nog niet inbegrepen de verhogingen in de kinderbijslag, in het jaarlijks vakantiegeld en in de pensioenen, voor de gelijkgestelde dagen wegens werkloosheid. Het is duidelijk dat de kern van de transferdiscussie en van de sociale zekerheid zich steeds meer toespitst op tewerkstelling en werkloosheid. In die volgorde.

In de nabije toekomst begint het probleem van de vergrijzing zich al scherp te stellen. Bij een unitair blijvende sociale zekerheid zullen de transfers nog verder stijgen. Dit betekent dat om de sociale uitkeringen dan ook in Wallonië en Brussel betaalbaar te maken, de Vlamingen in de periode 2010 - 2014 niet minder dan 27 miljard € moeten overdragen naar Wallonië en Brussel.

Hoe indrukwekkend en concreet het omzetten van de transfers in sociale voordelen ook mag zijn, de transferbedragen die bij het splitsen van de sociale zekerheid in Vlaanderen zouden vrijkomen, zullen bijlange niet opwegen tegen de stijgende kosten van de vergrijzing op heel korte termijn. In de periode 2010 - 2014 zou het tekort in Vlaanderen 3,5 miljard € bedragen.

Het liedje is dus uit. De Vlamingen zullen geen geld meer hebben om solidair te zijn, tenzij ze zichzelf beroven van 27 miljard €, enkel in de periode 2010 - 2014. Later volgt de rest.

De Titanic is aan het zinken. We hebben niet meer de tijd om over te stappen in zeevaardige reddingsboten. We kunnen nog belangenconflicten inroepen over de deuntjes die het orkest mag spelen.

Voeg hier nog aan toe dat de Vlamingen meer dan hun aandeel moeten betalen in de sanering van de federale begroting en de openbare schuld. De verantwoordelijkheid van de Vlaamse politici, werkgevers, vakbonden, wetenschappers en media die de Vlamingen dom gehouden hebben is verpletterend.

# BIJLAGE

## Transfers volgens de benadering van de Nationale Bank

In het Economisch Tijdschrift van september 2008 heeft de Nationale Bank een studie gepubliceerd over "Intergewestelijke overdrachten en solidariteitsmechanismen via de overheidsbegroting" (in 2005)

Tussen deze studie en ons onderzoek zijn er enkele gelijkenissen maar vooral belangrijke verschillen. Zelfs in die mate dat de resultaten op geen enkel punt vergelijkbaar zijn.

Dit komt door het verschil in uitgangspunten en werkwijze. We noemen de belangrijkste. Tekst in cursief zijn citaten uit de studie van de NBB.

1. *Federale overdrachten.* Deze studie gaat niet over alle federale ontvangsten en uitgaven. Ze gaat alleen over de federale overdrachten. Volgens de definitie van de NBB zijn dit de ontvangsten en de betalingen zonder rechtstreekse tegenprestatie. Bijvoorbeeld: belastingen, sociale bijdragen, pensioenen, werkloosheidsvergoedingen, subsidies, enz. Het gevolg hiervan is dat als er, bijvoorbeeld, in een gewest naar verhouding t.o.v. een ander gewest veel meer politieagenten zijn die door de federale overheid betaald worden, dat dit volgens de NBB geen overdracht is en er dus ook geen sprake kan zijn van een intergewestelijke overdracht.  
Hoe dan ook is het onderzoeksgebied "federale overdrachten" veel ruimer dan de hier behandelde "sociale sector".
2. *Het concept intergewestelijke overdracht:* We citeren: "Indien de overdrachten die door de ingezetenen van een bepaald gewest aan de federale overheid en de sociale zekerheid worden betaald - bijvoorbeeld in de vorm van personenbelasting, sociale bijdragen of vennootschapsbelasting -, per inwoner hoger liggen dan het nationale gemiddelde per inwoner, dan kan dat gewest worden beschouwd als een betaler van intergewestelijke overdrachten via de overheidsontvangsten. Een gewest is daarentegen ontvanger van dergelijke overdrachten als het proportioneel minder bijdraagt dan wat louter op basis van zijn bevolkingsaandeel kan worden verwacht. Een soortgelijke redenering gaat op voor de overdrachten die de huishoudens van de overheid ontvangen, bijvoorbeeld de sociale uitkeringen.

*Door de via de overheidsontvangsten en -uitgaven verlopende intergewestelijke overdrachten samen te beschouwen, kan de netto-overdrachtenpositie van elk gewest worden berekend. Het totaal van de intergewestelijke overdrachten is per definitie gelijk aan nul". (p. 100)*

3. *De Gewesten vormen de geografische eenheid. Wegens "de huidige Belgische institutionele context".*
4. *De woonplaats is het criterium voor de plaats waar bijdragen en uitkeringen gebeuren. Wegens "in overeenstemming met de economische logica die wordt gehanteerd voor de opmaak van de regionale rekeningen van de huishoudens". Het opstellen van deze regionale rekeningen dient te gebeuren volgens de Europese regelgeving vastgelegd in ESR 1995 (Europees systeem van nationale en regionale rekeningen).*
- Voorals Brusselse politici zouden de werkplaats als criterium voor het toewijzen van de bijdragen willen hanteren. De Nationale Bank besteedt enige aandacht aan deze benadering en verwerpt het werkplaatscriterium zowel om conceptuele als om praktische redenen. We citeren: *"Deze benadering kan echter niet op een coherente manier worden gerealiseerd. In een dergelijke benadering is er immers geen samenhang tussen de gewestelijke verdeling van, enerzijds, de sociale bijdragen en, anderzijds, de sociale uitkeringen die hiermee verband houden. De facto betekent dit bijvoorbeeld dat er in deze studies wordt van uitgegaan dat inwoners van het Vlaams of Waals Gewest die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werken, er sociale bijdragen betalen, maar hun pensioenen ontvangen van het Vlaams of Waals Gewest, waardoor de overdrachten significant worden vertekend. Deze benadering zou tevens impliceren dat indien, bijvoorbeeld, meer inwoners van het Waals Gewest zouden gaan werken in het Vlaams Gewest en de sociale bijdragen - volgens het werkplaatscriterium - aan dit laatste gewest worden toegerekend, er hierdoor ceteris paribus een toename zou zijn van de intergewestelijke overdrachten van het Vlaams naar het Waals Gewest; deze conclusie kan bezwaarlijk als zinvol worden bestempeld."*(p. 101)

We geven hierna in Tabel 2, 3 en 4 de intergewestelijke overdrachten in 2005, volgens de NBB.

**TABEL 2**  
**INTERGEWESTELIJKE OVERDRACHTEN VIA DE OVERHEIDSONTVANGSTEN**  
 (1) - (2005, in miljoenen euro's)

|   | Vlaams Gewest | Waals Gewest  | BHG       |
|---|---------------|---------------|-----------|
| <b>Overheidsontvangsten</b>                                     | <b>5.052</b>  | <b>-5.136</b> | <b>83</b> |
| <b>Directe belastingen</b>                                      |               |               |           |
| Personenbelasting en roerende voorheffing (2)                   | 1.978         | -1.524        | -455      |
| Effectieve sociale bijdragen                                    | 2.147         | -1.737        | -409      |
| Vennootschapsbelasting  | 175           | -1.241        | 1.066     |
| <b>Indirecte belastingen</b>                                    |               |               |           |
| BTW   | 504           | -381          | -123      |
| Accijnzen   | 26            | 31            | -56       |
| <b>Bijzondere financieringswet en overige federale dotaties</b> |               |               |           |
| Middelen btw en personenbelasting                               | 111           | -193          | 82        |
| Overige federale dotaties (3)                                   | 112           | -90           | -22       |



Bronnen : FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie - ADSEI ; FOD Financiën ; INR ; NBB.

(1) Een positief cijfer duidt op een overdracht vanuit het gewest in kwestie ; een negatief cijfer impliceert een overdracht naar het gewest in kwestie.

(2) Gecorrigeerd voor de gemiddelde lokale opcentiemen op de personenbelasting per gewest.

(3) De overige federale dotaties betreffen de door de federale overheid betaalde dotatie aan de Duitstalige Gemeenschap, de trekkingsrechten van de gewesten voor de wedertewerkstelling van werklozen en de dotatie voor investeringen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Beliris). De dotatie voor buitenlandse studenten wordt buiten beschouwing gelaten omdat de ingezetenen van de gewesten er geen begunstigen van zijn.

Bron: (3) NBB, p 104

**TABEL 3**  
**INTERGEWESTELIJKE OVERDRACHTEN VIA DE OVERHEIDSUITGAVEN (1)**  
 (2005, in miljoenen euro's)

|   | Vlaams Gewest | Waals Gewest | BHG        |
|---|---------------|--------------|------------|
| <b>Overheidsuitgaven</b>                  | <b>790</b>    | <b>-920</b>  | <b>130</b> |
| Pensioenen                                | -417          | 95           | 322        |
| Werknemers- en zelfstandigenpensioenen    | -421          | 177          | 244        |
| Overheidspensioenen                       | 4             | -82          | 78         |
| Brugpensioenen                            | -122          | 52           | 70         |
| Werkloosheidsuitkeringen                  | 864           | -619         | -245       |
| Kinderbijslag                             | 121           | -74          | -47        |
| Uitgaven voor gezondheidszorg             | 2             | -57          | 55         |
| Invalideitsuitkeringen                    | 86            | -100         | 14         |
| Uitkeringen voor beroepsziekten           | 66            | -92          | 26         |
| Loopbaanonderbreking en tijdskrediet      | -66           | 39           | 27         |
| Leefloon                                  | 148           | -66          | -82        |
| Overige sociale uitkeringen               | 132           | -118         | -14        |
| Subsidies aan bedrijven (dienstencheques) | -24           | 20           | 4          |

**TABEL 4**  
**TOTAALBEELD VAN DE INTERGEWESTELIJKE OVERDRACHTEN (1)**  
 (2005, in miljoenen euro's, tenzij anders vermeld)

|                                  | Vlaams Gewest | Waals Gewest  | BHG        |
|----------------------------------|---------------|---------------|------------|
| Overheidsontvangsten             | 5.052         | -5.136        | 83         |
| Overheidsuitgaven                | 790           | -920          | 130        |
| <b>Totaal</b>                    | <b>5.843</b>  | <b>-6.056</b> | <b>212</b> |
|                                  |               |               |            |
| p.m. Idem, per inwoner in euro's | 967           | -1.783        | 211        |

Bronnen : FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie - ADSEI ; FOD Financiën ; INR ; RIZIV ; RVA ; NBB.

(1) Een positief cijfer duidt op een overdracht vanuit het gewest in kwestie ; een negatief cijfer impliceert een overdracht naar het gewest in kwestie.

Bron: (3) NBB, p 113

Toegepast op de Sociale sector zou het concept intergewestelijke overdracht van de NBB in principe bijna gelijk zijn aan de definitie die wij gebruiken voor de transfers. (bijna, omdat de NBB zeer vermoedelijk de betalings- en beheerskosten in de sociale zekerheid niet als voorwerp van een intergewestelijke overdracht beschouwt, wat wij wel doen.)

Er zijn echter zeer belangrijke verschillen in de werkwijze.

- Wij hebben de transfers berekend per tak van de sociale sector door bijdragen en uitkeringen direct tegenover elkaar te stellen.
- De NBB heeft in de bovenstaande tabellen 2 en 3 voor bepaalde ontvangsten en voor bepaalde uitgaven de intergewestelijke overdrachten berekend op basis van de gemiddelden per inwoner. Dit zijn geen transfers !
- Alleen de netto-som van alle intergewestelijk overdrachten (het **Totaal** in tabel 4) komt overeen met ons begrip "transfer".
- Omdat de NBB de sociale sector niet afbakent, noch langs de zijde van de ontvangsten, noch langs de zijde van de uitgaven, en dus ook geen subtotaal toelaat, zijn onze resultaten niet vergelijkbaar met deze van de NBB.
- De totale transfer van de NBB, 5,84 miljard € in Vlaanderen in 2005, is wel bij ruwe benadering vergelijkbaar met het ABAFIM-cijfer van 2003: 6,58 miljard €. Het bedrag van de NBB is lager omdat in hun definitie onevenredige uitgavenverschillen tussen de Gewesten niet bij de transfers gerekend worden. Bijvoorbeeld m.b.t. de door de federale overheid betaalde lonen, aankopen van goederen en diensten, de investeringsuitgaven.

# Bronnen en literatuur

<sup>1</sup> E. De Boeck en J. Van Gompel, Financiële transfers tussen de Belgische gewesten: actualisering en vooruitblik, 2002.

<sup>2</sup> ABAFIM, Financiële transfers tussen de Belgische gewesten, najaar 2004, pagina 1.

<sup>3</sup> Denkgroep "In de Warande", Manifest voor een zelfstandig Vlaanderen in Europa, november 2005, pagina 132.

<sup>4</sup> K. Algoed, Interregionale Fiscale Stroom, Een toepassing van het 'balance sheet federalism' voor het jaar 2005, pagina 1.

<sup>5</sup> Nationale Bank van België, Economisch tijdschrift, september 2008, Intergewestelijke overdrachten en solidariteitsmechanismen via de overheidsbegroting 2005, pagina 101.

## Vade Mecum

<sup>6</sup> FOD - Sociale zekerheid, Vade Mecum van de financiële en statistische gegevens over de sociale bescherming in België, periode 2003-2009, Brussel 2009.

## Uitgaven

<sup>7</sup> RIZIV - Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering, [www.riziv.fgov.be](http://www.riziv.fgov.be), Publiceert geen gewestelijke cijfers; we hebben ze op aanvraag bekomen. Zie ook: Medisch verbruik vanuit geografisch perspectief, gegevens 2006, bijlage 7, A7-1

<sup>8</sup> RKW - Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers, [www.rkw.fgov.be/statistiekportaal/dashboards/uitgaven](http://www.rkw.fgov.be/statistiekportaal/dashboards/uitgaven) Een schitterende webstek!

<sup>9</sup> RVA - Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, [www.rva.fgov.be/Statistieken](http://www.rva.fgov.be/Statistieken) en studies/Jaarverslag/volledig jaarverslag/Bijlagen/statistische bijlagen.

<sup>10</sup> RVP - Rijksdienst voor Pensioenen, [www.rvp.fgov.be/Wetgeving en Studies/Statistieken/vb Statistiek 2008](http://www.rvp.fgov.be/Wetgeving%20en%20Studies/Statistieken/vb%20Statistiek%202008)

Voor de pensioenen: Deel 1/geografische spreiding/Betalingen in België/verdeling per gewest  
Voor IGO: Deel 2/Inkomensgarantie voor ouderen/Betalingen in België/verdeling per gewest.

<sup>11</sup> FAO - Fonds voor arbeidsongevallen, [www.fao.fgov.be/Statistieken](http://www.fao.fgov.be/Statistieken) en studies/jaarlijkse statistische tabellen/Arbeidsongevallen-arbeidsplaats/persoonskenmerken/woonplaats slachtoffer/ongevallen met gevolgen.

<sup>12</sup> FBZ - Fonds voor de beroepsziekten, [www.fbz.fgov.be/jaarverslagen/private](http://www.fbz.fgov.be/jaarverslagen/private) en openbare sector/aantal positieve beslissingen.

<sup>13</sup> POD Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding, Sociale Economie en Grootstedenbeleid, [www.mi-is.be/Statistieken/](http://www.mi-is.be/Statistieken/) recht op maatschappelijke integratie/leefloon/recht op maatschappelijke hulp/6 financiële hulp, 8 tewerkstellingsmaatregelen.

<sup>14</sup> FOD Federale Overheidsdienst sociale Zekerheid, directie-generaal Personen met een handicap, [www.handicap.fgov.be/publicaties/overzicht](http://www.handicap.fgov.be/publicaties/overzicht) in cijfers/tabellen/rechtgevend op een tegemoetkoming IVT-IT en THAB (respectievelijk Inkomensvervangende Tegemoetkoming en Integratie Tegemoetkoming en Tegemoetkoming Hulp aan Bejaarden).

---

### Financiering

<sup>15</sup> RSZ - Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, [www.rsz.fgov.be/statistieken/overzicht/aangegeven](http://www.rsz.fgov.be/statistieken/overzicht/aangegeven) bedragen/tabellen.

<sup>16</sup> RSVZ - Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen, [www.rsvz.be/statistieken/start](http://www.rsvz.be/statistieken/start) de interactieve bevraging/kies een doelgroep (verzekeringsplichtigen)/evaluatierreeksen (2003-2007)/kies een populatie (aantal)/kies een analysevariabele (vb inkomensschijven)/kies een verblijfplaats/gewesten/start.

<sup>17</sup> NBB, Nationale Bank van België, Instituut voor de Nationale Rekeningen, Regionale Rekeningen, Toelichting van conceptuele en methodologische aard. - maart 2008.

<sup>18</sup> FOD Economie, [www.statbel.fgov.be/statistieken/fiscale inkomens/downloadbare tabellen/fiscale inkomens/](http://www.statbel.fgov.be/statistieken/fiscale%20inkomens/downloadbare%20tabellen/fiscale%20inkomens/) zie Staatsbelasting.

<sup>19</sup> Danny Pieters, Onze Sociale Zekerheid: anders en beter, uitg. Pelckmans, 2009, pagina 35-39.

### Andere

<sup>20</sup> Hoge Raad van Financiën, Studiecommissie voor de vergrijzing, jaarlijks verslag, juni 2009

<sup>21</sup> Federaal Planbureau, Financiële houdbaarheid van de sociale zekerheid op korte en middellange termijn, nota van Marie-Jeanne Festjens, september 2009

<sup>22</sup> Eric Ponette, Solidariteit, [www.akvsz.org](http://www.akvsz.org)

---

# Tabellen

**TABEL 1 CENTRAAL REFERENTIEKADER in de SOCIALE ZEKERHEID**  
**(Werknemers + Zelfstandigen)**  
**Lopende ontvangsten en lopende uitgaven**

in 1000 □

| <b>lopende inkomsten (werknemers + zelfstandigen)</b> |                   |                   |                   |                   |                   |
|---|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
|   | <b>2.003</b>      | <b>2.004</b>      | <b>2005</b>       | <b>2006</b>       | <b>2007</b>       |
| Bijdragen   | 34.770.686        | 35.510.126        | 36.747.278        | 37.819.731        | 39.887.396        |
| Staatstoelagen  | 6.253.931         | 6.350.366         | 6.440.886         | 6.534.178         | 6.645.909         |
| Alternatieve financiering                             | 4.566.379         | 7.789.164         | 9.265.383         | 10.045.377        | 11.139.754        |
| Toegewezen ontvangsten                                | 1.698.180         | 1.973.996         | 2.066.781         | 2.156.826         | 2.147.631         |
| Externe overdrachten                                  | 467.347           | 457.666           | 481.224           | 483.141           | 770.373           |
| Opbrengsten beleggingen                               | 154.775           | 240.601           | 180.454           | 19.666            | 98.246            |
| Diversen  | 653.687           | 690.893           | 696.679           | 734.264           | 769.479           |
| <b>Totaal lopende ontvangsten</b>                     | <b>48.564.985</b> | <b>53.012.812</b> | <b>55.878.685</b> | <b>57.793.183</b> | <b>61.458.788</b> |

| <b>lopende uitgaven (werknemers + zelfstandigen)</b> |                   |                   |                   |                   |                   |
|--|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
|  | <b>2.003</b>      | <b>2.004</b>      | <b>2005</b>       | <b>2006</b>       | <b>2007</b>       |
| Prestaties   | 46.281.315        | 48.688.597        | 50.153.736        | 51.679.548        | 53.680.138        |
| Betalingskosten                                      | 12.315            | 12.387            | 11.734            | 11.333            | 11.071            |
| Beheerskosten  | 1.706.023         | 1.720.602         | 1.777.059         | 1.860.777         | 1.916.476         |
| Externe overdrachten                                 | 571.357           | 1.812.318         | 2.410.645         | 2.290.811         | 2.485.531         |
| Intresten op leningen                                | 6.048             | 7.741             | 13.081            | 27.358            | 8.482             |
| Diverse  | 827.639           | 1.149.588         | 1.197.482         | 1.595.553         | 1.951.606         |
| <b>Totaal lopende uitgaven</b>                       | <b>49.404.697</b> | <b>53.391.233</b> | <b>55.563.734</b> | <b>57.465.380</b> | <b>60.053.304</b> |

| <b>detail van de prestaties (sociale uitkeringen) per uitkeringsinstelling (werknemers + zelfstandigen)</b> |                   |                   |                   |                   |                   |
|---|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
|   | <b>2.003</b>      | <b>2.004</b>      | <b>2005</b>       | <b>2006</b>       | <b>2007</b>       |
| Ziekteverzekering (RIZIV-Gen)   | 15.384.890        | 16.773.628        | 17.250.196        | 17.735.288 (1)    | 18.873.407        |
| Uitkeringen (RIZIV)   | 3.349.794         | 3.472.937         | 3.627.187         | 3.832.103         | 4.138.546         |
| Pensioenen (RVP)  | 15.819.610        | 16.238.612        | 16.744.864        | 17.372.861        | 17.982.208        |
| Kinderbijslagen (RKW en RSVZ)   | 3.678.713         | 3.745.704         | 3.838.619         | 3.983.307         | 4.090.783         |
| Arbeidongevallen (FAO)  | 146.356           | 148.076           | 155.333           | 159.785           | 163.954           |
| Beroepsziekten (FBZ)  | 320.095           | 315.842           | 315.054           | 309.199           | 306.360           |
| Werkloosheid (RVA)  | 7.555.666         | 7.970.891         | 8.203.087         | 8.269.287         | 8.108.705         |
| <b>Onderzoeksgebied</b>   | <b>46.255.124</b> | <b>48.665.690</b> | <b>50.134.340</b> | <b>51.661.830</b> | <b>53.663.963</b> |
| Mijnwerkers-Invalid.Pensioen  | 12.697            | 9.404             | 6.237             | 5.095             | 4.054             |
| Stelsel der zeelieden   | 8.147             | 7.886             | 7.792             | 7.795             | 7.671             |
| Pool der zeelieden-wachtgeld  | 3.774             | 3.809             | 3.515             | 3.180             | 2.788             |
| Faillissementsverzekering (RSVZ)  | 1.573             | 1.807             | 1.853             | 1.648             | 1.664             |
| <b>Totaal prestaties</b>  | <b>46.281.315</b> | <b>48.688.596</b> | <b>50.153.737</b> | <b>51.679.548</b> | <b>53.680.140</b> |

bron: FOD Sociale Zekerheid Vade Mecum periode 2003 - 2009; p 128, 129, 268, 269

(1) Dit voorlopig bedrag werd in de RIZIV-publicatie: Medisch verbruik vanuit geografisch perspectief verhoogd met 240.147 □

## lopende inkomsten

|                                 | 2.003             |                  | 2.004             |                  | 2.005             |                  | 2.006             |                  | 2.007             |                  | 2.007             |                   |
|---------------------------------|-------------------|------------------|-------------------|------------------|-------------------|------------------|-------------------|------------------|-------------------|------------------|-------------------|-------------------|
|                                 | Werkn.            | Zelfst.          | Werkn.            | Zelfst.          | Werkn.            | Zelfst.          | Werkn.            | Zelfst.          | Werkn.            | Zelfst.          | Totaal            | Totaal            |
| Bijdragen                       | 32.407.940        | 2.362.746        | 33.042.150        | 2.467.976        | 34.145.777        | 2.601.501        | 35.082.636        | 2.737.095        | 37.032.820        | 2.854.576        | 39.887.396        | 39.887.396        |
| Staatstoelagen                  | 5.209.974         | 1.043.957        | 6.253.931         | 1.062.849        | 5.355.599         | 1.085.287        | 5.430.743         | 1.103.435        | 6.534.178         | 1.123.834        | 6.645.909         | 6.645.909         |
| Alternatieve financiering       | 4.427.927         | 138.452          | 4.566.379         | 270.969          | 8.891.571         | 373.812          | 9.584.771         | 460.606          | 10.045.377        | 664.721          | 11.139.754        | 11.139.754        |
| Toegewezen ontvangsten          | 1.609.286         | 88.894           | 1.698.180         | 107.827          | 1.949.691         | 117.090          | 2.037.846         | 118.980          | 2.156.826         | 113.007          | 2.147.631         | 2.147.631         |
| Externe overdrachten            | 467.347           | -                | 467.347           | 15               | 481.224           | 8                | 483.133           | 8                | 483.141           | 15.937           | 770.373           | 770.373           |
| Opbrengsten beleggingen         | 148.493           | 6.282            | 154.775           | 4.656            | 180.454           | 7.111            | 180.454           | 12.861           | 19.666            | 24.762           | 98.246            | 98.246            |
| Diversen                        | 638.624           | 15.063           | 653.687           | 13.330           | 684.308           | 12.371           | 719.077           | 15.187           | 734.264           | 758.252          | 769.479           | 769.479           |
| <b>TOTAAL LOPENDE INKOMSTEN</b> | <b>44.909.591</b> | <b>3.655.394</b> | <b>48.564.985</b> | <b>3.927.622</b> | <b>51.681.505</b> | <b>4.197.180</b> | <b>53.345.011</b> | <b>4.448.172</b> | <b>57.793.183</b> | <b>4.808.064</b> | <b>61.458.788</b> | <b>61.458.788</b> |

## lopende uitgaven

|                                | 2.003             |                  | 2.004             |                  | 2.005             |                  | 2.006             |                  | 2.007             |                  | 2.007             |                   |
|--------------------------------|-------------------|------------------|-------------------|------------------|-------------------|------------------|-------------------|------------------|-------------------|------------------|-------------------|-------------------|
|                                | Werkn.            | Zelfst.          | Werkn.            | Zelfst.          | Werkn.            | Zelfst.          | Werkn.            | Zelfst.          | Werkn.            | Zelfst.          | Totaal            | Totaal            |
| Prestaties                     | 42.838.228        | 3.443.087        | 46.281.315        | 3.603.658        | 46.434.840        | 3.718.896        | 47.820.649        | 3.858.899        | 51.679.548        | 4.115.608        | 53.680.138        | 53.680.138        |
| Betalingskosten                | 10.583            | 1.732            | 12.315            | 1.793            | 10.219            | 1.515            | 9.879             | 1.454            | 11.333            | 9.594            | 11.071            | 11.071            |
| Beheerskosten                  | 1.596.495         | 109.528          | 1.706.023         | 118.139          | 1.653.801         | 123.258          | 1.733.961         | 126.816          | 1.860.777         | 132.819          | 1.916.476         | 1.916.476         |
| Externe overdrachten           | 472.382           | 98.975           | 571.357           | 175.132          | 2.201.958         | 208.687          | 1.980.911         | 309.900          | 2.290.811         | 223.441          | 2.485.531         | 2.485.531         |
| Inkomsten op leningen          | 5.989             | 59               | 6.048             | 2                | 13.081            | -                | 27.358            | -                | 27.358            | 8.482            | 8.482             | 8.482             |
| Diverse                        | 816.394           | 11.245           | 827.639           | 21.314           | 1.175.877         | 21.605           | 1.564.947         | 30.606           | 1.595.553         | 1.923.307        | 1.951.606         | 1.951.606         |
| <b>TOTAAL LOPENDE UITGAVEN</b> | <b>45.740.071</b> | <b>3.664.626</b> | <b>49.404.697</b> | <b>3.920.038</b> | <b>51.489.775</b> | <b>4.073.959</b> | <b>53.137.705</b> | <b>4.327.675</b> | <b>57.465.380</b> | <b>4.501.644</b> | <b>60.053.304</b> | <b>60.053.304</b> |

## PRESTATIES (Sociale Uitkeringen)

|                                 | 2.003             |                  | 2.004             |                  | 2.005             |                  | 2.006             |                  | 2.007             |                  | 2.007             |                   |
|---------------------------------|-------------------|------------------|-------------------|------------------|-------------------|------------------|-------------------|------------------|-------------------|------------------|-------------------|-------------------|
|                                 | Werkn.            | Zelfst.          | Werkn.            | Zelfst.          | Werkn.            | Zelfst.          | Werkn.            | Zelfst.          | Werkn.            | Zelfst.          | Totaal            | Totaal            |
| Ziekteverzekering (RIZIV-Gen)   | 14.417.655        | 967.235          | 15.384.890        | 1.055.292        | 16.173.192        | 1.077.004        | 16.634.403        | 1.100.885        | 17.735.288        | 1.196.315        | 18.873.407        | 18.873.407        |
| Uitkeringen (RIZIV)             | 3.162.792         | 187.002          | 3.349.794         | 195.907          | 3.424.768         | 202.419          | 3.610.561         | 221.542          | 3.832.103         | 251.877          | 4.138.546         | 4.138.546         |
| Pensioenen (RVP)                | 13.860.486        | 1.959.124        | 15.819.610        | 2.023.327        | 14.635.609        | 2.109.255        | 15.175.410        | 2.197.451        | 17.372.861        | 2.310.722        | 17.982.208        | 17.982.208        |
| Kinderbijslagen (RKW en RSVZ)   | 3.350.560         | 328.153          | 3.678.713         | 327.324          | 3.745.704         | 328.366          | 3.645.934         | 337.373          | 3.983.307         | 355.031          | 4.090.783         | 4.090.783         |
| Arbeidongevallen (FAO)          | 146.356           | -                | 146.356           | 148.076          | 155.333           | -                | 159.785           | -                | 159.785           | 163.954          | 163.954           | 163.954           |
| Beroepszaken (FBZ)              | 320.095           | -                | 320.095           | 315.842          | 315.054           | -                | 309.199           | -                | 309.199           | 306.360          | 306.360           | 306.360           |
| Werkloosheid (RVA)              | 7.555.666         | -                | 7.555.666         | 7.970.891        | 8.203.087         | -                | 8.269.287         | -                | 8.269.287         | 8.108.705        | 8.108.705         | 8.108.705         |
| Mijnwerkers-Invalid.Pensioen    | 12.697            | -                | 12.697            | 9.404            | 6.237             | -                | 5.095             | -                | 5.095             | 4.054            | 4.054             | 4.054             |
| Stelsel der zeelieden           | 8.147             | -                | 8.147             | 7.886            | 7.792             | -                | 7.795             | -                | 7.795             | 7.671            | 7.671             | 7.671             |
| Pool der zeelieden-wachtgeld    | 3.774             | -                | 3.774             | 3.809            | 3.515             | -                | 3.180             | -                | 3.180             | 2.788            | 2.788             | 2.788             |
| Fallissementsverzekering (RSVZ) | -                 | 1.573            | -                 | 1.807            | -                 | 1.853            | -                 | 1648             | -                 | 1.664            | 1.664             | 1.664             |
| <b>TOTAAL</b>                   | <b>42.838.228</b> | <b>3.443.087</b> | <b>46.281.315</b> | <b>3.603.657</b> | <b>46.434.840</b> | <b>3.718.897</b> | <b>47.820.649</b> | <b>3.858.899</b> | <b>51.679.548</b> | <b>4.115.609</b> | <b>53.680.140</b> | <b>53.680.140</b> |

bron: FOD Sociale Zekerheid Vade Mecum periode 2003 - 2009; p 128, 129, 268, 269

**TABEL 2.1a UITGAVEN in de SOCIALE ZEKERHEID 2003**

| Bron       | Prestaties                             | cat.    | sleutel | 2003       | 2003       | 2003       | 2003      |
|------------|--|---------|---------|------------|------------|------------|-----------|
|            |  |         |         | Totaal     | Vlaanderen | Wallonië   | Brussel   |
| RKW        | Kinderbijslagen nationale verdeling    | A       |         | 3.350.560  | 1.853.195  | 1.133.830  | 363.536   |
|            | Gewaarborgde gezinsbijslag             | A       |         | -          | -          | -          | -         |
|            | Kinderbijslage werknemers              | tot. A  |         | 3.350.560  | 1.853.195  | 1.133.830  | 363.536   |
| RSVZ       | Kinderbijslagen zelfstandigen          | B       | 1       | 328.153    | 183.433    | 112.823    | 31.897    |
|            | Totaal kinderbijslagen                 | (A+B)   |         | 3.678.713  | 2.036.628  | 1.246.653  | 395.433   |
| RVA        | Werkloosheid                           | A       |         | 7.570.000  | 3.832.092  | 2.894.251  | 843.657   |
| RIZIV-ger  | Geneesk. verzorging                    | A       |         | 15.383.882 | 8.904.191  | 5.005.915  | 1.473.776 |
| RIZIV-uitk | Uitkeringen                            | A       |         | 3.306.833  | 1.848.843  | 1.150.644  | 307.346   |
|            | Uitkeringen                            | C       |         | 43.886     |            |            |           |
|            | Totaal uitkeringen                     |         |         | 3.350.719  |            |            |           |
| RVP        | Pensioenen - januari                   | A       |         | 1.167.703  | 694.783    | 373.431    | 99.488    |
|            | Andere voordelen                       |         |         |            |            |            |           |
|            | Mindervaliden - januari                | A       |         | 2.930      | 1.468      | 1.215      | 247       |
|            | Werknemersrenten - januari             | A       |         | 18.656     | 9.338      | 6.047      | 3.270     |
|            | Onvoorwaardel. pensioen zelfst. - janu | A       |         | 2.344      | 1.277      | 789        | 278       |
|            | Totaal januari                         | A       |         | 1.191.633  | 706.866    | 381.482    | 103.283   |
|            | Pensioenen en andere voordelen janua   | A       |         | 14.299.596 | 8.482.395  | 4.577.789  | 1.239.400 |
|            | Index, verhogingen, kwantitav. groei   | B       | 2       | 230.000    | 136.434    | 73.631     | 19.935    |
|            | Vakantiegeld                           | B       | 2       | 623.010    | 369.564    | 199.447    | 53.999    |
|            |  | tot. B  | 2       | 853.010    | 505.998    | 273.078    | 73.934    |
|            | Verwarmingstoelage                     | C       |         | 45.653     |            |            |           |
|            | Tussenkost van het repartitiestelsel   | C       |         | 152.482    |            |            |           |
|            | Zelfstandigen diverse                  | C       |         | 15.808     |            |            |           |
|            |  | tot. C  |         | 213.943    |            |            |           |
|            | Totaal RVP                             | (A+B+C) |         | 15.366.549 |            |            |           |
| FAO        | Fonds voor arbeidongevallen FAO        | B       | 3       | 175.112    | 107.046    | 57.157     | 10.909    |
| FBZ        | Blijvende arbeidsongeschiktheid        | B       | 4       | 217.168    | 96.531     | 117.162    | 3.475     |
|            | Overlijden                             | B       | 4       | 60.873     | 26.301     | 32.435     | 2.138     |
|            | Werkverwijdering                       | B       | 4       | 48.007     | 22.718     | 21.664     | 3.625     |
| FBZ        |  | tot. B  | 4       | 326.048    | 145.550    | 171.261    | 9.237     |
| FBZ        | Tijdelijke arb.ongeschh. en geneesk. v | C       |         | 12.922     | -          | -          | -         |
|            | Totaal beroepsziekten                  | (B+C)   |         | 338.970    | -          | -          | -         |
|            | Prestaties                             | A       |         | 43.910.871 | 24.920.716 | 14.762.429 | 4.227.714 |
|            | Prestaties                             | B       |         | 1.682.323  | 942.027    | 614.318    | 125.977   |
|            | Prestaties                             | (A+B)   |         | 45.593.194 | 25.862.743 | 15.376.747 | 4.353.691 |
|            | Prestaties                             | C       |         | 270.751    | -          | -          | -         |
|            | Totaal prestaties                      | (A+B+C) |         | 45.863.945 | 25.862.743 | 15.376.747 | 4.353.691 |
|            | <b>Andere uitgaven</b>                 |         |         |            |            |            |           |
| FOD S.Z.   | Ziekenhuizen infrastruct.verpleegdaggp | B       | 5       | -          | -          | -          | -         |
| S.Z.       | Betalings- en Beheerskosten            | B       | 6       | 1.718.338  | 974.727    | 579.526    | 164.084   |
| S.Z.       | UITGAVEN SOCIALE ZEKERHEID             | A+B     |         | 47.311.532 | 26.837.470 | 15.956.273 | 4.517.775 |
|            |  | C       |         | 270.751    |            |            |           |
|            | TOTAAL UITGAVEN SOCIALE ZEKER          | A+B+C   |         | 47.582.283 |            |            |           |



**TABEL 2.1b UITGAVEN in de SOCIALE BIJSTAND 2003**

| Bron    | Prestaties                                       | cat.     | sleutel | 2003             | 2003           | 2003           | 2003           |
|---------|--|----------|---------|------------------|----------------|----------------|----------------|
|         |  |          |         | Totaal           | Vlaanderen     | Wallonië       | Brussel        |
|         | Dienstverlening van de OCMW's                    |          |         |                  |                |                |                |
| POD -MI | Leefloon   | A        |         | 252.562          | 71.913         | 112.815        | 67.837         |
| POD -MI | Financiële hulp (equivalent leefloon)            | A        |         | 264881           | 144478         | 74036          | 46367          |
| POD -MI | Tewerkstelling (art 60 §7 en 61)                 | A        |         | 85.183           | 32.084         | 37.200         | 15.899         |
| RVP     | IGO: inkomensgarantie voor ouderen: januari x 12 | A        |         | 150.960          | 79.452         | 44.904         | 26.616         |
| FOD-SZ  | Tegemoetkomingen aan personen met een handicap   | A        | 7       | 1.248.306        | 660.746        | 486.275        | 101.284        |
|         | <b>Prestaties</b>                                | <b>A</b> |         | <b>2.001.892</b> | <b>988.673</b> | <b>755.230</b> | <b>258.003</b> |

**Verklaring van de gebruikte sleutels**

- 1 Bij gebrek aan gegevens werd aangenomen dat de gewestelijke verdeling dezelfde is als die van de (0-19) jarigen
- 2 De gewestelijke verdeling werd gelijkgesteld aan die van het januaribedrag van de pensioenen en andere voordelen
- 3 Volgens het aantal "slachtoffers met gevolg" in de periode 2005-2007; deze verdeling was vrij stabiel; in 2003 en 2004 werd dezelfde verdeling genomen als in 2005
- 4 Volgens het aantal uitkeringsgerechtigde personen; voor de blijvende arbeidsongeschiktheid werd alleen rekening gehouden met de positieve beslissingen
- 5 Deze uitgave van het RIZIV die rechtstreeks naar de ziekenhuizen gaat werd in dezelfde verhouding verdeeld als de betalingen voor verpleegdagprijzen die via de mutualiteiten bebeuren
- 6 Als percentage van de prestaties (A+B)
- 7 De achterstallen werden op dezelfde manier verdeeld als de maandelijkse betalingen

| Verschillen tussen de prestaties opgenomen in het Vade Mecum en deze opgenomen in tabel 2a en 2b |  |          |  |                |  |  |  |
|--|--|----------|--|----------------|--|--|--|
|  | Werloosheid  | D        |  | (14.334)       |  |  |  |
|  | RIZIV - geneeskundige verzorging                   | D        |  | 1.008          |  |  |  |
|  | RIZIV - uitkeringen                                | D        |  | (925)          |  |  |  |
|  | Pensioenen   | D        |  | 453.061        |  |  |  |
|  | Fonds voor arbeidsongevallen                       | D        |  | (28.756)       |  |  |  |
|  | Fonds voor Beroepsziekten                          | D        |  | (18.875)       |  |  |  |
|  | <b>in de sociale zekerheid</b>                     | <b>D</b> |  | <b>391.179</b> |  |  |  |
|  | IGO: inkomensgarantie voor ouderen                 | D        |  | 22.614         |  |  |  |
|  | Gewaarborgd inkomen voor bejaarden                 | D        |  | 87.654         |  |  |  |
|  | Verwarmingstoelage                                 | D        |  | 1.345          |  |  |  |
|  | Tegemoetkomingen aan personen met een handicap (*) | D        |  | 34.369         |  |  |  |
|  | <b>in de sociale bijstand</b>                      | <b>D</b> |  | <b>145.982</b> |  |  |  |

(\*) het betreft: de gewone en bijzondere tegemoetkoming (KB 1969), de aanvullende tegemoetkoming, de tegemoetkoming ter aanvulling van het gewaarborgd inkomen, de tegemoetkoming voor hulp van derden.

**TABEL 2.2a UITGAVEN in de SOCIALE ZEKERHEID 2004**

| Bron        | Prestaties                                    | cat.    | sleutel | 2004       | 2004       | 2004       | 2004      |
|-------------|---|---------|---------|------------|------------|------------|-----------|
|             |   |         |         | Totaal     | Vlaanderen | Wallonië   | Brussel   |
| RKW         | Kinderbijslagen nationale verdeling           | A       |         | 3.418.380  | 1.884.211  | 1.162.249  | 371.920   |
|             | GewaARBorgde gezinsbijslag                    | A       |         | -          | -          | -          | -         |
|             | Kinderbijslage werknemers                     | tot. A  |         | 3.418.380  | 1.884.211  | 1.162.249  | 371.920   |
| RSVZ        | Kinderbijslagen zelfstandigen                 | B       | 1       | 327.324    | 182.405    | 112.720    | 32.199    |
|             | Totaal kinderbijslagen                        | (A+B)   |         | 3.745.704  | 2.066.616  | 1.274.970  | 404.119   |
| RVA         | Werkloosheid                                  | A       |         | 7.922.576  | 3.959.817  | 3.069.434  | 893.325   |
| RIZIV-gen.  | Geneesk. verzorging                           | A       |         | 16.771.517 | 9.663.748  | 5.522.861  | 1.584.908 |
| RIZIV-uitk. | Uitkeringen                                   | A       |         | 3.429.678  | 1.924.037  | 1.188.065  | 317.576   |
|             | Uitkeringen                                   | C       |         | 44.115     |            |            |           |
|             | Totaal uitkeringen                            |         |         | 3.473.793  |            |            |           |
| RVP         | Pensioenen - januari                          | A       |         | 1.209.873  | 724.835    | 384.135    | 100.903   |
|             | Andere voordelen                              |         |         |            |            |            |           |
|             | Mindervaliden - januari                       | A       |         | 2.527      | 1.231      | 1.079      | 217       |
|             | Werknemersrenten - januari                    | A       |         | 17.619     | 8.862      | 5.697      | 3.059     |
|             | Onvoorwaardel. pensioen zelfst. - januari     | A       |         | 2.430      | 1.344      | 811        | 275       |
|             | Totaal januari                                | A       |         | 1.232.449  | 736.272    | 391.722    | 104.454   |
|             | Pensioenen en andere voordelen januari x 12   | A       |         | 14.789.388 | 8.835.263  | 4.700.660  | 1.253.453 |
|             | Index, verhogingen, kwantitav. groei          | B       | 2       | 300.000    | 179.222    | 95.352     | 25.426    |
|             | Vakantiegeld                                  | B       | 2       | 636.567    | 380.289    | 202.327    | 53.951    |
|             |   | tot. B  | 2       | 936.567    | 559.510    | 297.679    | 79.377    |
|             | Verwarmingstoelage                            | C       |         | 45.043     |            |            |           |
|             | TussenkomsT van het repartitiestelsel         | C       |         | 152.482    |            |            |           |
|             | Zelfstandigen diverse                         | C       |         | 14.997     |            |            |           |
|             |   | tot. C  |         | 212.522    |            |            |           |
|             | Totaal RVP                                    | (A+B+C) |         | 15.938.477 |            |            |           |
| FAO         | Fonds voor arbeidongevallen FAO               | B       | 3       | 176.398    | 107.832    | 57.576     | 10.990    |
| FBZ         | Blijvende arbeidsongeschiktheid               | B       | 4       | 204.009    | 79.584     | 120.569    | 3.856     |
|             | Overlijden                                    | B       | 4       | 60.161     | 23.714     | 34.812     | 1.635     |
|             | Werkverwijdering                              | B       | 4       | 58.405     | 26.040     | 27.974     | 4.391     |
|             |   | tot. B  | 4       | 322.575    | 129.338    | 183.355    | 9.882     |
| FBZ         | Tijdelijke arb.ongeschh. en geneesk. verzorg. | C       |         | 12.577     |            |            |           |
|             | Totaal beroepsziekten                         | (B+C)   |         | 335.152    |            |            |           |
|             | Prestaties                                    | A       |         | 46.331.539 | 26.267.076 | 15.643.269 | 4.421.182 |
|             | Prestaties                                    | B       |         | 1.762.864  | 979.085    | 651.330    | 132.448   |
|             | Prestaties                                    | (A+B)   |         | 48.094.403 | 27.246.161 | 16.294.599 | 4.553.630 |
|             | Prestaties                                    | C       |         | 269.214    |            |            |           |
|             | Totaal prestaties                             | (A+B+C) |         | 48.363.617 |            |            |           |

| Andere uitgaven |   |       |   |            |            |            |           |
|-----------------|---|-------|---|------------|------------|------------|-----------|
| FOD S.Z.        | Ziekenhuizen infrastruct.verpleegdagprijs | B     | 5 | 1.293.107  | 756.468    | 402.803    | 133.837   |
| S.Z.            | Betalings- en Beheerskosten               | B     | 6 | 1.732.989  | 981.763    | 587.144    | 164.081   |
| S.Z.            | UITGAVEN SOCIALE ZEKERHEID                | A+B   |   | 51.120.499 | 28.984.392 | 17.284.546 | 4.851.548 |
|                 |   | C     |   | 269.214    |            |            |           |
|                 | TOTAAL UITGAVEN SOCIALE ZEKERHEID         | A+B+C |   | 51.389.713 |            |            |           |

**TABEL 2.2b UITGAVEN in de SOCIALE BIJSTAND 2004**

| Bron    | Prestaties                                       | cat. | sleutel | 2004      | 2004       | 2004     | 2004    |
|---------|--|------|---------|-----------|------------|----------|---------|
|         |  |      |         | Totaal    | Vlaanderen | Wallonië | Brussel |
|         | Dienstverlening van de OCMW's                    |      |         |           |            |          |         |
| POD -MI | Leefloon   | A    |         | 264.780   | 71.707     | 117.021  | 76.058  |
| POD -MI | Financiële hulp (equivalent leefloon)            | A    |         | 248576    | 130063     | 72397    | 46116   |
| POD -MI | Tewerkstelling (art 60 §7 en 61)                 | A    |         | 99.912    | 37.524     | 42.129   | 20.259  |
| RVP     | IGO: inkomensgarantie voor ouderen: januari x 12 | A    |         | 159.972   | 83.064     | 47.928   | 28.980  |
| FOD-SZ  | Tegemoetkomingen aan personen met een handicap   | A    | 7       | 1.333.035 | 706.864    | 516.870  | 109.301 |
|         | Prestaties                                       | A    |         | 2.106.275 | 1.029.222  | 796.345  | 280.714 |

**Verklaring van de gebruikte sleutels**

- 1 Bij gebrek aan gegevens werd aangenomen dat de gewestelijke verdeling dezelfde is als die van de (0-19) jarigen
- 2 De gewestelijke verdeling werd gelijkgesteld aan die van het januaribedrag van de pensioenen en andere voordelen
- 3 Volgens het aantal "slachtoffers met gevolg" in de periode 2005-2007; deze verdeling was vrij stabiel; in 2003 en 2004 werd dezelfde verdeling genomen als in 2005
- 4 Volgens het aantal uitkeringsgerechtigde personen; voor de blijvende arbeidsongeschiktheid werd alleen rekening gehouden met de positieve beslissingen
- 5 Deze uitgave van het RIZIV die rechtstreeks naar de ziekenhuizen gaat werd in dezelfde verhouding verdeeld als de betalingen voor verpleegdagprijzen die via de mutualiteiten bebeuren
- 6 Als percentage van de prestaties (A+B)
- 7 De achterstallen werden op dezelfde manier verdeeld als de maandelijkse betalingen

| Verschillen tussen de prestaties opgenomen in het Vade Mecum en deze opgenomen in tabel 2a en 2b |  |          |  |                |  |  |  |
|--|--|----------|--|----------------|--|--|--|
|  | Werloosheid  | D        |  | 48.315         |  |  |  |
|  | RIZIV - geneeskundige verzorging                   | D        |  | 2.111          |  |  |  |
|  | RIZIV - uitkeringen                                | D        |  | (856)          |  |  |  |
|  | Pensioenen   | D        |  | 300.135        |  |  |  |
|  | Fonds voor arbeidsongevallen                       | D        |  | (28.320)       |  |  |  |
|  | Fonds voor Beroepsziekten                          | D        |  | (19.310)       |  |  |  |
|  | <b>in de sociale zekerheid</b>                     | <b>D</b> |  | <b>302.075</b> |  |  |  |
|  | IGO: inkomensgarantie voor ouderen                 | D        |  | 20.461         |  |  |  |
|  | Gewaarborgd inkomen voor bejaarden                 | D        |  | 87.654         |  |  |  |
|  | Verwarmingstoelage                                 | D        |  | 1.197          |  |  |  |
|  | Tegemoetkomingen aan personen met een handicap (*) | D        |  | 29.787         |  |  |  |
|  | <b>in de sociale bijstand</b>                      | <b>D</b> |  | <b>139.099</b> |  |  |  |

(\*) het betreft: de gewone en bijzondere tegemoetkoming (KB 1969), de aanvullende tegemoetkoming, de tegemoetkoming ter aanvulling van het gewaarborgd inkomen, de tegemoetkoming voor hulp van derden,

**TABEL 2.3a UITGAVEN in de SOCIALE ZEKERHEID 2005**

| Bron        | Prestaties                                    | cat.    | sleutel | 2005       | 2005       | 2005       | 2005      |
|-------------|---|---------|---------|------------|------------|------------|-----------|
|             |   |         |         | Totaal     | Vlaanderen | Wallonië   | Brussel   |
| RKW         | Kinderbijslagen nationale verdeling           | A       |         | 3.480.071  | 1.911.603  | 1.187.052  | 381.416   |
|             | Gewaarborgde gezinsbijslag                    | A       |         | 30.182     | 9.501      | 9.987      | 10.693    |
|             | Kinderbijslage werknemers                     | tot. A  |         | 3.510.253  | 1.921.104  | 1.197.039  | 392.109   |
| RSVZ        | Kinderbijslagen zelfstandigen                 | B       | 1       | 328.366    | 182.641    | 113.104    | 32.621    |
|             | Totaal kinderbijslagen                        | (A+B)   |         | 3.838.619  | 2.103.745  | 1.310.143  | 424.730   |
| RVA         | Werkloosheid                                  | A       |         | 8.145.480  | 4.021.436  | 3.194.686  | 929.358   |
| RIZIV-gen.  | Geneesk. verzorging                           | A       |         | 16.780.056 | 9.706.000  | 5.512.000  | 1.562.000 |
| RIZIV-uitk. | Uitkeringen                                   | A       |         | 3.582.503  | 2.019.228  | 1.235.066  | 328.209   |
|             | Uitkeringen                                   | C       |         | 45.738     |            |            |           |
|             | Totaal uitkeringen                            |         |         | 3.628.241  |            |            |           |
| RVP         | Pensioenen - januari                          | A       |         | 1.254.704  | 757.207    | 394.963    | 102.534   |
|             | Andere voordelen                              |         |         |            |            |            |           |
|             | Mindervaliden - januari                       | A       |         | 1.911      | 931        | 814        | 166       |
|             | Werknemersrenten - januari                    | A       |         | 15.679     | 7.917      | 5.058      | 2.704     |
|             | Onvoorwaardel. pensioen zelfst. - januari     | A       |         | 2.495      | 1.395      | 825        | 275       |
|             | Totaal januari                                | A       |         | 1.274.789  | 767.450    | 401.660    | 105.679   |
|             | Pensioenen en andere voordelen januari x 12   | A       |         | 15.297.468 | 9.209.400  | 4.819.919  | 1.268.153 |
|             | Index, verhogingen, kwantitav. groei          | B       | 2       | 280.000    | 168.566    | 88.222     | 23.212    |
|             | Vakantiegeld                                  | B       | 2       | 653.915    | 393.671    | 206.035    | 54.209    |
|             |   | tot. B  | 2       | 933.915    | 562.237    | 294.257    | 77.421    |
|             | Verwarmingstoelage                            | C       |         | 45.043     |            |            |           |
|             | Tussenkoms van het repartitiestelsel          | C       |         | 152.482    |            |            |           |
|             | Zelfstandigen diverse                         | C       |         | 14.405     |            |            |           |
|             |   | tot. C  |         | 211.930    |            |            |           |
|             | Totaal RVP                                    | (A+B+C) |         | 16.443.313 |            |            |           |
| FAO         | Fonds voor arbeidongevallen FAO               | B       | 3       | 181.646    | 111.040    | 59.289     | 11.317    |
| FBZ         | Blijvende arbeidsongeschiktheid               | B       | 4       | 199.555    | 91.966     | 103.506    | 4.083     |
|             | Overlijden                                    | B       | 4       | 60.133     | 22.024     | 36.382     | 1.727     |
|             | Werkverwijdering                              | B       | 4       | 64.994     | 29.942     | 29.512     | 5.541     |
|             |   | tot. B  | 4       | 324.682    | 143.931    | 169.400    | 11.352    |
| FBZ         | Tijdelijke arb.ongeschh. en geneesk. verzorg. | C       |         | 11.983     |            |            |           |
|             | Totaal beroepsziekten                         | (B+C)   |         | 336.665    |            |            |           |
|             | Prestaties                                    | A       |         | 47.315.760 | 26.877.168 | 15.958.710 | 4.479.830 |
|             | Prestaties                                    | B       |         | 1.768.609  | 999.849    | 636.050    | 132.710   |
|             | Prestaties                                    | (A+B)   |         | 49.084.369 | 27.877.017 | 16.594.760 | 4.612.540 |
|             | Prestaties                                    | C       |         | 269.651    |            |            |           |
|             | Totaal prestaties                             | (A+B+C) |         | 49.354.020 |            |            |           |

| Andere uitgaven |   |       |   |            |            |            |           |
|-----------------|---|-------|---|------------|------------|------------|-----------|
| FOD S.Z.        | Ziekenhuizen infrastruct.verpleegdagprijs | B     | 5 | 1.334.766  | 786.845    | 411.375    | 136.547   |
| S.Z.            | Betalings- en Beheerskosten               | B     | 6 | 1.788.793  | 1.015.929  | 604.767    | 168.096   |
| S.Z.            | UITGAVEN SOCIALE ZEKERHEID                | A+B   |   | 52.207.928 | 29.679.790 | 17.610.902 | 4.917.182 |
|                 |   | C     |   | 269.651    |            |            |           |
|                 | TOTAAL UITGAVEN SOCIALE ZEKERHEID         | A+B+C |   | 52.477.579 |            |            |           |

**TABEL 2.3b UITGAVEN in de SOCIALE BIJSTAND 2005**

| Bron    | Prestaties                                       | cat. | sleutel | 2005      | 2005       | 2005     | 2005    |
|---------|--|------|---------|-----------|------------|----------|---------|
|         |  |      |         | Totaal    | Vlaanderen | Wallonië | Brussel |
|         | Dienstverlening van de OCMW's                    |      |         |           |            |          |         |
| POD -MI | Leefloon   | A    |         | 288.704   | 76.066     | 126.400  | 86.238  |
| POD -MI | Financiële hulp (equivalent leefloon)            | A    |         | 224.395   | 109.420    | 70.198   | 44.777  |
| POD -MI | Tewerkstelling (art 60 §7 en 61)                 | A    |         | 112.941   | 42.805     | 46.454   | 23.681  |
| RVP     | IGO: inkomensgarantie voor ouderen: januari x 12 | A    |         | 169.524   | 86.952     | 51.648   | 30.936  |
| FOD-SZ  | Tegemoetkomingen aan personen met een handicap   | A    | 7       | 1.404.875 | 747.838    | 539.808  | 117.230 |
|         | Prestaties                                       | A    |         | 2.200.439 | 1.063.081  | 834.508  | 302.862 |

**Verklaring van de gebruikte sleutels**

- 1 Bij gebrek aan gegevens werd aangenomen dat de gewestelijke verdeling dezelfde is als die van de (0-19) jarigen
- 2 De gewestelijke verdeling werd gelijkgesteld aan die van het januaribedrag van de pensioenen en andere voordelen
- 3 Volgens het aantal "slachtoffers met gevolg" in de periode 2005-2007; deze verdeling was vrij stabiel; in 2003 en 2004 werd dezelfde verdeling genomen als in 2005
- 4 Volgens het aantal uitkeringsgerechtigde personen; voor de blijvende arbeidsongeschiktheid werd alleen rekening gehouden met de positieve beslissingen
- 5 Deze uitgave van het RIZIV die rechtstreeks naar de ziekenhuizen gaat werd in dezelfde verhouding verdeeld als de betalingen voor verpleegdagprijzen die via de mutualiteiten bebeuren
- 6 Als percentage van de prestaties (A+B)
- 7 De achterstallen werden op dezelfde manier verdeeld als de maandelijkse betalingen

| Verschillen tussen de prestaties opgenomen in het Vade Mecum en deze opgenomen in tabel 2a en 2b |  |          |  |                |  |  |  |
|--|--|----------|--|----------------|--|--|--|
|  | Werloosheid  | D        |  | 57.607         |  |  |  |
|  | RIZIV - geneeskundige verzorging                   | D        |  | 470.140        |  |  |  |
|  | RIZIV - uitkeringen                                | D        |  | (1.054)        |  |  |  |
|  | Pensioenen   | D        |  | 301.551        |  |  |  |
|  | Fonds voor arbeidsongevallen                       | D        |  | (26.313)       |  |  |  |
|  | Fonds voor Beroepsziekten                          | D        |  | (21.611)       |  |  |  |
|  | <b>in de sociale zekerheid</b>                     | <b>D</b> |  | <b>780.320</b> |  |  |  |
|  | IGO: inkomensgarantie voor ouderen                 | D        |  | 26.620         |  |  |  |
|  | Gewaarborgd inkomen voor bejaarden                 | D        |  | 75.411         |  |  |  |
|  | Verwarmingstoelage                                 | D        |  | 1.070          |  |  |  |
|  | Tegemoetkomingen aan personen met een handicap (*) | D        |  | 24.776         |  |  |  |
|  | <b>in de sociale bijstand</b>                      | <b>D</b> |  | <b>127.877</b> |  |  |  |

(\*) het betreft: de gewone en bijzondere tegemoetkoming (KB 1969), de aanvullende tegemoetkoming, de tegemoetkoming ter aanvulling van het gewaarborgd inkomen, de tegemoetkoming voor hulp van derden.

**TABEL 2.4a UITGAVEN in de SOCIALE ZEKERHEID 2006**

| Bron        | Prestaties                                    | cat.    | sleutel    | 2006       | 2006       | 2006       | 2006      |
|-------------|---|---------|------------|------------|------------|------------|-----------|
|             |   |         |            | Totaal     | Vlaanderen | Wallonië   | Brussel   |
| RKW         | Kinderbijslagen nationale verdeling           | A       |            | 3.608.567  | 1.986.155  | 1.229.078  | 393.334   |
|             | GewaARBorgde gezinsbijslag                    | A       |            | 37.368     | 10.691     | 13.064     | 13.613    |
|             | Kinderbijslage werknemers                     | tot. A  |            | 3.645.935  | 1.996.846  | 1.242.142  | 406.947   |
| RSVZ        | Kinderbijslagen zelfstandigen                 | B       | 1          | 337.373    | 187.377    | 115.989    | 34.007    |
|             | Totaal kinderbijslagen                        | (A+B)   |            | 3.983.308  | 2.184.223  | 1.358.131  | 440.954   |
| RVA         | Werkloosheid                                  | A       |            | 8.197.788  | 3.995.363  | 3.243.864  | 958.560   |
| RIZIV-gen.  | Geneesk. verzorging                           | A       |            | 17.526.804 | 10.182.530 | 5.745.691  | 1.598.583 |
| RIZIV-uitk. | Uitkeringen                                   | A       |            | 3.768.447  | 2.123.775  | 1.310.632  | 334.041   |
|             | Uitkeringen                                   | C       |            | 64.474     |            |            |           |
|             | Totaal uitkeringen                            |         |            | 3.832.921  |            |            |           |
| RVP         | Pensioenen - januari                          | A       |            | 1.301.016  | 790.237    | 406.177    | 104.602   |
|             | Andere voordelen                              |         |            |            |            |            |           |
|             | Mindervaliden - januari                       | A       |            | 1.631      | 779        | 703        | 148       |
|             | Werknemersrenten - januari                    | A       |            | 14.731     | 7.477      | 4.736      | 2.518     |
|             | Onvoorwaardel. pensioen zelfst. - januari     | A       |            | 2.627      | 1.482      | 861        | 285       |
|             | Totaal januari                                | A       |            | 1.320.005  | 799.975    | 412.478    | 107.552   |
|             | Pensioenen en andere voordelen januari x 12   | A       |            | 15.840.058 | 9.599.702  | 4.949.731  | 1.290.624 |
|             | Index, verhogingen, kwantitav. groei          | B       | 2          | 320.000    | 193.933    | 99.994     | 26.073    |
|             | Vakantiegeld                                  | B       | 2          | 670.320    | 406.240    | 209.463    | 54.617    |
|             |   | tot. B  | 2          | 990.320    | 600.173    | 309.457    | 80.690    |
|             | Verwarmingstoelage                            | C       |            | 44.221     |            |            |           |
|             | TussenkomsT van het repartitiestelsel         | C       |            | 121.871    |            |            |           |
|             | Zelfstandigen diverse                         | C       |            | 14.030     |            |            |           |
| Totaal RVP  | (A+B+C)                                       |         | 17.010.500 |            |            |            |           |
| FAO         | Fonds voor arbeidongevallen FAO               | B       | 3          | 187.754    | 116.483    | 59.894     | 11.378    |
| FBZ         | Blijvende arbeidsongeschiktheid               | B       | 4          | 193.294    | 101.652    | 86.749     | 4.894     |
|             | Overlijden                                    | B       | 4          | 60.463     | 28.090     | 30.735     | 1.638     |
|             | Werkverwijdering                              | B       | 4          | 67.328     | 33.437     | 28.536     | 5.355     |
| FBZ         |   | tot. B  | 4          | 321.085    | 163.179    | 146.020    | 11.886    |
| FBZ         | Tijdelijke arb.ongeschh. en geneesk. verzorg. | C       |            | 11.674     | 5.933      | 5.309      | 432       |
|             | Totaal beroepsziekten                         | (B+C)   |            | 332.759    | 169.112    | 151.329    | 12.318    |
|             | Prestaties                                    | A       |            | 48.979.032 | 27.898.216 | 16.492.060 | 4.588.755 |
|             | Prestaties                                    | B       |            | 1.836.532  | 1.067.212  | 631.359    | 137.961   |
|             | Prestaties                                    | (A+B)   |            | 50.815.564 | 28.965.428 | 17.123.419 | 4.726.716 |
|             | Prestaties                                    | C       |            | 256.270    |            |            |           |
|             | Totaal prestaties                             | (A+B+C) |            | 51.071.834 |            |            |           |

| Andere uitgaven |   |       |   |            |            |            |           |
|-----------------|---|-------|---|------------|------------|------------|-----------|
| FOD S.Z.        | Ziekenhuizen infrastruct.verpleegdagprijs | B     | 5 | 1.348.263  | 801.542    | 410.816    | 135.905   |
| S.Z.            | Betalings- en Beheerskosten               | B     | 6 | 1.872.110  | 1.067.123  | 630.849    | 174.138   |
| S.Z.            | UITGAVEN SOCIALE ZEKERHEID                | A+B   |   | 54.035.937 | 30.834.094 | 18.165.083 | 5.036.759 |
|                 |   | C     |   | 256.270    |            |            |           |
|                 | TOTAAL UITGAVEN SOCIALE ZEKERHEID         | A+B+C |   | 54.292.207 |            |            |           |

**TABEL 2.4b UITGAVEN in de SOCIALE BIJSTAND 2006**

| Bron    | Prestaties                                       | cat. | sleutel | 2006      | 2006       | 2006     | 2006    |
|---------|--|------|---------|-----------|------------|----------|---------|
|         |  |      |         | Totaal    | Vlaanderen | Wallonië | Brussel |
|         | Dienstverlening van de OCMW's                    |      |         |           |            |          |         |
| POD -MI | Leefloon   | A    |         | 308.599   | 82.087     | 134.300  | 92.202  |
| POD -MI | Financiële hulp (equivalent leefloon)            | A    |         | 198.678   | 90.864     | 60.772   | 47.041  |
| POD -MI | Tewerkstelling (art 60 §7 en 61)                 | A    |         | 123.600   | 47.249     | 49.068   | 27.283  |
| RVP     | IGO: inkomensgarantie voor ouderen: januari x 12 | A    |         | 180.960   | 91.776     | 55.512   | 33.684  |
| FOD-SZ  | Tegemoetkomingen aan personen met een handicap   | A    | 7       | 1.405.049 | 754.412    | 532.350  | 118.287 |
|         | Prestaties                                       | A    |         | 2.216.886 | 1.066.388  | 832.002  | 318.497 |

**Verklaring van de gebruikte sleutels**

- 1 Bij gebrek aan gegevens werd aangenomen dat de gewestelijke verdeling dezelfde is als die van de (0-19) jarigen
- 2 De gewestelijke verdeling werd gelijkgesteld aan die van het januaribedrag van de pensioenen en andere voordelen
- 3 Volgens het aantal "slachtoffers met gevolg" in de periode 2005-2007; deze verdeling was vrij stabiel; in 2003 en 2004 werd dezelfde verdeling genomen als in 2005
- 4 Volgens het aantal uitkeringsgerechtigde personen; voor de blijvende arbeidsongeschiktheid werd alleen rekening gehouden met de positieve beslissingen
- 5 Deze uitgave van het RIZIV die rechtstreeks naar de ziekenhuizen gaat werd in dezelfde verhouding verdeeld als de betalingen voor verpleegdagprijzen die via de mutualiteiten bebeuren
- 6 Als percentage van de prestaties (A+B)
- 7 De achterstallen werden op dezelfde manier verdeeld als de maandelijkse betalingen

| Verschillen tussen de prestaties opgenomen in het Vade Mecum en deze opgenomen in tabel 2a en 2b |  |          |  |                |  |  |  |
|--|--|----------|--|----------------|--|--|--|
|  | Werloosheid  | D        |  | 71.499         |  |  |  |
|  | RIZIV - geneeskundige verzorging                   | D        |  | 448.631        |  |  |  |
|  | RIZIV - uitkeringen                                | D        |  | (818)          |  |  |  |
|  | Pensioenen   | D        |  | 362.361        |  |  |  |
|  | Fonds voor arbeidsongevallen                       | D        |  | (27.969)       |  |  |  |
|  | Fonds voor Beroepsziekten                          | D        |  | (23.560)       |  |  |  |
|  | <b>in de sociale zekerheid</b>                     | <b>D</b> |  | <b>830.144</b> |  |  |  |
|  | IGO: inkomensgarantie voor ouderen                 | D        |  | 30.953         |  |  |  |
|  | Gewaarborgd inkomen voor bejaarden                 | D        |  | 74.095         |  |  |  |
|  | Verwarmingstoelage                                 | D        |  | 904            |  |  |  |
|  | Tegemoetkomingen aan personen met een handicap (*) | D        |  | 21.951         |  |  |  |
|  | <b>in de sociale bijstand</b>                      | <b>D</b> |  | <b>127.903</b> |  |  |  |

(\*) het betreft: de gewone en bijzondere tegemoetkoming (KB 1969), de aanvullende tegemoetkoming, de tegemoetkoming ter aanvulling van het gewaarborgd inkomen, de tegemoetkoming voor hulp van derden.

**TABEL 2.5a UITGAVEN in de SOCIALE ZEKERHEID 2007**

| Bron        | Prestaties                                    | cat.    | sleutel | 2007       |            |            |           |
|-------------|---|---------|---------|------------|------------|------------|-----------|
|             |   |         |         | Totaal     | Vlaanderen | Wallonië   | Brussel   |
| RKW         | Kinderbijslagen nationale verdeling           | A       |         | 3.702.909  | 2.034.748  | 1.265.284  | 402.876   |
|             | Gewaarborgde gezinsbijslag                    | A       |         | 32.842     | 10.243     | 11.235     | 11.363    |
|             | Kinderbijslage werknemers                     | tot. A  |         | 3.735.751  | 2.044.992  | 1.276.519  | 414.240   |
| RSVZ        | Kinderbijslagen zelfstandigen                 | B       | 1       | 355.031    | 196.971    | 121.847    | 36.213    |
|             | Totaal kinderbijslagen                        | (A+B)   |         | 4.090.782  | 2.241.963  | 1.398.366  | 450.453   |
| RVA         | Werkloosheid                                  | A       |         | 8.055.660  | 3.861.700  | 3.226.620  | 967.330   |
| RIZIV-gen.  | Geneesk. verzorging                           | A       |         | 18.408.381 | 10.726.564 | 6.048.994  | 1.632.823 |
| RIZIV-uitk. | Uitkeringen                                   | A       |         | 4.040.914  | 2.280.606  | 1.417.344  | 342.963   |
|             | Uitkeringen                                   | C       |         | 99.728     |            |            |           |
|             | Totaal uitkeringen                            |         |         | 4.140.642  |            |            |           |
| RVP         | Pensioenen - januari                          | A       |         | 1.341.791  | 819.968    | 416.224    | 105.599   |
|             | Andere voordelen                              |         |         |            |            |            |           |
|             | Mindervaliden - januari                       | A       |         | 1.393      | 658        | 609        | 126       |
|             | Werknemersrenten - januari                    | A       |         | 13.829     | 7.055      | 4.432      | 2.342     |
|             | Onvoorwaardel. pensioen zelfst. - januari     | A       |         | 2.700      | 1.531      | 882        | 286       |
|             | Totaal januari                                | A       |         | 1.359.713  | 829.212    | 422.147    | 108.353   |
|             | Pensioenen en andere voordelen januari x 12   | A       |         | 16.316.544 | 9.950.550  | 5.065.759  | 1.300.235 |
|             | Index, verhogingen, kwantitav. groei          | B       | 2       | 326.000    | 198.809    | 101.212    | 25.978    |
|             | Vakantiegeld                                  | B       | 2       | 685.942    | 418.318    | 212.963    | 54.661    |
|             | tot. B  | 2       |         | 1.011.942  | 617.127    | 314.175    | 80.640    |
|             | Verwarmingstoelage                            | C       |         | 50.020     |            |            |           |
|             | Tussenkost van het repartitiestelsel          | C       |         | 115.038    |            |            |           |
|             | Zelfstandigen diverse                         | C       |         | 18.602     |            |            |           |
|             | tot. C  |         |         | 183.660    |            |            |           |
|             | Totaal RVP                                    | (A+B+C) |         | 17.512.146 |            |            |           |
| FAO         | Fonds voor arbeidongevallen FAO               | B       | 3       | 191.883    | 119.812    | 60.309     | 11.762    |
| FBZ         | Blijvende arbeidsongeschiktheid               | B       | 4       | 189.650    | 91.419     | 94.056     | 4.175     |
|             | Overlijden                                    | B       | 4       | 60.332     | 29.973     | 28.687     | 1.672     |
|             | Werkverwijdering                              | B       | 4       | 70.963     | 32.558     | 33.102     | 5.303     |
| FBZ         | tot. B  | 4       |         | 320.945    | 153.950    | 155.844    | 11.151    |
| FBZ         | Tijdelijke arb.ongeschh. en geneesk. verzorg. | C       |         | 11.700     |            |            |           |
|             | Totaal beroepsziekten                         | (B+C)   |         | 332.645    | 153.950    | 155.844    | 11.151    |
|             | Prestaties                                    | A       |         | 50.557.250 | 28.864.412 | 17.035.236 | 4.657.592 |
|             | Prestaties                                    | B       |         | 1.879.801  | 1.087.860  | 652.175    | 139.766   |
|             | Prestaties                                    | (A+B)   |         | 52.437.051 | 29.952.272 | 17.687.411 | 4.797.358 |
|             | Prestaties                                    | C       |         | 295.088    |            |            |           |
|             | Totaal prestaties                             | (A+B+C) |         | 52.732.139 |            |            |           |

| Andere uitgaven |   |       |   |            |            |            |           |
|-----------------|---|-------|---|------------|------------|------------|-----------|
| FOD S.Z.        | Ziekenhuizen infrastruct.verpleegdagprijs | B     | 5 | 1.386.841  | 831.411    | 417.717    | 137.713   |
| S.Z.            | Betalings- en Beheerskosten               | B     | 6 | 1.927.547  | 1.101.023  | 650.176    | 176.347   |
| S.Z.            | UITGAVEN SOCIALE ZEKERHEID                | A+B   |   | 55.751.439 | 31.884.706 | 18.755.304 | 5.111.419 |
|                 |   | C     |   | 295.088    |            |            |           |
|                 | TOTAAL UITGAVEN SOCIALE ZEKERHEID         | A+B+C |   | 56.046.527 |            |            |           |



**TABEL 2.5b 2007 UITGAVEN in de SOCIALE BIJSTAND**

| Bron    | Prestaties                                       | cat. | sleutel | 2007      | 2007       | 2007     | 2007    |
|---------|--|------|---------|-----------|------------|----------|---------|
|         |  |      |         | Totaal    | Vlaanderen | Wallonië | Brussel |
|         | Dienstverlening van de OCMW's                    |      |         |           |            |          |         |
| POD -MI | Leefloon   | A    |         | 333.137   | 84.909     | 146.178  | 102.050 |
| POD -MI | Financiële hulp (equivalent leefloon)            | A    |         | 175.807   | 76.152     | 51.342   | 48.314  |
| POD -MI | Tewerkstelling (art 60 §7 en 61)                 | A    |         | 128.055   | 49.680     | 48.618   | 29.757  |
| RVP     | IGO: inkomensgarantie voor ouderen: januari x 12 | A    |         | 256.452   | 133.488    | 77.496   | 45.468  |
| FOD-SZ  | Tegemoetkomingen aan personen met een handicap   | A    | 7       | 1.465.242 | 792.978    | 549.177  | 123.086 |
|         | Prestaties                                       | A    |         | 2.358.693 | 1.137.207  | 872.811  | 348.675 |

**Verklaring van de gebruikte sleutels**

- 1 Bij gebrek aan gegevens werd aangenomen dat de gewestelijke verdeling dezelfde is als die van de (0-19) jarigen
- 2 De gewestelijke verdeling werd gelijkgesteld aan die van het januaribedrag van de pensioenen en andere voordelen
- 3 Volgens het aantal "slachtoffers met gevolg" in de periode 2005-2007; deze verdeling was vrij stabiel; in 2003 en 2004 werd dezelfde verdeling genomen als in 2005
- 4 Volgens het aantal uitkeringsgerechtigde personen; voor de blijvende arbeidsongeschiktheid werd alleen rekening gehouden met de positieve beslissingen
- 5 Deze uitgave van het RIZIV die rechtstreeks naar de ziekenhuizen gaat werd in dezelfde verhouding verdeeld als de betalingen voor verpleegdagprijzen die via de mutualiteiten bebeuren
- 6 Als percentage van de prestaties (A+B)
- 7 De achterstallen werden op dezelfde manier verdeeld als de maandelijkse betalingen

| Verschillen tussen de prestaties opgenomen in het Vade Mecum en deze opgenomen in tabel 2a en 2b |  |          |  |                |  |  |  |
|--|--|----------|--|----------------|--|--|--|
|  | Werloosheid  | D        |  | 53.045         |  |  |  |
|  | RIZIV - geneeskundige verzorging                   | D        |  | 465.026        |  |  |  |
|  | RIZIV - uitkeringen                                | D        |  | (2.096)        |  |  |  |
|  | Pensioenen   | D        |  | 470.062        |  |  |  |
|  | Fonds voor arbeidsongevallen                       | D        |  | (27.929)       |  |  |  |
|  | Fonds voor Beroepsziekten                          | D        |  | (26.285)       |  |  |  |
|  | <b>in de sociale zekerheid</b>                     | <b>D</b> |  | <b>931.823</b> |  |  |  |
|  | IGO: inkomensgarantie voor ouderen                 | D        |  | 31.298         |  |  |  |
|  | Gewaarborgd inkomen voor bejaarden                 | D        |  | 66.913         |  |  |  |
|  | Verwarmingstoelage                                 | D        |  | 781            |  |  |  |
|  | Tegemoetkomingen aan personen met een handicap (*) | D        |  | 19.634         |  |  |  |
|  | <b>in de sociale bijstand</b>                      | <b>D</b> |  | <b>118.626</b> |  |  |  |

(\*) het betreft: de gewone en bijzondere tegemoetkoming (KB 1969), de aanvullende tegemoetkoming, de tegemoetkoming ter aanvulling van het gewaarborgd inkomen, de tegemoetkoming voor hulp van derden.

**TABEL 3.1 OVERZICHT van de FINANCIERINGSBRONNEN**  
(1.000  $\square$ ) en de onderlinge VERHOUDINGEN

|                         | Stelsel voor werknemers |            |            |            |            |
|-------------------------|-------------------------|------------|------------|------------|------------|
|                         | 2003                    | 2004       | 2005       | 2006       | 2007       |
| Totaal lopende uitgaven | 49.471.194              | 49.471.194 | 51.489.775 | 53.137.705 | 55.551.659 |
| Gefinancierd door       |                         |            |            |            |            |
| staatstoelage           | 5.209.974               | 5.287.517  | 5.355.599  | 5.430.743  | 5.522.075  |
| altern. Financiering    | 4.427.927               | 7.518.195  | 8.891.571  | 9.584.771  | 10.475.033 |
| bijdragen               | 39.833.293              | 36.665.482 | 37.242.605 | 38.122.191 | 39.554.551 |
|                         | 10,53                   | 10,69      | 10,40      | 10,22      | 9,94       |
| staatstoelage           | 10,53                   | 10,69      | 10,40      | 10,22      | 9,94       |
| altern. Financiering    | 8,95                    | 15,20      | 17,27      | 18,04      | 18,86      |
| bijdragen               | 80,52                   | 74,11      | 72,33      | 71,74      | 71,20      |
|                         | 100,00                  | 100,00     | 100,00     | 100,00     | 100,00     |

|                         | Stelsel voor zelfstandigen |           |           |           |           |
|-------------------------|----------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
|                         | 2003                       | 2004      | 2005      | 2006      | 2007      |
| Totaal lopende uitgaven | 3.664.627                  | 3.920.038 | 4.073.959 | 4.327.676 | 4.501.644 |
| Gefinancierd door       |                            |           |           |           |           |
| staatstoelage           | 1.043.957                  | 1.062.849 | 1.085.287 | 1.103.435 | 1.123.834 |
| altern. Financiering    | 138.452                    | 270.969   | 373.812   | 460.606   | 664.721   |
| bijdragen               | 2.482.218                  | 2.586.220 | 2.614.860 | 2.763.635 | 2.713.089 |
|                         | 28,49                      | 27,11     | 26,64     | 25,50     | 24,96     |
| staatstoelage           | 28,49                      | 27,11     | 26,64     | 25,50     | 24,96     |
| altern. Financiering    | 3,78                       | 6,91      | 9,18      | 10,64     | 14,77     |
| bijdragen               | 67,73                      | 65,97     | 64,18     | 63,86     | 60,27     |
|                         | 100,00                     | 100,00    | 100,00    | 100,00    | 100,00    |

|                         | Stelsel voor werknemers en zelfstandigen |            |            |            |            |
|-------------------------|--|------------|------------|------------|------------|
|                         | 2003                                     | 2004       | 2005       | 2006       | 2007       |
| Totaal lopende uitgaven | 53.135.821                               | 53.391.232 | 55.563.734 | 57.465.381 | 60.053.303 |
| Gefinancierd door       |  |            |            |            |            |
| staatstoelage           | 6.253.931                                | 6.350.366  | 6.440.886  | 6.534.178  | 6.645.909  |
| altern. Financiering    | 4.566.379                                | 7.789.164  | 9.265.383  | 10.045.377 | 11.139.754 |
| bijdragen               | 42.315.511                               | 39.251.702 | 39.857.465 | 40.885.826 | 42.267.640 |
|                         | 11,77                                    | 11,89      | 11,59      | 11,37      | 11,07      |
| staatstoelage           | 11,77                                    | 11,89      | 11,59      | 11,37      | 11,07      |
| altern. Financiering    | 8,59                                     | 14,59      | 16,68      | 17,48      | 18,55      |
| bijdragen               | 79,64                                    | 73,52      | 71,73      | 71,15      | 70,38      |
|                         | 100,00                                   | 100,00     | 100,00     | 100,00     | 100,00     |

|                         |     |        |        |        |        |
|-------------------------|-----|--------|--------|--------|--------|
| Totaal lopende uitgaven | 100 | 100,48 | 104,57 | 108,15 | 113,02 |
| Gefinancierd door       |     |        |        |        |        |
| staatstoelage           | 100 | 101,54 | 102,99 | 104,48 | 106,27 |
| altern. Financiering    | 100 | 170,58 | 202,90 | 219,99 | 243,95 |
| bijdragen               | 100 | 92,76  | 94,19  | 96,62  | 99,89  |

|                  |       |        |        |        |        |
|------------------|-------|--------|--------|--------|--------|
| Gezondheidsindex |       |        |        |        |        |
| 2004 = 100       | 98,38 | 99,98  | 102,15 | 103,95 | 105,79 |
| 2003 = 100       | 100   | 101,63 | 103,83 | 105,66 | 107,53 |

bron: bedragen in  $\square$ : FOD Sociale Zekerheid, Vademecum 2003-2009; % : hiervan afgeleid

De bijdragen werden bepaald als het verschil tussen de lopende uitgaven en de bijdragen van de Federale overheid

## TABELLEN 3.2 - 3.3 - 3.4 - 3.5

|  |
|--|
| <b>FINANCIERING VAN DE UITGAVEN</b>          |
| <b>Procentuele bijdrage van ieder Gewest</b> |

**TABEL 3.2**

| <b>RSZ bijdragen in het stelsel Werknemers - % verdeling</b> |             |             |             |             |             |
|--|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
|  | <b>2003</b> | <b>2004</b> | <b>2005</b> | <b>2006</b> | <b>2007</b> |
| VL   | 65,84       | 66,09       | 66,00       | 66,01       | 65,74       |
| Wa   | 25,68       | 25,54       | 25,65       | 25,72       | 26,01       |
| Brsl   | 8,48        | 8,37        | 8,35        | 8,27        | 8,25        |
| Totaal   | 100,00      | 100,00      | 100,00      | 100,00      | 100,00      |

bron: RSZ

**TABEL 3.3**

| <b>RSZ-bijdragen in het stelsel Zelfstandigen op basis van het aantal verzekeringsplichtigen - % verdeling</b> |             |             |             |             |             |
|--|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
|  | <b>2003</b> | <b>2004</b> | <b>2005</b> | <b>2006</b> | <b>2007</b> |
| VL   | 62,6        | 62,6        | 62,7        | 62,68       | 62,59       |
| Wa   | 29,02       | 29,02       | 28,83       | 28,72       | 28,51       |
| Brsl   | 8,38        | 8,38        | 8,47        | 8,6         | 8,9         |
| Totaal   | 100,00      | 100,00      | 100,00      | 100,00      | 100,00      |

bron: RSVZ

**TABEL 3.4**

| <b>Personenbelasting - % verdeling</b> |             |             |             |             |             |
|--|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
|  | <b>2003</b> | <b>2004</b> | <b>2005</b> | <b>2006</b> | <b>2007</b> |
| VL                                     | 63,09       | 63,37       | 63,3        | 63,27       | 63,30       |
| Wa                                     | 28,26       | 28,08       | 28,26       | 28,32       | 28,27       |
| Brsl                                   | 8,65        | 8,55        | 8,44        | 8,41        | 8,43        |
| Totaal                                 | 100,00      | 100,00      | 100,00      | 100,00      | 100,00      |

bron: FOD Economie

**TABEL 3.5**

| <b>Financiering van de uitgaven - % verdeling</b> |              |              |              |              |              |
|---|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
|   | <b>2003</b>  | <b>2004</b>  | <b>2005</b>  | <b>2006</b>  | <b>2007</b>  |
| VL  | <b>65,07</b> | <b>65,20</b> | <b>65,08</b> | <b>65,06</b> | <b>64,88</b> |
| Wa  | <b>26,41</b> | <b>26,38</b> | <b>26,54</b> | <b>26,61</b> | <b>26,79</b> |
| Brsl  | <b>8,51</b>  | <b>8,42</b>  | <b>8,38</b>  | <b>8,33</b>  | <b>8,33</b>  |
| Totaal  | 100,00       | 100,00       | 100,00       | 100,00       | 100,00       |

bron: weging van de diverse financieringsbronnen op basis van TABEL 3.2, 3.3 en 3.4  
voorbeeld: zie TABEL 3.5 / 2005

**TABEL 3.5 / 2005**
**Gewestelijk aandeel in de financiering van de bijdragen in 2005 (1) (in 1.000 □)**

|         | Stelsel voor Werknemers        |            | VI         | Wa        | BrsI      |     |
|---------|--------------------------------|------------|------------|-----------|-----------|-----|
|         | Totaal te financieren uitgaven | 51.489.775 |            |           |           |     |
|         | door de Federale overheid      |            |            |           |           |     |
|         | Staatstoelagen                 | 5.355.599  |            |           |           |     |
|         | Alternatieve financiering      | 8.891.571  |            |           |           |     |
| Tab 3.4 | Totaal federale bijdrage       | %          | 63,30      | 28,26     | 8,44      |     |
|         |                                | 14.247.170 | 9.018.459  | 4.026.250 | 1.202.461 | FW1 |
| Tab 3.2 | door RSZ-bijdragen werknemers  | %          | 66,00      | 25,65     | 8,35      |     |
|         |                                | 37.242.605 | 24.580.119 | 9.552.728 | 3.109.758 | W2  |

|         | Stelsel voor Zelfstandigen        |           | VI        | Wa      | BrsI    |     |
|---------|-----------------------------------|-----------|-----------|---------|---------|-----|
|         | Totaal te financieren uitgaven    | 4.073.959 |           |         |         |     |
|         | door de Federale overheid         |           |           |         |         |     |
|         | Staatstoelagen                    | 1.085.287 |           |         |         |     |
|         | Alternatieve financiering         | 373.812   |           |         |         |     |
| Tab 3.4 | Totaal federale bijdrage          | %         | 63,30     | 28,26   | 8,44    |     |
|         |                                   | 1.459.099 | 923.610   | 412.341 | 123.148 | FZ1 |
| Tab 3.3 | door RSVZ-bijdragen zelfstandigen | %         | 62,70     | 28,83   | 8,47    |     |
|         |                                   | 2.614.860 | 1.639.517 | 753.864 | 221.479 | Z2  |

| Financiering per Gewest |                                      |            |            |            |           |     |
|-------------------------|--------------------------------------|------------|------------|------------|-----------|-----|
|                         |                                      |            | VI         | Wa         | BrsI      |     |
|                         | Fed. Overheid stelsel werknemers     | 14.247.170 | 9.018.459  | 4.026.250  | 1.202.461 | FW1 |
|                         | Fed. Overheid stelsel zelfstandigen  | 1.459.099  | 923.610    | 412.341    | 123.148   | FZ1 |
|                         | RSZ-bijdragen stelsel werknemers     | 37.242.605 | 24.580.119 | 9.552.728  | 3.109.758 | W2  |
|                         | RSVZ-bijdragen stelsel zelfstandigen | 2.614.860  | 1.639.517  | 753.864    | 221.479   | Z2  |
| (2)                     | Totaal Financiering = Uitgaven       | 55.563.734 | 36.161.705 | 14.745.184 | 4.656.845 |     |
|                         |                                      | 100,00     | 65,08      | 26,54      | 8,38      |     |

| Aandeel van de verschillende financieringsbronnen (in %) |                                      |        |        |        |        |  |
|--|--------------------------------------|--------|--------|--------|--------|--|
| FW1  | Fed. Overheid stelsel werknemers     | 25,64  | 24,94  | 27,31  | 25,82  |  |
| FZ1  | Fed. Overheid stelsel zelfstandigen  | 2,63   | 2,55   | 2,80   | 2,64   |  |
|  | Federale overheid                    | 28,27  | 27,49  | 30,10  | 28,47  |  |
| W2   | RSZ-bijdragen stelsel werknemers     | 67,03  | 67,97  | 64,79  | 66,78  |  |
| Z2   | RSVZ-bijdragen stelsel zelfstandigen | 4,71   | 4,53   | 5,11   | 4,76   |  |
|  | bijdrage werknemers + zelfstandigen  | 71,73  | 72,51  | 69,90  | 71,53  |  |
|  |                                      | 100,00 | 100,00 | 100,00 | 100,00 |  |

| Federale financiering t.o.v. de bijdragen van werknemers en zelfstandigen (in %) |  |    |    |    |    |  |
|--|--|----|----|----|----|--|
|  | t.o.v. de bijdragen van werknemers       | 38 | 37 | 42 | 39 |  |
|  | t.o.v. de bijdragen van zelfstandigen    | 56 | 56 | 55 | 56 |  |
|  | t.o.v. de bijdragen van werkn. + zelfst. | 39 | 38 | 43 | 40 |  |

(1) De federale bijdragen werden verdeeld op basis van de personenbelasting

(2) Deze procentuele verdeling wordt toegepast op alle uitgaven in de sociale zekerheid in 2005

TABEL 4.1a / 2005 TRANSFERS in de SOCIALE ZEKERHEID

(in 1.000 □)

| Bron<br>vd uitk. | Uitkeringen<br>Per Tak           | cat.      | sleutel | 2005           | 2005           | 2005          | 2005          |
|------------------|----------------------------------|-----------|---------|----------------|----------------|---------------|---------------|
|                  |                                  |           |         | Totaal         | Vlaanderen     | Wallonië      | Brussel       |
| RKW              | Kinderbijslage werknemers        | A         |         | 3.510.253      | 1.921.104      | 1.197.039     | 392.109       |
|                  |                                  | Fin,      |         | 3.510.253      | 2.284.525      | 931.531       | 294.197       |
|                  |                                  | TR        |         | -              | 363.421        | (265.509)     | (97.912)      |
|                  |                                  | % v. Uitk |         |                | 18,9           | (22,2)        | (25,0)        |
| RSVZ             | Kinderbijslagen zelfstandigen    | B         | 1       | 328.366        | 182.641        | 113.104       | 32.621        |
|                  |                                  | Fin,      |         | <b>328.366</b> | <b>213.705</b> | <b>87.140</b> | <b>27.521</b> |
|                  |                                  | TR        |         | -              | 31.064         | (25.964)      | (5.100)       |
|                  |                                  | % v. Uitk |         |                | 17,0           | (23,0)        | (15,6)        |
| RVA              | Werkloosheid                     | A         |         | 8.145.480      | 4.021.436      | 3.194.686     | 929.358       |
|                  |                                  | Fin,      |         | 8.145.480      | 5.301.200      | 2.161.601     | 682.680       |
|                  |                                  | TR        |         | -              | 1.279.764      | (1.033.085)   | (246.678)     |
|                  |                                  | % v. Uitk |         |                | 31,8           | (32,3)        | (26,5)        |
|                  | Werkloosheid                     | D         |         | 57.607         | 28.441         | 22.593        | 6.573         |
|                  |                                  | Fin,      |         | 57.607         | 37.491         | 15.287        | 4.828         |
|                  |                                  | TR        |         | -              | 9.051          | (7.306)       | (1.745)       |
|                  |                                  | % v. Uitk |         |                | 31,8           | (32,3)        | (26,5)        |
| RIZIV-gen.       | Geneesk. verzorging              | A         |         | 16.780.056     | 9.706.000      | 5.512.000     | 1.562.000     |
|                  |                                  | Fin,      |         | 16.780.056     | 10.920.710     | 4.452.995     | 1.406.351     |
|                  |                                  | TR        |         | -              | 1.214.710      | (1.059.005)   | (155.649)     |
|                  |                                  | % v. Uitk |         |                | 12,5           | (19,2)        | (10,0)        |
|                  | Geneesk. verzorging              | D         |         | 470.140        | 271.941        | 154.434       | 43.764        |
|                  |                                  | Fin,      |         | 470.140        | 305.974        | 124.763       | 39.403        |
|                  |                                  | TR        |         | -              | 34.033         | (29.671)      | (4.361)       |
|                  |                                  | % v. Uitk |         |                | 12,5           | (19,2)        | (10,0)        |
| RIZIV-uitk.      | Uitkeringen                      | A         |         | 3.582.503      | 2.019.228      | 1.235.066     | 328.209       |
|                  |                                  | Fin,      |         | 3.582.503      | 2.331.546      | 950.704       | 300.253       |
|                  |                                  | TR        |         | -              | 312.318        | (284.362)     | (27.956)      |
|                  |                                  | % v. Uitk |         |                | 15,5           | (23,0)        | (8,5)         |
|                  | Uitkeringen                      | C         |         | 45.738         | 25.778         | 15.770        | 4.190         |
|                  |                                  | Fin,      |         | 45.738         | 29.767         | 12.138        | 3.833         |
|                  |                                  | TR        |         | -              | 3.989          | (3.633)       | (356)         |
|                  |                                  | % v. Uitk |         |                | 15,5           | (23,0)        | (8,5)         |
|                  | Uitkeringen                      | D         |         | (1.054)        | (594)          | (363)         | (97)          |
|                  |                                  | Fin,      |         | (1.054)        | (686)          | (280)         | (88)          |
|                  |                                  | TR        |         | -              | (92)           | 84            | 8             |
|                  |                                  | % v. Uitk |         |                | 15,5           | (23,0)        | (8,5)         |
| RVP              | Pensioenen en andere voordelen   | A         |         | 15.297.468     | 9.209.400      | 4.819.919     | 1.268.153     |
|                  |                                  | Fin,      |         | 15.297.468     | 9.955.820      | 4.059.554     | 1.282.094     |
|                  |                                  | TR        |         | -              | 746.420        | (760.365)     | 13.941        |
|                  |                                  | % v. Uitk |         |                | 8,1            | (15,8)        | 1,1           |
|                  | Vakantiegeld en index plus groei | B         | 2       | 933.915        | 562.237        | 294.257       | 77.421        |
|                  |                                  | Fin,      |         | 933.915        | 607.806        | 247.837       | 78.272        |
|                  |                                  | TR        |         | -              | 45.569         | (46.420)      | 851           |
|                  |                                  | % v. Uitk |         |                | 8,1            | (15,8)        | 1,1           |
| RVP              | Pensioenen diverse               | C         |         | 211.930        | 127.586        | 66.775        | 17.569        |
|                  |                                  | Fin,      |         | 211.930        | 137.927        | 56.241        | 17.762        |
|                  |                                  | TR        |         | -              | 10.341         | (10.534)      | 193           |
|                  |                                  | % v. Uitk |         |                | 8,1            | (15,8)        | 1,1           |
|                  | Pensioenen                       | D         |         | 301.551        | 181.540        | 95.012        | 24.998        |
|                  |                                  | Fin,      |         | 301.551        | 196.254        | 80.024        | 25.273        |
|                  |                                  | TR        |         | -              | 14.714         | (14.989)      | 275           |
|                  |                                  | % v. Uitk |         |                | 8,1            | (15,8)        | 1,1           |
| FAO              | Arbeidsongevallen FAO            | B         | 3       | 181.646        | 111.040        | 59.289        | 11.317        |
|                  |                                  | Fin,      |         | 181.646        | 118.218        | 48.204        | 15.224        |
|                  |                                  | TR        |         | -              | 7.178          | (11.085)      | 3.907         |
|                  |                                  | % v. Uitk |         |                | 6,5            | (18,7)        | 34,5          |
|                  | Arbeidsongevallen FAO            | D         |         | (26.313)       | (16.085)       | (8.589)       | (1.639)       |
|                  |                                  | Fin,      |         | (26.313)       | (17.125)       | (6.983)       | (2.205)       |
|                  |                                  | TR        |         | -              | (1.040)        | 1.606         | (566)         |
|                  |                                  | % v. Uitk |         |                | 6,5            | (18,7)        | 34,5          |
| FBZ              | Beroepsziekten                   | B         | 4       | 324.682        | 143.931        | 169.400       | 11.352        |
|                  |                                  | Fin,      |         | 324.682        | 211.308        | 86.162        | 27.212        |
|                  |                                  | TR        |         | -              | 67.377         | (83.237)      | 15.860        |
|                  |                                  | % v. Uitk |         |                | 46,8           | (49,1)        | 139,7         |
|                  | Beroepsziekten                   | C         |         | 11.983         | 5.312          | 6.252         | 419           |
|                  |                                  | Fin,      |         | 11.983         | 7.799          | 3.180         | 1.004         |
|                  |                                  | TR        |         | -              | 2.487          | (3.072)       | 585           |
|                  |                                  | % v. Uitk |         |                | 46,8           | -49,1         | 139,7         |
|                  | Beroepsziekten                   | D         |         | (21.611)       | (9.580)        | (11.275)      | (756)         |
|                  |                                  | Fin,      |         | (21.611)       | (14.065)       | (5.735)       | (1.811)       |
|                  |                                  | TR        |         | -              | (4.485)        | 5.540         | (1.056)       |
|                  |                                  | % v. Uitk |         |                | 46,8           | (49,1)        | 139,7         |

| Totaal uitkeringen |                   |           |           | Totaal     | VL         | Wa          | BrsI      |
|--------------------|-------------------|-----------|-----------|------------|------------|-------------|-----------|
| GFB                | Prestaties        | A         |           | 47.315.760 | 26.877.168 | 15.958.710  | 4.479.830 |
|                    |                   | Fin,      |           | 47.315.760 | 30.793.801 | 12.556.384  | 3.965.575 |
|                    |                   | TR        |           | -          | 3.916.632  | (3.402.326) | (514.254) |
|                    |                   | % v. Uitk |           |            | 14,6       | (21,3)      | (11,5)    |
|                    | Totaal prestaties | A+B+C+D   |           | 50.134.340 | 28.491.355 | 16.935.370  | 4.707.561 |
| Prestaties         | B                 |           | 1.768.609 | 999.849    | 636.050    | 132.710     |           |
|                    | Fin,              |           | 1.768.609 | 1.151.037  | 469.343    | 148.229     |           |
|                    | TR                |           | -         | 151.188    | (166.707)  | 15.518      |           |
|                    | % v. Uitk         |           |           | 15,1       | (26,2)     | 11,7        |           |
| Prestaties         | C                 |           | 269.651   | 158.676    | 88.797     | 22.177      |           |
|                    | Fin,              |           | 269.651   | 175.493    | 71.558     | 22.600      |           |
|                    | TR                |           | -         | 16.817     | (17.239)   | 422         |           |
|                    | % v. Uitk         |           |           | 10,6       | (19,4)     | 1,9         |           |
| Prestaties         | D                 |           | 780.320   | 455.662    | 251.813    | 72.844      |           |
|                    | Fin,              |           | 780.320   | 507.844    | 207.077    | 65.399      |           |
|                    | TR                |           | -         | 56.666     | (50.276)   | (6.389)     |           |
|                    | % v. Uitk         |           |           | 12,4       | (20,0)     | (8,8)       |           |
| Totaal prestaties  |                   | A+B+C+D   |           | 50.134.340 | 28.491.355 | 16.935.370  | 4.707.561 |
|                    |                   | Fin,      |           | 50.134.340 | 32.628.174 | 13.304.363  | 4.201.803 |
|                    |                   | TR        |           | -          | 4.136.819  | (3.631.008) | (505.758) |
|                    |                   | % v. Uitk |           |            | 14,52      | (21,44)     | (10,74)   |

| Andere uitgaven |   |           |   | Totaal    | VL        | Wa        | BrsI     |
|-----------------|---|-----------|---|-----------|-----------|-----------|----------|
| FOD S.Z.        | Ziekenhuizen infrastr. verpleegdagprijs | B         | 5 | 1.334.766 | 786.845   | 411.375   | 136.547  |
|                 |   | Fin,      |   | 1.334.766 | 868.686   | 354.213   | 111.868  |
|                 |   | TR        |   | -         | 81.841    | (57.162)  | (24.679) |
|                 |   | % v. Uitk |   |           | -         | 10,4      | (13,9)   |
| S.Z.            | Betalings- en Beheerskosten             | B         | 6 | 1.788.793 | 1.015.929 | 604.767   | 168.096  |
|                 |   | Fin,      |   | 1.788.793 | 1.164.173 | 474.700   | 149.920  |
|                 |   | TR        |   | -         | 148.245   | (130.067) | (18.176) |
|                 |   | % v. Uitk |   |           | -         | 14,6      | (21,5)   |

| TOTAAL SOCIALE ZEKERHEID |                               |           |  |            |            |             |           |
|--------------------------|-------------------------------|-----------|--|------------|------------|-------------|-----------|
|                          |                               |           |  | Totaal     | VL         | Wa          | BrsI      |
| S.Z.                     | Uitkeringen + andere uitgaven |           |  | 53.257.899 | 30.294.128 | 17.951.512  | 5.012.203 |
|                          |                               | Fin,      |  | 53.257.899 | 34.661.033 | 14.133.275  | 4.463.591 |
|                          |                               | TR        |  | -          | 4.366.905  | (3.818.237) | (548.612) |
|                          |                               | % v. Uitk |  |            | -          | 15,33       | (22,55)   |

**TABEL 4.2 SOCIALE ZEKERHEID**  
**TRANSFERS 2003 - 2007 per TAK en per CAT.**  
**(in 1.000 € en in % van de UITKERINGEN)**

|                                      |        | VL        | Wa          | BrsI      |  | VL    | Wa      | BrsI    |
|--------------------------------------|--------|-----------|-------------|-----------|--|-------|---------|---------|
| <b>Kinderbijslagen Werknemers</b>    |        |           |             |           |  |       |         |         |
| 2003                                 | A      | 327.180   | (248.851)   | (78.329)  |  | 17,65 | (21,95) | (21,55) |
| 2004                                 | A      | 344.594   | (260.438)   | (84.155)  |  | 18,29 | (22,41) | (22,63) |
| 2005                                 | A      | 363.421   | (265.509)   | (97.912)  |  | 18,92 | (22,18) | (24,97) |
| 2006                                 | A      | 375.174   | (271.798)   | (103.377) |  | 18,79 | (21,88) | (25,40) |
| 2007                                 | A      | 378.581   | (275.667)   | (102.913) |  | 18,51 | (21,60) | (24,84) |
| <b>Kinderbijslagen zelfstandigen</b> |        |           |             |           |  |       |         |         |
| 2003                                 | B      | 30.112    | (26.148)    | (3.964)   |  | 16,42 | (23,18) | (12,43) |
| 2004                                 | B      | 31.013    | (26.368)    | (4.644)   |  | 17,00 | (23,39) | (14,42) |
| 2005                                 | B      | 31.064    | (25.964)    | (5.100)   |  | 17,01 | (22,96) | (15,64) |
| 2006                                 | B      | 32.116    | (26.199)    | (5.917)   |  | 17,14 | (22,59) | (17,40) |
| 2007                                 | B      | 33.356    | (26.730)    | (6.626)   |  | 16,93 | (21,94) | (18,30) |
| <b>Kinderbijslagen totaal</b>        |        |           |             |           |  |       |         |         |
| 2003                                 | (A+B)  | 357.292   | (274.999)   | (82.293)  |  | 17,54 | (22,06) | (20,81) |
| 2004                                 | (A+B)  | 375.606   | (286.807)   | (88.800)  |  | 18,17 | (22,50) | (21,97) |
| 2005                                 | (A+B)  | 394.485   | (291.473)   | (103.012) |  | 18,75 | (22,25) | (24,25) |
| 2006                                 | (A+B)  | 407.290   | (297.997)   | (109.293) |  | 18,65 | (21,94) | (24,79) |
| 2007                                 | (A+B)  | 411.937   | (302.397)   | (109.539) |  | 18,37 | (21,63) | (24,32) |
| <b>Werkloosheid</b>                  |        |           |             |           |  |       |         |         |
| 2003                                 | A      | 1.094.080 | (894.797)   | (199.283) |  | 28,55 | (30,92) | (23,62) |
| 2004                                 | A      | 1.205.751 | (979.361)   | (226.390) |  | 30,45 | (31,91) | (25,34) |
| 2005                                 | A      | 1.279.764 | (1.033.085) | (246.678) |  | 31,82 | (32,34) | (26,54) |
| 2006                                 | A      | 1.338.063 | (1.062.071) | (275.991) |  | 33,49 | (32,74) | (28,79) |
| 2007                                 | A      | 1.364.418 | (1.068.414) | (295.995) |  | 35,33 | (33,11) | (30,60) |
| 2003                                 | D      | (2.072)   | 1.694       | 377       |  | 28,55 | (30,92) | (23,62) |
| 2004                                 | D      | 7.353     | (5.973)     | (1.381)   |  | 30,45 | (31,91) | (25,34) |
| 2005                                 | D      | 9.051     | (7.306)     | (1.745)   |  | 31,82 | (32,34) | (26,54) |
| 2006                                 | D      | 11.670    | (9.263)     | (2.407)   |  | 33,49 | (32,74) | (28,79) |
| 2007                                 | D      | 8.984     | (7.035)     | (1.949)   |  | 35,33 | (33,11) | (30,60) |
| <b>Pensioenen</b>                    |        |           |             |           |  |       |         |         |
| 2003                                 | A      | 823.056   | (800.856)   | (22.188)  |  | 9,70  | (17,49) | (1,79)  |
| 2004                                 | A      | 807.509   | (799.037)   | (8.460)   |  | 9,14  | (17,00) | (0,67)  |
| 2005                                 | A      | 746.420   | (760.365)   | 13.941    |  | 8,10  | (15,78) | 1,10    |
| 2006                                 | A      | 705.732   | (733.993)   | 28.261    |  | 7,35  | (14,83) | 2,19    |
| 2007                                 | A      | 634.826   | (694.364)   | 59.538    |  | 6,38  | (13,71) | 4,58    |
| 2003                                 | B      | 49.098    | (47.773)    | (1.324)   |  | 9,70  | (17,49) | (1,79)  |
| 2004                                 | B      | 51.137    | (50.601)    | (536)     |  | 9,14  | (17,00) | (0,67)  |
| 2005                                 | B      | 45.569    | (46.420)    | 851       |  | 8,10  | (15,78) | 1,10    |
| 2006                                 | B      | 44.122    | (45.889)    | 1.767     |  | 7,35  | (14,83) | 2,19    |
| 2007                                 | B      | 39.371    | (43.064)    | 3.693     |  | 6,38  | (13,71) | 4,58    |
| 2003                                 | C      | 12.314    | (11.982)    | (332)     |  | 9,70  | (17,49) | (1,79)  |
| 2004                                 | C      | 11.604    | (11.482)    | (122)     |  | 9,14  | (17,00) | (0,67)  |
| 2005                                 | C      | 10.341    | (10.534)    | 193       |  | 8,10  | (15,78) | 1,10    |
| 2006                                 | C      | 8.025     | (8.346)     | 321       |  | 7,35  | (14,83) | 2,19    |
| 2007                                 | C      | 7.146     | (7.816)     | 670       |  | 6,38  | (13,71) | 4,58    |
| 2003                                 | D      | 26.077    | (25.374)    | (703)     |  | 9,70  | (17,49) | (1,79)  |
| 2004                                 | D      | 16.388    | (16.216)    | (172)     |  | 9,14  | (17,00) | (0,67)  |
| 2005                                 | D      | 14.714    | (14.989)    | 275       |  | 8,10  | (15,78) | 1,10    |
| 2006                                 | D      | 16.145    | (16.791)    | 646       |  | 7,35  | (14,83) | 2,19    |
| 2007                                 | D      | 18.289    | (20.004)    | 1.715     |  | 6,38  | (13,71) | 4,58    |
| 2003                                 | totaal | 910.545   | (885.985)   | (24.547)  |  | 9,70  | (17,49) | (1,79)  |
| 2004                                 | totaal | 886.637   | (877.336)   | (9.288)   |  | 9,14  | (17,00) | (0,67)  |
| 2005                                 | totaal | 817.044   | (832.308)   | 15.260    |  | 8,10  | (15,78) | 1,10    |
| 2006                                 | totaal | 774.024   | (805.020)   | 30.995    |  | 7,35  | (14,83) | 2,19    |
| 2007                                 | totaal | 699.631   | (765.248)   | 65.616    |  | 6,38  | (13,71) | 4,58    |

| RIZIV-Geneeskundige verzorging |   |           |             |           |       |         |         |
|--------------------------------|---|-----------|-------------|-----------|-------|---------|---------|
| 2003                           | A | 1.106.859 | (942.591)   | (164.268) | 12,43 | (18,83) | (11,15) |
| 2004                           | A | 1.271.384 | (1.098.328) | (173.056) | 13,16 | (19,89) | (10,92) |
| 2005                           | A | 1.214.710 | (1.059.005) | (155.649) | 12,52 | (19,21) | (9,96)  |
| 2006                           | A | 1.220.290 | (1.081.035) | (139.255) | 11,98 | (18,81) | (8,71)  |
| 2007                           | A | 1.215.893 | (1.117.171) | (98.722)  | 11,34 | (18,47) | (6,05)  |
| 2003                           | D | 73        | (62)        | (11)      | 12,43 | (18,83) | (11,15) |
| 2004                           | D | 160       | (138)       | (22)      | 13,16 | (19,89) | (10,92) |
| 2005                           | D | 34.033    | (29.671)    | (4.361)   | 12,52 | (19,21) | (9,96)  |
| 2006                           | D | 31.236    | (27.671)    | (3.564)   | 11,98 | (18,81) | (8,71)  |
| 2007                           | D | 30.715    | (28.222)    | (2.494)   | 11,34 | (18,47) | (6,05)  |
| RIZIV-Uitkeringen              |   |           |             |           |       |         |         |
| 2003                           | A | 303.076   | (277.215)   | (25.861)  | 16,39 | (24,09) | (8,41)  |
| 2004                           | A | 312.134   | (283.274)   | (28.860)  | 16,22 | (23,84) | (9,09)  |
| 2005                           | A | 312.318   | (284.362)   | (27.956)  | 15,47 | (23,02) | (8,52)  |
| 2006                           | A | 327.952   | (307.682)   | (20.270)  | 15,44 | (23,48) | (6,07)  |
| 2007                           | A | 340.941   | (334.736)   | (6.205)   | 14,95 | (23,62) | (1,81)  |
| 2003                           | C | 4.022     | (3.681)     | (341)     | 16,39 | (24,09) | (8,41)  |
| 2004                           | C | 4.015     | (3.643)     | (371)     | 16,22 | (23,84) | (9,09)  |
| 2005                           | C | 3.989     | (3.633)     | (356)     | 15,47 | (23,02) | (8,52)  |
| 2006                           | C | 5.611     | -5264       | -347      | 15,44 | (23,48) | (6,07)  |
| 2007                           | C | 8.414     | (8.261)     | (153)     | 14,95 | (23,62) | (1,81)  |
| 2003                           | D | (85)      | 78          | 7         | 16,39 | (24,09) | (8,41)  |
| 2004                           | D | (84)      | 76          | 8         | 16,22 | (23,84) | (9,09)  |
| 2005                           | D | (92)      | 84          | 8         | 15,47 | (23,02) | (8,52)  |
| 2006                           | D | (71)      | 67          | 4         | 15,44 | (23,48) | (6,07)  |
| 2007                           | D | (177)     | 174         | 3         | 14,95 | (23,62) | (1,81)  |
| Arbeidongevallen               |   |           |             |           |       |         |         |
| 2003                           | B | 6.908     | (10.904)    | 3.996     | 6,45  | (19,08) | 36,63   |
| 2004                           | B | 7.180     | (11.040)    | 3.860     | 6,66  | (19,18) | 35,12   |
| 2005                           | B | 7.178     | (11.085)    | 3.907     | 6,46  | (18,70) | 34,53   |
| 2006                           | B | 5.669     | (9.924)     | 4.255     | 4,87  | (16,57) | 37,40   |
| 2007                           | B | 4.673     | (8.901)     | 4.229     | 3,90  | (14,76) | 35,95   |
| 2003                           | D | (1.134)   | 1.791       | (656)     | 6,45  | (19,08) | 36,63   |
| 2004                           | D | (1.153)   | 1.772       | (620)     | 6,66  | (19,18) | 35,12   |
| 2005                           | D | (1.040)   | 1.606       | (566)     | 6,46  | (18,70) | 34,53   |
| 2006                           | D | (844)     | 1.478       | (634)     | 4,87  | (16,57) | 37,40   |
| 2007                           | D | (680)     | 1.296       | (615)     | 3,90  | (14,76) | 35,95   |
| Beroepsziekten                 |   |           |             |           |       |         |         |
| 2003                           | B | 66.625    | (85.142)    | 18.517    | 45,77 | (49,71) | 200,46  |
| 2004                           | B | 80.983    | (98.255)    | 17.273    | 62,61 | (53,59) | 174,79  |
| 2005                           | B | 67.377    | (83.237)    | 15.860    | 46,81 | (49,14) | 139,72  |
| 2006                           | B | 45.717    | (60.565)    | 14.848    | 28,02 | (41,48) | 124,92  |
| 2007                           | B | 54.263    | (69.859)    | 15.596    | 35,25 | (44,83) | 139,87  |
| 2003                           | C | 2.641     | (3.374)     | 734       | 45,77 | (49,71) | 200,46  |
| 2004                           | C | 3.157     | (3.831)     | 673       | 62,61 | (53,59) | 174,79  |
| 2005                           | C | 2.487     | (3.072)     | 585       | 46,81 | (49,14) | 139,72  |
| 2006                           | C | 1.662     | (2.202)     | 540       | 28,02 | (41,48) | 124,92  |
| 2007                           | C | 1.978     | (2.547)     | 569       | 35,25 | (44,83) | 139,87  |
| 2003                           | D | (3.857)   | 4.929       | (1.072)   | 45,77 | (49,71) | 200,46  |
| 2004                           | D | (4.848)   | 5.882       | (1.034)   | 62,61 | (53,59) | 174,79  |
| 2005                           | D | (4.485)   | 5.540       | (1.056)   | 46,81 | (49,14) | 139,72  |
| 2006                           | D | (3.355)   | 4.444       | (1.090)   | 28,02 | (41,48) | 124,92  |
| 2007                           | D | (4.444)   | 5.721       | (1.277)   | 35,25 | (44,83) | 139,87  |



**TABEL 4.3 SOCIALE ZEKERHEID**  
**UITKERINGEN en TRANSFERS per TAK - Samenvatting**  
**2003 - 2007 (in 1.000 □)**

|                                       | UITKERINGEN |           |           |            | TRANSFERS |             |           |
|---------------------------------------|-------------|-----------|-----------|------------|-----------|-------------|-----------|
|                                       | VL          | Wa        | BrsI      | Be         | VL        | Wa          | BrsI      |
| <b>Kinderbijslagen totaal</b>         |             |           |           |            |           |             |           |
| 2.003                                 | 2.036.628   | 1.246.653 | 395.433   | 3.678.713  | 357.292   | (274.999)   | (82.293)  |
| 2.004                                 | 2.066.616   | 1.274.970 | 404.119   | 3.745.704  | 375.606   | (286.807)   | (88.800)  |
| 2.005                                 | 2.103.745   | 1.310.143 | 424.730   | 3.838.619  | 394.485   | (291.473)   | (103.012) |
| 2.006                                 | 2.184.223   | 1.358.131 | 440.954   | 3.983.308  | 407.290   | (297.997)   | (109.293) |
| 2.007                                 | 2.241.963   | 1.398.366 | 450.453   | 4.090.782  | 411.937   | (302.397)   | (109.539) |
| <b>Werkloosheid</b>                   |             |           |           |            |           |             |           |
| 2.003                                 | 3.824.836   | 2.888.771 | 842.060   | 7.555.666  | 1.092.008 | (893.103)   | (198.906) |
| 2.004                                 | 3.983.966   | 3.088.153 | 898.773   | 7.970.891  | 1.213.104 | (985.333)   | (227.771) |
| 2.005                                 | 4.049.877   | 3.217.279 | 935.931   | 8.203.087  | 1.288.814 | (1.040.391) | (248.423) |
| 2.006                                 | 4.030.210   | 3.272.156 | 966.920   | 8.269.286  | 1.349.733 | (1.071.334) | (278.398) |
| 2.007                                 | 3.887.129   | 3.247.867 | 973.700   | 8.108.695  | 1.373.402 | (1.075.449) | (297.944) |
| <b>Pensioenen</b>                     |             |           |           |            |           |             |           |
| 2.003                                 | 9.384.054   | 5.064.397 | 1.371.145 | 15.819.597 | 910.545   | (885.985)   | (24.547)  |
| 2.004                                 | 9.701.037   | 5.161.282 | 1.376.280 | 16.238.599 | 886.637   | (877.336)   | (9.288)   |
| 2.005                                 | 10.080.763  | 5.275.963 | 1.388.142 | 16.744.868 | 817.044   | (832.308)   | 15.260    |
| 2.006                                 | 10.528.642  | 5.428.704 | 1.415.515 | 17.372.861 | 774.024   | (805.020)   | 30.995    |
| 2.007                                 | 10.966.345  | 5.582.894 | 1.432.969 | 17.982.208 | 699.631   | (765.248)   | 65.616    |
| <b>RIZIV-Geneeskundige verzorging</b> |             |           |           |            |           |             |           |
| 2.003                                 | 8.904.774   | 5.006.243 | 1.473.873 | 15.384.890 | 1.106.931 | (942.653)   | (164.279) |
| 2.004                                 | 9.664.964   | 5.523.556 | 1.585.108 | 16.773.628 | 1.271.544 | (1.098.466) | (173.078) |
| 2.005                                 | 9.977.941   | 5.666.434 | 1.605.764 | 17.250.138 | 1.248.744 | (1.088.676) | (160.010) |
| 2.006                                 | 10.443.171  | 5.892.763 | 1.639.502 | 17.975.435 | 1.251.526 | (1.108.706) | (142.820) |
| 2.007                                 | 10.997.534  | 6.201.802 | 1.674.071 | 18.873.407 | 1.246.609 | (1.145.393) | (101.216) |
| <b>RIZIV-Uitkeringen</b>              |             |           |           |            |           |             |           |
| 2.003                                 | 1.872.862   | 1.165.594 | 311.337   | 3.349.794  | 307.013   | (280.818)   | (26.196)  |
| 2.004                                 | 1.948.267   | 1.203.026 | 321.575   | 3.472.868  | 316.065   | (286.841)   | (29.224)  |
| 2.005                                 | 2.044.412   | 1.250.473 | 332.302   | 3.627.187  | 316.215   | (287.911)   | (28.304)  |
| 2.006                                 | 2.159.649   | 1.332.771 | 339.683   | 3.832.103  | 333.491   | (312.879)   | (20.612)  |
| 2.007                                 | 2.335.708   | 1.451.588 | 351.250   | 4.138.546  | 349.178   | (342.823)   | (6.355)   |
| <b>Arbeidongevallen</b>               |             |           |           |            |           |             |           |
| 2.003                                 | 89.467      | 47.771    | 9.118     | 146.356    | 5.774     | (9.114)     | 3.340     |
| 2.004                                 | 90.520      | 48.333    | 9.225     | 148.078    | 6.028     | (9.268)     | 3.240     |
| 2.005                                 | 94.955      | 50.701    | 9.677     | 155.333    | 6.138     | (9.479)     | 3.341     |
| 2.006                                 | 99.131      | 50.971    | 9.683     | 159.785    | 4.824     | (8.446)     | 3.621     |
| 2.007                                 | 102.373     | 51.531    | 10.050    | 163.954    | 3.992     | (7.606)     | 3.613     |
| <b>Beroepsziekten</b>                 |             |           |           |            |           |             |           |
| 2.003                                 | 142.893     | 168.134   | 9.069     | 320.095    | 65.409    | (83.588)    | 18.179    |
| 2.004                                 | 126.639     | 179.528   | 9.676     | 315.842    | 79.292    | (96.205)    | 16.912    |
| 2.005                                 | 139.663     | 164.376   | 11.015    | 315.054    | 65.379    | (80.769)    | 15.390    |
| 2.006                                 | 157.139     | 140.614   | 11.446    | 309.199    | 44.024    | (58.323)    | 14.299    |
| 2.007                                 | 146.954     | 148.762   | 10.644    | 306.360    | 51.797    | (66.684)    | 14.887    |

| Alle Uitkeringen (prestaties in het onderzoeksgebied) |            |            |           |            |           |             |           |
|---|------------|------------|-----------|------------|-----------|-------------|-----------|
|   | VL         | Wa         | BrsI      | Be         | VL        | Wa          | BrsI      |
| 2.003   | 26.255.515 | 15.587.563 | 4.412.033 | 46.255.111 | 3.844.973 | (3.370.259) | (474.701) |
| 2.004   | 27.582.008 | 16.478.846 | 4.604.756 | 48.665.610 | 4.148.276 | (3.640.254) | (508.009) |
| 2.005   | 28.491.355 | 16.935.370 | 4.707.561 | 50.134.287 | 4.136.819 | (3.631.008) | (505.758) |
| 2.006   | 29.602.164 | 17.476.110 | 4.823.703 | 51.901.977 | 4.164.913 | (3.662.704) | (502.208) |
| 2.007   | 30.678.006 | 18.082.809 | 4.903.137 | 53.663.952 | 4.136.547 | (3.705.599) | (430.937) |

| Andere uitgaven in de sociale zekerheid             |           |         |         |           |         |           |          |
|---|-----------|---------|---------|-----------|---------|-----------|----------|
|   | VL        | Wa      | BrsI    | Be        | VL      | Wa        | BrsI     |
| <b>Ziekenhuizen infrastructuur verpleegdagprijs</b> |           |         |         |           |         |           |          |
| 2.003   | -         | -       | -       | -         | -       | -         | -        |
| 2.004   | 756.468   | 402.803 | 133.837 | 1.293.107 | 86.646  | (61.665)  | (24.981) |
| 2.005   | 786.845   | 411.375 | 136.547 | 1.334.766 | 81.841  | (57.162)  | (24.679) |
| 2.006   | 801.542   | 410.816 | 135.905 | 1.348.263 | 75.628  | (51.983)  | (23.645) |
| 2.007   | 831.411   | 417.717 | 137.713 | 1.386.841 | 68.303  | (46.165)  | (22.138) |
| <b>Betalings- en beheerskosten</b>                  |           |         |         |           |         |           |          |
| 2.003   | 974.727   | 579.526 | 164.084 | 1.718.338 | 143.480 | (125.664) | (17.815) |
| 2.004   | 981.763   | 587.144 | 164.081 | 1.732.989 | 148.157 | (129.961) | (18.196) |
| 2.005   | 1.015.929 | 604.767 | 168.096 | 1.788.791 | 148.245 | (130.067) | (18.176) |
| 2.006   | 1.067.123 | 630.849 | 174.138 | 1.872.110 | 150.859 | (132.597) | (18.261) |
| 2.007   | 1.101.023 | 650.176 | 176.347 | 1.927.547 | 149.475 | (133.763) | (15.711) |

| TOTAAL UITGAVEN en TRANSFERS in de SOCIALE ZEKERHEID (Uitkeringen + Andere uitgaven) |            |            |           |            |           |             |           |
|--|------------|------------|-----------|------------|-----------|-------------|-----------|
|  | VL         | Wa         | BrsI      | Be         | VL        | Wa          | BrsI      |
| 2.003  | 27.230.242 | 16.167.089 | 4.576.117 | 47.973.448 | 3.988.453 | (3.495.923) | (492.516) |
| 2.004  | 29.320.239 | 17.468.793 | 4.902.673 | 51.691.705 | 4.383.079 | (3.831.880) | (551.185) |
| 2.005  | 30.294.128 | 17.951.512 | 5.012.203 | 53.257.844 | 4.366.905 | (3.818.237) | (548.612) |
| 2.006  | 31.470.829 | 18.517.775 | 5.133.746 | 55.122.350 | 4.391.401 | (3.847.285) | (544.115) |
| 2.007  | 32.610.440 | 19.150.701 | 5.217.198 | 56.978.340 | 4.354.326 | (3.885.528) | (468.786) |

**TABEL 4.4. SOCIALE BIJSTAND  
TRANSFERS 2003 - 2007 per TAK en CAT.**  
(in duizend □ en in % van de UITKERINGEN)

|   |   | VL      | Wa        | Brsl      |  | VL     | Wa      | Brsl    |
|---|---|---------|-----------|-----------|--|--------|---------|---------|
| <b>Leefloon</b>                                       |   |         |           |           |  |        |         |         |
| 2003  | A | 87.428  | (41.441)  | (45.990)  |  | 121,58 | (36,73) | (67,80) |
| 2004  | A | 96.084  | (42.671)  | (53.419)  |  | 134,00 | (36,46) | (70,23) |
| 2005  | A | 106.684 | (44.812)  | (61.871)  |  | 140,25 | (35,45) | (71,74) |
| 2006  | A | 113.164 | (46.905)  | (66.249)  |  | 137,86 | (34,93) | (71,85) |
| 2007  | A | 125.967 | (52.012)  | (73.955)  |  | 148,36 | (35,58) | (72,47) |
| <b>Financiële hulp (equivalent leefloon)</b>          |   |         |           |           |  |        |         |         |
| 2003  | A | 22.635  | 819       | (23.455)  |  | 15,67  | 1,11    | (50,59) |
| 2004  | A | 27.460  | (2.597)   | (24.863)  |  | 21,11  | (3,59)  | (53,91) |
| 2005  | A | 32.622  | (6.784)   | (25.838)  |  | 29,81  | (9,66)  | (57,70) |
| 2006  | A | 34.840  | (4.506)   | (30.332)  |  | 38,34  | (7,42)  | (64,48) |
| 2007  | A | 35.134  | (1.648)   | (33.487)  |  | 46,14  | (3,21)  | (69,31) |
| <b>Tewerkstelling (art 60 §7 en 61)</b>               |   |         |           |           |  |        |         |         |
| 2003  | A | 21.658  | (13.127)  | (8.531)   |  | 67,50  | (35,29) | (53,66) |
| 2004  | A | 25.790  | (14.074)  | (11.717)  |  | 68,73  | (33,41) | (57,83) |
| 2005  | A | 28.687  | (14.537)  | (14.149)  |  | 67,02  | (31,29) | (59,75) |
| 2006  | A | 30.953  | (14.064)  | (16.888)  |  | 65,51  | (28,66) | (61,90) |
| 2007  | A | 31.379  | (12.422)  | (18.957)  |  | 63,16  | (25,55) | (63,71) |
| <b>Totaal maatschappelijke integratie via OCMW's</b>  |   |         |           |           |  |        |         |         |
| 2003  | A | 131.722 | (53.749)  | (77.976)  |  | 53,01  | (23,99) | (59,93) |
| 2004  | A | 149.334 | (59.341)  | (89.999)  |  | 62,41  | (25,63) | (63,19) |
| 2005  | A | 167.992 | (66.133)  | (101.858) |  | 73,59  | (27,21) | (65,84) |
| 2006  | A | 178.956 | (65.476)  | (113.469) |  | 81,27  | (26,82) | (68,14) |
| 2007  | A | 192.481 | (66.082)  | (126.400) |  | 91,34  | (26,85) | (70,17) |
| <b>IGO Inkomensgarantie voor ouderen</b>              |   |         |           |           |  |        |         |         |
| 2003  | A | 15.789  | (2.243)   | (13.558)  |  | 19,87  | (4,99)  | (50,94) |
| 2004  | A | 18.310  | (3.008)   | (15.302)  |  | 22,04  | (6,28)  | (52,80) |
| 2005  | A | 20.357  | (3.741)   | (16.628)  |  | 23,41  | (7,24)  | (53,75) |
| 2006  | A | 22.717  | (4.264)   | (18.465)  |  | 24,75  | (7,68)  | (54,82) |
| 2007  | A | 28.847  | (5.007)   | (23.840)  |  | 21,61  | (6,46)  | (52,43) |
| <b>Tegemoetkomingen aan personen met een handicap</b> |   |         |           |           |  |        |         |         |
| 2003  | A | 126.810 | (133.503) | 6.695     |  | 19,19  | (27,45) | 6,61    |
| 2004  | A | 137.880 | (142.554) | 4.674     |  | 19,51  | (27,58) | 4,28    |
| 2005  | A | 141.448 | (142.790) | 1.342     |  | 18,91  | (26,45) | 1,14    |
| 2006  | A | 134.562 | (134.440) | (123)     |  | 17,84  | (25,25) | (0,10)  |
| 2007  | A | 134.523 | (135.008) | 485       |  | 16,96  | (24,58) | 0,39    |

**TRANSFERS TOTAAL SOCIALE BIJSTAND (Uitkeringen)**

|      |      | VL      | Wa        | Brsl      |  | VL    | Wa      | Brsl    |
|------|------|---------|-----------|-----------|--|-------|---------|---------|
| 2003 | alle | 274.320 | (189.495) | (84.839)  |  | 27,75 | (25,09) | (32,88) |
| 2004 | alle | 305.525 | (204.903) | (100.627) |  | 29,69 | (25,73) | (35,85) |
| 2005 | alle | 329.797 | (212.664) | (117.145) |  | 31,02 | (25,48) | (38,68) |
| 2006 | alle | 336.236 | (204.179) | (132.057) |  | 31,53 | (24,54) | (41,46) |
| 2007 | alle | 355.850 | (206.096) | (149.755) |  | 31,29 | (23,61) | (42,95) |

**TABEL 4.5. SOCIALE BIJSTAND  
UITKERINGEN EN TRANSFERS  
Samenvatting 2003-2007 (in 1.000 □)**

|   | UITKERINGEN |         |         |           | TRANSFERS |           |           |
|---|-------------|---------|---------|-----------|-----------|-----------|-----------|
|   | VL          | Wa      | BrsI    | Be        | VL        | Wa        | BrsI      |
| <b>Leefloon</b>                                       |             |         |         |           |           |           |           |
| 2.003   | 71.913      | 112.815 | 67.837  | 252.565   | 87.428    | (41.441)  | (45.990)  |
| 2.004   | 71.707      | 117.021 | 76.058  | 264.786   | 96.084    | (42.671)  | (53.419)  |
| 2.005   | 76.066      | 126.400 | 86.238  | 288.704   | 106.684   | (44.812)  | (61.871)  |
| 2.006   | 82.087      | 134.300 | 92.202  | 308.589   | 113.164   | (46.905)  | (66.249)  |
| 2.007   | 84.909      | 146.178 | 102.050 | 333.137   | 125.967   | (52.012)  | (73.955)  |
| <b>Financiële hulp (equivalent leefloon)</b>          |             |         |         |           |           |           |           |
| 2.003   | 144.478     | 74.036  | 46.367  | 264.881   | 22.635    | 819       | (23.455)  |
| 2.004   | 130.063     | 72.397  | 46.116  | 248.576   | 27.460    | (2.597)   | (24.863)  |
| 2.005   | 109.420     | 70.198  | 44.777  | 224.395   | 32.622    | (6.784)   | (25.838)  |
| 2.006   | 90.864      | 60.772  | 47.041  | 198.677   | 34.840    | (4.506)   | (30.332)  |
| 2.007   | 76.152      | 51.342  | 48.314  | 175.808   | 35.134    | (1.648)   | (33.487)  |
| <b>Tewerkstelling (art 60 §7 en 61)</b>               |             |         |         |           |           |           |           |
| 2.003   | 32.084      | 37.200  | 15.899  | 85.183    | 21.658    | (13.127)  | (8.531)   |
| 2.004   | 37.524      | 42.129  | 20.259  | 99.912    | 25.790    | (14.074)  | (11.717)  |
| 2.005   | 42.805      | 46.454  | 23.681  | 112.940   | 28.687    | (14.537)  | (14.149)  |
| 2.006   | 47.249      | 49.068  | 27.283  | 123.600   | 30.953    | (14.064)  | (16.888)  |
| 2.007   | 49.680      | 48.618  | 29.757  | 128.055   | 31.379    | (12.422)  | (18.957)  |
| <b>Totaal maatschappelijke integratie via OCMW's</b>  |             |         |         |           |           |           |           |
| 2.003   | 248.475     | 224.051 | 130.103 | 602.629   | 131.722   | (53.749)  | (77.976)  |
| 2.004   | 239.294     | 231.547 | 142.433 | 613.274   | 149.334   | (59.341)  | (89.999)  |
| 2.005   | 228.291     | 243.052 | 154.696 | 626.039   | 167.992   | (66.133)  | (101.858) |
| 2.006   | 220.200     | 244.140 | 166.526 | 630.866   | 178.956   | (65.476)  | (113.469) |
| 2.007   | 210.741     | 246.138 | 180.121 | 637.000   | 192.481   | (66.082)  | (126.400) |
| <b>IGO Inkomensgarantie voor ouderen</b>              |             |         |         |           |           |           |           |
| 2.003   | 79.452      | 44.904  | 26.616  | 150.972   | 15.789    | (2.243)   | (13.558)  |
| 2.004   | 83.064      | 47.928  | 28.980  | 159.972   | 18.310    | (3.008)   | (15.302)  |
| 2.005   | 86.952      | 51.648  | 30.936  | 169.536   | 20.357    | (3.741)   | (16.628)  |
| 2.006   | 91.776      | 55.512  | 33.684  | 180.972   | 22.717    | (4.264)   | (18.465)  |
| 2.007   | 133.488     | 77.496  | 45.468  | 256.452   | 28.847    | (5.007)   | (23.840)  |
| <b>Tegemoetkomingen aan personen met een handicap</b> |             |         |         |           |           |           |           |
| 2.003   | 660.746     | 486.275 | 101.284 | 1.248.305 | 126.810   | (133.503) | 6.695     |
| 2.004   | 706.864     | 516.870 | 109.301 | 1.333.035 | 137.880   | (142.554) | 4.674     |
| 2.005   | 747.838     | 539.808 | 117.230 | 1.404.875 | 141.448   | (142.790) | 1.342     |
| 2.006   | 754.412     | 532.350 | 118.287 | 1.405.049 | 134.562   | (134.440) | (123)     |
| 2.007   | 792.978     | 549.177 | 123.086 | 1.465.242 | 134.523   | (135.008) | 485       |

| <b>TOTAAL UITKERINGEN en TRANSFERS in de SOCIALE BIJSTAND</b> |           |         |         |           |         |           |           |
|---|-----------|---------|---------|-----------|---------|-----------|-----------|
|   | VL        | Wa      | BrsI    | Be        | VL      | Wa        | BrsI      |
| 2.003   | 988.673   | 755.230 | 258.003 | 2.001.906 | 274.320 | (189.495) | (84.839)  |
| 2.004   | 1.029.222 | 796.345 | 280.714 | 2.106.281 | 305.525 | (204.903) | (100.627) |
| 2.005   | 1.063.081 | 834.508 | 302.862 | 2.200.450 | 329.797 | (212.664) | (117.145) |
| 2.006   | 1.066.388 | 832.002 | 318.497 | 2.216.887 | 336.236 | (204.179) | (132.057) |
| 2.007   | 1.137.207 | 872.811 | 348.675 | 2.358.694 | 355.850 | (206.096) | (149.755) |

**TABEL 4.6 SOCIALE SECTOR**  
**(Sociale zekerheid + sociale bijstand)**  
**SAMENVATTEND OVERZICHT 2003 - 2007**

**UITKERINGEN voor SOCIALE PRESTATIES (in 1.000 □)**

|             | <b>VL</b>  | <b>Wa</b>  | <b>BrsI</b> | <b>Be</b>  |
|-------------|------------|------------|-------------|------------|
| <b>2003</b> | 27.244.188 | 16.342.792 | 4.670.036   | 48.257.017 |
| <b>2004</b> | 28.611.230 | 17.275.191 | 4.885.469   | 50.771.891 |
| <b>2005</b> | 29.554.436 | 17.769.878 | 5.010.423   | 52.334.737 |
| <b>2006</b> | 30.668.552 | 18.308.112 | 5.142.201   | 54.118.864 |
| <b>2007</b> | 31.815.214 | 18.955.620 | 5.251.812   | 56.022.646 |

**TRANSFERS (IN 1.000 □)**

|             | <b>VL</b> | <b>Wa</b>   | <b>BrsI</b> |
|-------------|-----------|-------------|-------------|
| <b>2003</b> | 4.262.773 | (3.685.418) | (577.355)   |
| <b>2004</b> | 4.688.604 | (4.036.784) | (651.812)   |
| <b>2005</b> | 4.696.702 | (4.030.901) | (665.757)   |
| <b>2006</b> | 4.727.636 | (4.051.464) | (676.172)   |
| <b>2007</b> | 4.710.176 | (4.091.624) | (618.541)   |

**TRANSFERS IN % van de SOCIALE PRESTATIES**

|             | <b>VL</b> | <b>Wa</b> | <b>BrsI</b> |
|-------------|-----------|-----------|-------------|
| <b>2003</b> | 15,65     | (22,55)   | (12,36)     |
| <b>2004</b> | 16,39     | (23,37)   | (13,34)     |
| <b>2005</b> | 15,89     | (22,68)   | (13,29)     |
| <b>2006</b> | 15,42     | (22,13)   | (13,15)     |
| <b>2007</b> | 14,80     | (21,59)   | (11,78)     |

**TABEL 5 TRANSFERS en VERGRIJZING 2008-2014**  
**bij UNITAIRE en GESPLITSTE SOCIALE ZEKERHEID**  
**(in miljard □)**

|  | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 |
|--|------|------|------|------|------|------|------|------|
| BBP groei in % van voorgaand jaar (1)  |      | 1,2  | -3,8 | 0    | 2,4  | 2,3  | 2,3  | 2,3  |
| BBP in lopende prijzen (2)   | 335  | 339  | 326  | 326  | 334  | 342  | 350  | 358  |
| Kost van de vergrijzing in % bbp (3)   | 22,6 | 23,2 | 25,1 | 25,7 | 25,9 | 26,1 | 26,3 | 26,4 |
| w.o. overheidspensioenen in % bbp (3)  | 3,3  | 3,3  | 3,5  | 3,6  | 3,7  | 3,7  | 3,7  | 3,8  |
| Kost van de vergrijzing zonder overh.p. In % bbp                                 | 19,3 | 19,9 | 21,6 | 22,1 | 22,2 | 22,4 | 22,6 | 22,6 |
| Kost van de vergrijzing zonder overh.p. In miljard □                             | 64,7 | 67,5 | 70,4 | 72,1 | 74,1 | 76,5 | 79,0 | 80,8 |
| Kostenstijging in % van voorgaand jaar   |      | 4,35 | 4,42 | 2,31 | 2,86 | 3,22 | 3,21 | 2,30 |
| Gereduceerde kost in overeenstemming met het onderzoeksgebied in deze studie (4) | 59,3 | 61,9 | 64,7 | 66,1 | 68,0 | 70,2 | 72,5 | 74,2 |
| Gecumuleerde toename vd de kost vd vergrijzing                                   |      | 2,6  | 5,3  | 6,8  | 8,7  | 10,9 | 13,2 | 14,8 |
| Gecumuleerde bijdragecapaciteit in de sociale sector (5)                         | 59,3 | 60,0 | 57,7 | 57,7 | 59,1 | 60,5 | 61,9 | 63,3 |
| Gecumul toename vd bijdragecapaciteit  |      | 0,7  | -1,6 | -1,6 | -0,2 | 1,2  | 2,6  | 4,0  |
| Tekort in de sociale sector t.o.v. 2007  |      | 1,9  | 6,9  | 8,4  | 8,9  | 9,7  | 10,6 | 10,8 |

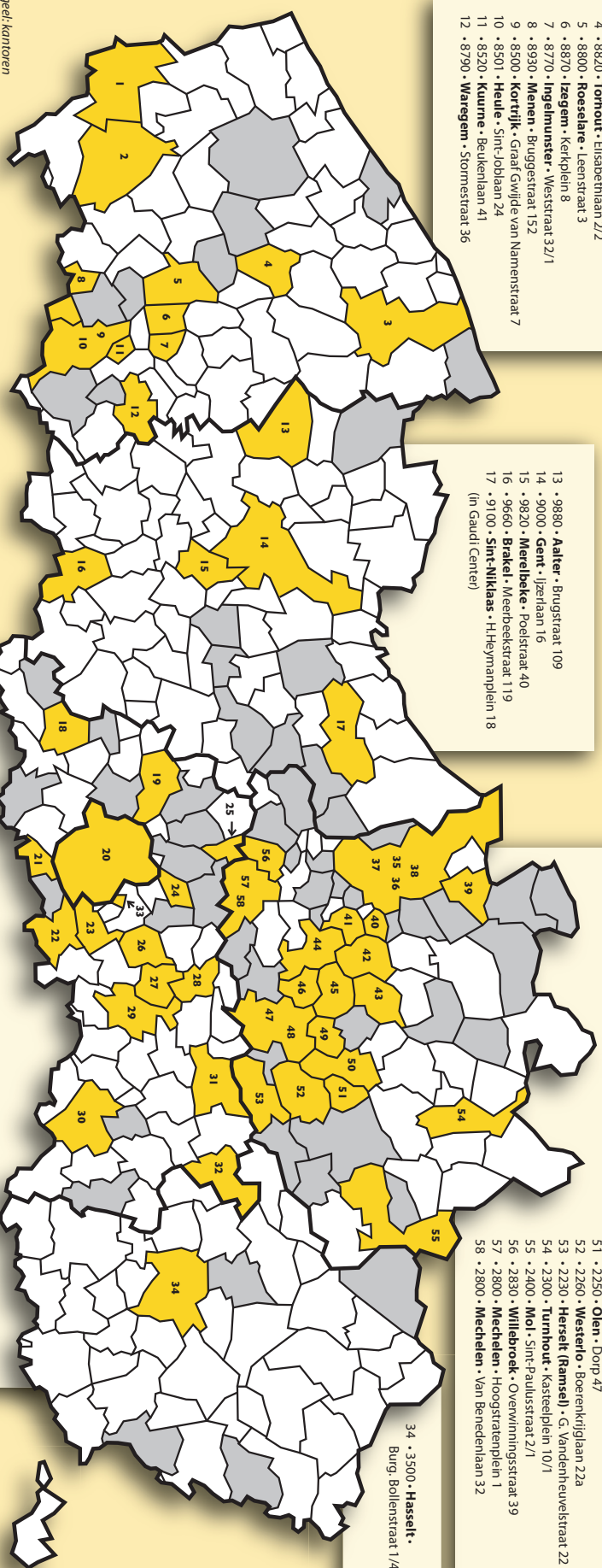
| <b>Uitgaven sociale sector per Gewest (6)</b> | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 |
|---|------|------|------|------|------|------|------|------|
| VL  | 33,7 | 35,2 | 36,8 | 37,6 | 38,7 | 39,9 | 41,2 | 42,2 |
| Wa  | 20,0 | 20,9 | 21,8 | 22,3 | 23,0 | 23,7 | 24,5 | 25,0 |
| BrsI  | 5,6  | 5,8  | 6,1  | 6,2  | 6,4  | 6,6  | 6,8  | 7,0  |
| Rijk  | 59,3 | 61,9 | 64,7 | 66,1 | 68,0 | 70,2 | 72,5 | 74,2 |

| <b>Unitaire Sociale Sector</b>                | 2007        | 2008        | 2009        | 2010        | 2011        | 2012        | 2013        | 2014        |
|---|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Totaal te financieren bijdrage                | 59,3        | 61,9        | 64,7        | 66,1        | 68,0        | 70,2        | 72,5        | 74,2        |
| Te financieren in de Soc. Zek. (5)            | 59,3        | 60,0        | 57,7        | 57,7        | 59,1        | 60,5        | 61,9        | 63,3        |
| Te financieren via belastingen                | 0,0         | 1,9         | 6,9         | 8,4         | 8,9         | 9,8         | 10,6        | 10,9        |
| Bijdrage van Vlaanderen in de Soc. Zek. (7)   | 38,5        | 38,9        | 37,4        | 37,4        | 38,3        | 39,2        | 40,1        | 41,0        |
| Bijdrage van Vlaanderen in de belastingen (8) | 0,0         | 1,2         | 4,4         | 5,3         | 5,6         | 6,2         | 6,7         | 6,9         |
| Totale bijdrage VL                            | 38,5        | 40,1        | 41,8        | 42,7        | 44,0        | 45,4        | 46,8        | 47,9        |
| Uitgaven VL (6)                               | 33,7        | 35,2        | 36,8        | 37,6        | 38,7        | 39,9        | 41,2        | 42,2        |
| <b>Bijdrage min kosten (= Transfer) VL</b>    | <b>4,7</b>  | <b>4,9</b>  | <b>5,0</b>  | <b>5,1</b>  | <b>5,3</b>  | <b>5,4</b>  | <b>5,6</b>  | <b>5,7</b>  |
| <b>Bijdrage min kosten (= Transfer) Wa</b>    | <b>-4,1</b> | <b>-4,2</b> | <b>-4,4</b> | <b>-4,4</b> | <b>-4,6</b> | <b>-4,7</b> | <b>-4,8</b> | <b>-5,0</b> |
| <b>Bijdrage min kosten (= Transfer) BrsI</b>  | <b>-0,6</b> | <b>-0,6</b> | <b>-0,7</b> | <b>-0,7</b> | <b>-0,7</b> | <b>-0,7</b> | <b>-0,7</b> | <b>-0,8</b> |

| <b>Gesplitste Sociale Sector</b> | 2007         | 2008         | 2009         | 2010         | 2011         | 2012         | 2013         | 2014         |
|----------------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Vlaanderen                       |              |              |              |              |              |              |              |              |
| Bijdragen in Soc. Zek. (7)       | 38,5         | 38,9         | 37,4         | 37,4         | 38,3         | 39,2         | 40,1         | 41,0         |
| Uitgaven (6)                     | 33,7         | 35,2         | 36,8         | 37,6         | 38,7         | 39,9         | 41,2         | 42,2         |
| <b>Overschot (tekort) VL</b>     | <b>4,7</b>   | <b>3,7</b>   | <b>0,7</b>   | <b>(0,2)</b> | <b>(0,4)</b> | <b>(0,7)</b> | <b>(1,1)</b> | <b>(1,1)</b> |
| <b>Overschot (tekort) Wa</b>     | <b>(4,1)</b> | <b>(4,8)</b> | <b>(6,3)</b> | <b>(6,8)</b> | <b>(7,1)</b> | <b>(7,4)</b> | <b>(7,8)</b> | <b>(8,0)</b> |
| <b>Overschot (tekort) BrsI</b>   | <b>(0,6)</b> | <b>(0,8)</b> | <b>(1,3)</b> | <b>(1,4)</b> | <b>(1,5)</b> | <b>(1,5)</b> | <b>(1,6)</b> | <b>(1,7)</b> |

Geef het  
**AKTIEKOMITEE**  
**VLAAMSE SOCIALE ZEKERHEID**  
nog een financieel steuntje in de rug op rekeningnummer  
**436-6268041-57**

# Zet Vlaanderen op de kaart ... word lid van het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds !



- 1 - 8978 - **Poperinge (Watu)** - Oude Provenstraat 18
- 2 - 8900 - **Ieper** - J. Capronstraat 15
- 3 - 8200 - **Brugge** - Gistelsesteenweg 113a
- 4 - 8820 - **Torhout** - Elisabethaan 2/2
- 5 - 8800 - **Roeselare** - Leenstraat 3
- 6 - 8870 - **Izegem** - Kerkplein 8
- 7 - 8770 - **Ingelmunster** - Weststraat 32/1
- 8 - 8930 - **Menen** - Burgestraat 152
- 9 - 8500 - **Kortrijk** - Garaat Gwijde van Namenstraat 7
- 10 - 8501 - **Heule** - Sint-Joblaan 24
- 11 - 8520 - **Kuurne** - Beukenlaan 41
- 12 - 8790 - **Waregem** - Stormestraat 36

- 13 - 8980 - **Aalter** - Brugstraat 109
- 14 - 9000 - **Gent** - Izerlaan 16
- 15 - 9820 - **Merebeke** - Poelstraat 40
- 16 - 9660 - **Brakel** - Meerbeekstraat 119
- 17 - 9100 - **Sint-Niklaas** - H. Heymansplein 18 (in Gaudi Centre)

- 35 - 2018 - **Antwerpen** - Troonplaats 2
- 36 - 2100 - **Deurne** - Turnhoutsebaan 289
- 37 - 2660 - **Hoboken** - Steynstraat 83-85
- 38 - 2170 - **Merksem** - Pinguinstraat 7
- 39 - 2950 - **Kapellen** - Antwerpsesteenweg 72/2
- 40 - 2160 - **Wommelgem** - Kerkplaats 31
- 41 - 2530 - **Beoche** - J.E. Willemstraat 18
- 42 - 2520 - **Ranst (Broeckhem)** - Antwerpsesteenweg 3a/b1

- 43 - 2240 - **Zandhoven** - Oude Baan 1a
- 44 - 2500 - **Lier** - Antwerpsestraat 145
- 45 - 2560 - **Nijlen** - Woerlingenstraat 7b
- 46 - 2590 - **Berlaar** - Dorpsstraat 22
- 47 - 2220 - **Heist-op-den-Berg** - Katesstraat 45
- 48 - 2222 - **Heist (Wikevoorst)** - Dorp 55
- 49 - 2270 - **Herenthout** - Bouwveldersteenweg 17
- 50 - 2200 - **Herentals** - Molvenest 6
- 51 - 2250 - **Olen** - Dorp 47
- 52 - 2250 - **Olen** - Dorp 47
- 53 - 2230 - **Westerlo** - Boerenkrijglaan 22a
- 54 - 2300 - **Turnhout** - Kasteelplein 10/1
- 55 - 2400 - **Mol** - Sint-Paulusstraat 2/1
- 56 - 2830 - **Willebroek** - Overwinningsstraat 39
- 57 - 2800 - **Mechelen** - Hoogstratenplein 1
- 58 - 2800 - **Mechelen** - Van Benedenlaan 32

34 - 3500 - **Haselt** - Burg. Bollenstraat 1/4

geel: kantoren  
grijs: bivevubussen  
\*: kantoor van een ander Vlaams Neutraal Ziekenfonds

Vlaanderen is groot genoeg voor een eigen sociale zekerheid. Het tegenovergestelde beweren is lare en apekool. Solidariteit is belangrijk maar kent zijn grenzen ... die van Vlaanderen. Door lid te worden van het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds geeft u dat signaal en geniet u van al onze voordelen en diensten.

Veranderen van ziekenfonds is heel eenvoudig.  
Bel gratis **0800-179 75** of surf naar **www.vnz.be** en wij doen de rest!

Hoofdzetel: Hoogstratenplein 1 - 2800 Mechelen - info@vnz.be - 015-28 90 90



**Vlaams & Neutraal Ziekenfonds**  
U W V R I J J H E I D , U W Z E K E R H E I D

www.vnz.be m t online kantoor

- 18 - 1755 - **Goalk** - Groeningeweld 6
- 19 - 1730 - **Asse** - Gemeenteplein 7
- 20 - 1000 - **Brussel** - Drukpersstraat 20
- 21 - 1640 - **Sint-Genisius-Rode** - Kerkstraat 2a
- 22 - 3090 - **Ouvèrjse** - Duisburgsesteenweg 149
- 23 - 3080 - **Tervuren** - Dorpsstraat 18a
- 24 - 1800 - **Vilvoorde** - Schaarbeeklei 47
- 25 - 1880 - **Kapelle-op-den-Bos** - Mechelseweg 177
- 26 - 3070 - **Kortenberg** - Leuvensesteenweg 214
- 27 - 3020 - **Herent** - Schoolstraat 33
- 28 - 3150 - **Haacht** - Wespelarsesteenweg 2b
- 29 - 3000 - **Leuven** - Vaartstraat 56/1
- 30 - 3300 - **Tienen** - Wolmarkt 9
- 31 - 3200 - **Aarschot** - Schalin 99
- 32 - 3294 - **Diest (Molensiedel)** - Dorpsstraat 'Het Molenhuis'
- 33 - 1950 - **Kraainem** - Dezanngelaan 64/3